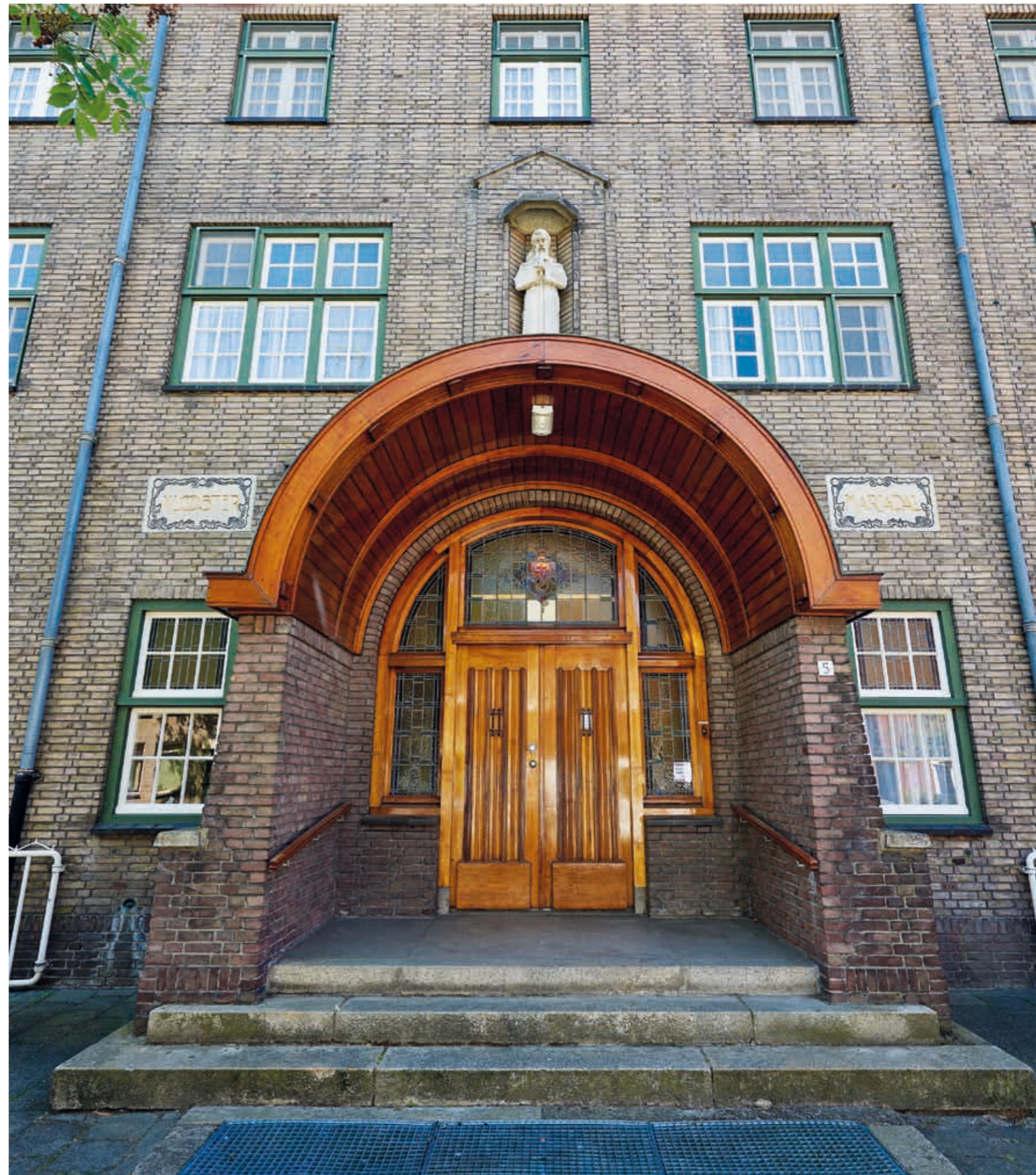

Programma- begroting 2021

Inhoud

Aanbiedingsnota	6
Roosendaal duurzaam, sterk, aantrekkelijk	6
Inleiding.....	6
Financieel perspectief.....	7
Maatschappelijke effecten.....	10
Vaststellingsbesluit	19
Totaaloverzicht Meerjarenramingen 2021-2024	21
Programma 1. Besturen & samenwerken	22
Bestuur en organisatie.....	24
Integrale veiligheid.....	26
Dienstverlening.....	30
Ondersteuning organisatie.....	31
Financieel overzicht Besturen & Samenwerken.....	33
Programma 2. Leren & ontwikkelen	34
Onderwijs.....	36
Sport en recreatie.....	42
Cultuur.....	44
Financieel overzicht Leren & Ontwikkelen.....	47
Programma 3. Werken & ondernemen	48
Economie.....	50
Werk en inkomen.....	53
Financieel overzicht Werken & Ondernemen.....	55
Programma 4: wonen & verblijven	56
Openbare ruimte en reiniging.....	58
Bereikbaarheid en mobiliteit.....	61
Ruimte en Wonen.....	63
Vergunningverlening.....	65
Afvalinzameling en Milieu.....	66
Financieel overzicht Wonen & Verblijven.....	68
Programma 5. Zorgen & stimuleren	70
Zorg algemeen.....	72
Vrij toegankelijke zorg.....	74
Toegang zorg.....	76
Niet vrij toegankelijke zorg.....	78
Financieel overzicht Zorgen & Stimuleren.....	79
Programma 6. Betalen & financieren	80
Financieel overzicht Betalen & Financiering.....	81

Paragrafen	82
Paragraaf 1. Vastgoed.....	82
Paragraaf 2. Lokale heffingen.....	84
Paragraaf 3. Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	94
Paragraaf 4. Financiering.....	104
Paragraaf 5. Onderhoud kapitaalgoederen.....	110
Paragraaf 6. Verbonden partijen.....	118
Paragraaf 7. Grondbeleid.....	140
Paragraaf 8. Bedrijfsvoering.....	143
Paragraaf 9. Subsidieverstrekingen.....	144
Afkortingenlijst	146

Aanbiedingsnota

Roosendaal duurzaam, sterk, aantrekkelijk

Inleiding

In deze Programmabegroting 2021 zijn alle voorstellen zoals gepresenteerd in de Voorjaarsbrief Financiën 2020 verwerkt. De investeringen die we voorstellen zijn (deels) gerelateerd aan de politieke beschouwingen van begin dit jaar. Ook is de Septembercirculaire verwerkt, waardoor het financiële beeld voor de periode 2021-2024 zo compleet mogelijk is. Ondanks de onzekere tijd waarin we ons bevinden, kan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Roosendaal een sluitende begroting presenteren. De financiële uitgangspositie van Roosendaal is solide. De begroting laat zelfs meerjarig ruimte voor investeringen zien.

COVID-19

De COVID-19 pandemie heeft een grote impact op de gehele samenleving. Ook aan Roosendaal is het virus niet voorbijgegaan. Het openbare leven is lange tijd vrijwel geheel stilgevallen. Hoewel in de loop van afgelopen zomer het gewone leven met de nodige inperkingen weer langzaam op gang kwam, zullen de consequenties nog lang voelbaar zijn. Vooral de consequenties op het gebied van gezondheid en economie hebben nu de aandacht. De (economische) gevolgen zijn groot, onder andere voor culturele instellingen, maatschappelijke instellingen, horeca en recreatie en veel ZZP-ers en andere bedrijven. Maar ook voor inwoners. Bijvoorbeeld op het gebied van beschikbaarheid van zorg en werk.

Financiële gevolgen COVID-19

De eerste schetsen van de impact die de crisis heeft op Roosendaal, kwamen naar voren in de Voorjaarsbrief Financiën 2020. Naast kosten voor corona bleek bij de Voorjaarsbrief dat tekorten op BUIG, Wmo en jeugdzorg door een aanhoudende te lage rijksvergoeding nog niet zijn weggenomen. Naast het opvangen van de effecten van de coronacrisis en het beschikbaar stellen van dekking voor onvermijdelijke knelpunten, is een belangrijk uitgangspunt dat de ambities uit het coalitieakkoord uitvoerbaar blijven. Juist met de uitvoering hiervan dragen we bij aan het economisch herstel en maken we de stad verder klaar voor de toekomst.

Roosendaal biedt perspectief

Ondanks de coronacrisis blijft Roosendaal investeren om de stad uit te laten groeien tot een aantrekkelijke woon-werkgemeente. In 2021 worden stappen genomen om te komen tot een nader uitgewerkte gebiedsvisie van het stationsgebied, zodat dit gebied zich kan ontwikkelen naar een logische en uitnodigende entree naar de binnenstad met een prettig verblijfsklimaat. Verder blijven we werken aan grote stadsvernieuwingsprojecten als Groot Mariadal, Stadsoevers en de Bulkenaar en herinrichten we wijken waar dat nodig is zoals de

Josephbuurt. Ook in de dorpskernen wordt geïnvesteerd, denk aan nieuwbouw de Stappen in Wouw. Met deze investeringen krijgt het ondernemersklimaat én de levendigheid van de gemeente een enorme boost.

In 2021 zetten we in op het versterken van de bestaanszekerheid, juist in deze onzekere tijd, en op gezonder de coronacrisis uitkomen. De aanpak tegen Eenzaamheid wordt verder uitgerold, net als het FIT! Akkoord. We blijven investeren op Wmo om aan de voorkant mensen beter te helpen. Ook houden we het leerlingenvervoer op orde en blijven we mantelzorgers en buurtgezinnen ondersteunen. Perspectief bieden we ook als het gaat om duurzaamheid. Hoofdthema's blijven: duurzame energie en klimaatadaptatie. Het duurzaamheidsprogramma krijgt een impuls met diverse projecten, waaronder hubs met elektrische auto's, verdere verduurzaming van (gemeentelijke) gebouwen en meer zonnepanelen op daken.

Ook blijven we hard werken aan een gezonde, groene en veilige openbare ruimte in leefbare buurten en wijken. Hiermee zorgen we voor samenhang en vermindering van overlast. Belangrijke onderwerpen in 2021 zijn onder meer: het realiseren van openbare toiletten in de binnenstad, het verder uitrollen van de DesDia aanpak en het planten van nieuwe bomen en aanleggen van ecologische bermen. In het nieuwe jaar zal ook een uitbreiding gaan plaatsvinden van het aantal standplaatsen voor woonwagens. Deze ambities zijn financieel verwerkt en beleidsmatig vertaald in de voorliggende begroting. De begroting is verdeeld over zes programmaonderdelen waarin we dieper in zullen gaan op de bestuurlijke doelstellingen, de gewenste maatschappelijke effecten en het bijbehorende financiële beeld als uitvloeisel van het in 2018 gesloten bestuursakkoord **'Roosendaal, duurzaam, sterk, aantrekkelijk'**.

Financieel perspectief

We leggen uw raad een sluitende begroting 2021 voor.

Bij het opstellen van deze begroting hebben we de volgende financiële uitgangspunten gehanteerd:

- > We presenteren een sluitende Programmabegroting en een sluitend meerjarig perspectief.
- > We gaan uit van het principe 'geen plan, geen geld'. De inhoud en kwaliteit van een plan bepaalt welke middelen we daarvoor beschikbaar willen stellen.
- > We houden een weerstandsratio van minimaal 1,0 aan.
- > Bij tekorten die tijdens het begrotingsjaar ontstaan, zoeken we achtereenvolgens naar een oplossing binnen het desbetreffende begrotingsprogramma, binnen de totale begroting of via reserves.

Financieel beeld

De basis voor de Programmabegroting 2021 wordt gevormd door het Bestuursakkoord 2018-2022, de vastgestelde Programmabegroting 2020 en de voorstellen in de Voorjaarsbrief 2020.

De meerjarenraming uit de begroting 2020 is geactualiseerd volgens de richtlijnen uit het Spoorboekje 2020. Ook zijn de voorstellen uit de Voorjaarsbrief 2020 verwerkt in deze aanbiedingsnota. Vervolgens zijn de financiële ontwikkelingen, die zich hebben voorgedaan na het verschijnen van de Voorjaarsbrief 2020 in kaart gebracht. Verder is dit jaar wederom de septembercirculaire 2020 verwerkt in de begroting. Dit jaar is een bijzonder jaar

geweest waarin ook geen reguliere Kadernota is uitgebracht. Desondanks heeft het college in de Voorjaarsbrief Financiën 2020 een financieel perspectief voor de komende jaren gepresenteerd met daarbij nieuwe plannen, die ontstaan zijn vanuit de politieke beschouwingen. In bijlage 1 in het bijlageboek vindt u nadere uitleg over de diverse plannen. Hieronder volgt een samenvatting.

Nieuwe voorstellen	2021	2022	2023	2024
Programma 1: Besturen en Samenwerken				
Taskforce RIEC	-28.000	-28.000	-28.000	-28.000
Integrale veiligheid	-125.000	-125.000		
Programma 2: Leren en Ontwikkelen				
Onderwijshuisvesting	-250.000	-250.000	-250.000	-250.000
Voorleesexpress	-44.000	-44.000	-44.000	-44.000
Programma 3: Werken en Ondernemen				
Openbare toiletten	-50.000	-50.000		
Programma 4: Wonen en Verblijven				
Openbaar gebied nieuwbouw de Stappen	-1.000	-13.000	-15.000	-15.000
Herinrichting openbaar gebied Josephbuurt		-9.000	-48.000	-52.000
Omgevingswet	-160.000	-160.000	-160.000	-160.000
Pilots gedeelde mobiliteit	-41.000	-41.000	-41.000	-41.000
Stimuleringsregelingen	-5.000	-21.000	-21.000	-21.000
Ontwikkelkosten woonwagendstandplaatsen	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
Areaaluitbreiding	-264.000	-264.000	-264.000	-264.000
Groenbudget	-190.000	-190.000	-190.000	-190.000
Programma 5: Zorgen en Stimuleren				
Jeugd buurtgezinnen	-50.000			
Ondersteuning mantelzorgers	-80.000	-80.000	-80.000	-80.000
AED's op orde	-26.000	-21.000	-21.000	-21.000
Programma 6: Betalen en Financierieren				
Inzet dividend Saver voor afvalstoffenheffing	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
Totaal nieuwe voorstellen	-1.438.000	-1.421.000	-1.287.000	-1.291.000

Zoals aangegeven zijn er ook onvermijdelijke baten en lasten. In de Voorjaarsbrief Financiën 2020 zijn hiervan al enkele gepresenteerd. De meeste van de daar gepresenteerde ontwikkelingen zijn verwerkt in de beheersbegroting (behalve Kapitaallasten Bulkenaar). Sindsdien hebben zich nog enkele ontwikkelingen aangediend, welke een plek in onze begroting moeten krijgen. Wederom is in bijlage 1 een uitgebreidere toelichting opgenomen, hieronder de samenvatting.

Onvermijdelijke baten en lasten	2021	2022	2023	2024
Programma 2: Leren en Ontwikkelen				
Leerlingenvervoer	-200.000	-200.000	-200.000	-200.000
Programma 3: Werken en Ondernemen				
Aanpassing verdeelsleutel WVS	-27.000	-27.000	-27.000	-27.000
Programma 4: Wonen en Verblijven				
Kapitaallast Bulkenaar	-13.000	-24.000	-232.000	-314.000
PFAS onderzoeken	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
Programma 5: Zorgen en Stimuleren				
Extra budget jeugdhulp	-1.300.000	-1.300.000		
Wmo Begeleiding	-745.000	-745.000		
Programma 6: Betalen en Financierieren				
Ruimte onder BCF plafond	245.000	184.000	123.000	61.000
Bijstelling dividend 2021	-250.000			
Totaal nieuwe voorstellen	-2.315.000	-2.137.000	-361.000	-505.000

Tezamen levert dat onderstaand financieel beeld op voor de komende jaren.

Financiële uitgangspositie	2021	2022	2023	2024
1. Uitkomsten beheersbegroting	662.000	-213.000	645.000	2.365.000
2. Structurele effecten Najaarsbrief 2020	-227.000	-202.000	-200.000	-206.000
3. Gevolgen septembercirculaire 2020	1.509.000	2.229.000	1.025.000	1.257.000
4. Oormerkingen o.b.v. septembercirculaire 2020	-24.000	-24.000	-24.000	-24.000
5. Onvermijdelijke baten en lasten	-2.315.000	-2.137.000	-361.000	-505.000
Totaal Uitgangspositie	-395.000	-347.000	1.085.000	2.887.000
Bestuurlijke afwegingen				
6. Nieuwe afwegingen	-1.438.000	-1.421.000	-1.287.000	-1.291.000
7. Dekkingsvoorstel	1.834.000	1.784.000	1.474.000	1.474.000
Totaal Bestuurlijke afwegingen	396.000	363.000	127.000	183.000
Sluitende meerjarenbegroting	1.000	16.000	1.272.000	3.070.000

In 2021 en 2022 is een klein positief saldo zichtbaar. Na 2022 laat de begroting een fors positief saldo zien. Echter moet opgemerkt worden dat nog geen extra lasten voor jeugdhulp en Wmo begeleiding zijn opgenomen. Dit is gedaan omdat het Rijk niet met structurele middelen over de brug komt. Zodra de structurele middelen duidelijk zijn, kunnen we ook structureel reëel gaan ramen.

In het Bijlagenboek treft u een uitgebreide toelichting op het bovenstaande financiële beeld aan. Ook is daar een analyse van de septembercirculaire opgenomen.

Voldoen aan provinciaal toezichtkader

Uit de analyse in de financiële bijlage in het bijlagenboek blijkt dat de begroting voor het jaar 2021 na eliminatie van incidentele baten en lasten sluitend is en daarmee voldoet aan de eis vanuit het provinciale toezichtkader om een sluitende begroting te hebben.

Maatschappelijke effecten

Onderstaande maatschappelijke effecten zijn vastgesteld in de Kadernota 2020. Hierbij horen meetbare indicatoren. Per maatschappelijk effect zijn die hieronder weergegeven.

In de onderstaande tabellen wordt bij de doelstellingen niet altijd een streefwaarde gegeven, maar in sommige gevallen een indicatie welke richting de meting in 2022 op zou moeten gaan:

- ↓ het streven is om een daling te realiseren ten opzichte van de laatste meting
- ≈ het streven is om de uitkomst stabiel te houden ten opzichte van de laatste meting
- ↑ het streven is om een stijging te realiseren ten opzichte van de laatste meting

Ondernemers en inwoners zijn tevreden over de dienstverlening van de gemeente Roosendaal.

Indicator	Meting 2016	Meting 2017	Meting 2018	Meting 2019	Doelstelling 2022
Rapportcijfer ondernemerstevredenheid gemeentelijke dienstverlening Bron: Bedrijvenenquête Meetfrequentie: tweejaarlijks	geen meting	6,4	geen meting	6,4	7,5
Rapportcijfer klanttevredenheid digitale dienstverlening (juli) Bron: dashboard Publiekszaken, inSocial Meetfrequentie: jaarlijks	7,3	geen meting*	7,6	8,3	8,5
Rapportcijfer klanttevredenheid telefonische dienstverlening (juli) Bron: Dashboard Publiekszaken, continu feedback Meetfrequentie: jaarlijks	8,2	8,2	8,5	7,7	8
Rapportcijfer klanttevredenheid dienstverlening aan de balie Bron: Dashboard Publiekszaken, continu feedback Meetfrequentie: jaarlijks	8,5	8,3	8,5	8,5	8
Digitale volwassenheid producten ondernemers** Bron: VNG Meetfrequentie: jaarlijks	RSD: 73%, NL: 55%	RSD: 74%, NL: 59%	RSD: 72%, NL: 64%	nog niet bekend	boven landelijk gemiddelde houden

* De indicator 'Rapportcijfer klanttevredenheid digitale dienstverlening (juli)' is na 2016 niet meer beschikbaar. Vanaf 2018 wordt gemeten via InSocial en het Dashboard Publiekszaken.

** Om een beeld te krijgen hoe het staat met de digitalisering van de dienstverlening van de overheid, is een landelijk onderzoek uitgevoerd naar het volwassenheidsniveau van de online dienstverlening / service van de veelvoorkomende producten voor ondernemers, bedrijven en ondernemingen op de website van gemeenten. Daarbij is per gemeente en per product vastgelegd of het mogelijk is het product digitaal aan te vragen en wat het digitale volwassenheidsniveau hiervan is. De digitale volwassenheid van de organisatie geeft aan hoe de organisatie omgaat met de organisatorische, informatietechnische en technologische uitdagingen van een digitale transitie.

Bovenstaand effect en bijbehorende indicatoren zijn grotendeels onveranderd t.o.v. programmabegroting 2019. De indicator 'Digitale volwassenheid producten ondernemers' is toegevoegd naar aanleiding van het 'Economisch koersdocument 2019-2022: Verbinden, vernieuwen en uitdagen'.

Inwoners, ondernemers en bezoekers voelen zich veilig.

Indicator	Meting 2016	Meting 2017	Meting 2018	Meting 2019	Doelstelling 2022
Rapportcijfer van inwoners over het veiligheidsgevoel in de buurt Bron: Bewonersenquête Meetfrequentie: tweejaarlijks	geen meting	7,1	geen meting	7	7,5
Rapportcijfers van ondernemers over het veiligheidsgevoel in de omgeving van de onderneming Bron: Bedrijvenenquête Meetfrequentie: tweejaarlijks	geen meting	6,6	geen meting	6,6	7,1
Rapportcijfer van bezoekers voor het veiligheidsgevoel in de binnenstad Bron: Passantenenquête Meetfrequentie: jaarlijks	7,4	7,3	7,5	7,2	7,8
Percentage inwoners dat zich wel eens onveilig voelt in de buurt Bron: Bewonersenquête Meetfrequentie: tweejaarlijks	geen meting	26%	geen meting	26%	22%
Percentage inwoners dat plekken in de buurt vermijdt vanwege onveiligheid Bron: Bewonersenquête Meetfrequentie: tweejaarlijks	geen meting	28%	geen meting	28%	24%
Percentage inwoners dat vindt dat er vaak drugsoverlast plaatsvindt in de eigen buurt Bron: Bewonersenquête Meetfrequentie: tweejaarlijks	geen meting	11%	geen meting	9%	7%
Percentage inwoners dat vindt dat er vaak overlast van groepen jongeren plaatsvindt in de eigen buurt Bron: Bewonersenquête Meetfrequentie: tweejaarlijks	geen meting	10%	geen meting	8%	6%

De indicatoren uit bovenstaande tabel zijn een resultaat van het 'Integraal Veiligheidsplan 2019-2022 Samen bouwen aan onze veiligheid'. Deze indicatoren meten de voortgang van de doelen zoals opgesteld in dit plan.

Roosendaal kent een aantrekkelijk en vernieuwend onderwijsaanbod en een ontwikkel- en leerinfrastructuur die aansluit op de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt.

Indicator	Meting 2016	Meting 2017	Meting 2018	Meting 2019	Doelstelling 2022
Percentage jongeren dat zonder startkwalificatie het onderwijs verliet Bron: Regionaal Bureau Leerplicht Meetfrequentie: jaarlijks	2,1% (2015/ 2016)	2,1% (2016/ 2017)	2,2% (2017/ 2018)	3,02% (2018/ 2019)	1,9%
Aantal lopende WW-uitkeringen jongeren <27 jaar (UWV) (januari van elk jaar) Bron: UWV Meetfrequentie: maandelijks	geen meting	geen meting	104	119	100
Aantal personen <27 jaar met een uitkering in het kader van de Participatiewet in Roosendaal (januari van elk jaar) Bron: Werkplein Meetfrequentie: jaarlijks	226	278	233	188	180

De indicatoren uit bovenstaande tabel zijn een resultaat van 'Actie agenda arbeidsmarkt 2019-2022: Iedereen doet mee op de arbeidsmarkt XL'. Deze indicatoren meten de voortgang van de doelen zoals opgesteld in dit plan. Deze doelen zijn opgesteld voor de coronacrisis. Deze crisis heeft veel impact op de arbeidsmarkt en maakt dat de doelstellingen niet meer realistisch zijn. We zetten erop in de negatieve effecten van de coronacrisis op de arbeidsmarkt zoveel mogelijk te beperken, o.a. door het uitvoeren van de steunmaatregelen van de Rijksoverheid en het inzetten van aanvullende acties in samenwerking met partijen in de arbeidsmarktregio.

Inwoners zijn voldoende wendbaar om mee te blijven doen aan de (toekomstige) arbeidsmarkt.

Indicator	Meting 2016	Meting 2017	Meting 2018	Meting 2019	Doelstelling 2022
Netto arbeidsparticipatie: % van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking (15 t/m 74 jarigen) Bron: CBS Meetfrequentie: jaarlijks	RSD: 64,3% NL: 65,8%	RSD: 63,5% NL: 66,6%	RSD: 65,5% NL: 67,8%	RSD: 66,4% NL: 68,8%	68%
Aantal personen (18 jaar en ouder) per 1000 met een bijstandsuitkering Bron: CBS Meetfrequentie: jaarlijks	RSD: 39,7 NL: 41,3	RSD: 40,8 NL: 41,9	RSD: 39,2 NL: 40,1	RSD: 38,4 NL: 38,2	met 1 onder landelijk gemiddelde
Lopende re-integratievoorzieningen: aantal per 1000 inwoners van 15 t/m 74 jaar Bron: CBS Meetfrequentie: jaarlijks	RSD: 11,7 NL: 22,0	RSD: 6,9 NL: 23,3	RSD: 18,0 NL: 26,1	RSD: 11,6 NL: 13,3	gelijk aan landelijke gemiddelde
Aantal geregistreerde werkzoekenden bij UWV (GUWV) (januari van elk jaar) Bron: UWV Meetfrequentie: maandelijks	geen meting	geen meting	RSD: 4019 benchmark gemeenten: 5193	RSD: 3604 benchmark gemeenten: 4723	daling is gelijk aan of groter dan benchmark gemeenten
% WW-gerechtigden 55 jaar of ouder (t.o.v. totaal aantal WW (alle leeftijden), januari van elk jaar) Bron: UWV Meetfrequentie: maandelijks	geen meting	geen meting	42%	41%	37,5%

Bovenstaande indicatoren zijn afkomstig uit de "Actie agenda arbeidsmarkt 2019-2022: Iedereen doet mee op de arbeidsmarkt XL" en meten de voortgang van de doelen zoals opgesteld in dit plan. Deze doelen zijn opgesteld voor de coronacrisis. Deze crisis heeft veel impact op de arbeidsmarkt en maakt dat de doelstellingen niet meer realistisch zijn. We zetten erop in de negatieve effecten van de coronacrisis op de arbeidsmarkt zoveel mogelijk te beperken, o.a. door het uitvoeren van de steunmaatregelen van de Rijksoverheid en het inzetten van aanvullende acties in samenwerking met partijen in de arbeidsmarktregio.

De gemeente Roosendaal biedt ondernemers een goed innovatie- en ondernemersklimaat.

Indicator	Meting 2016	Meting 2017	Meting 2018	Meting 2019	Doelstelling 2022
Rapportcijfer van ondernemers voor het ondernemersklimaat in de gemeente Roosendaal Bron: Bedrijvenenquête Meetfrequentie: tweemaal	geen meting	6,5	geen meting	6,5	7,5
Toegevoegde waarde gecreëerd door de Roosendaalse ondernemers Bron: Lisa (in € miljoen) Meetfrequentie: jaarlijks	2.610	2.684	2.828	nog niet bekend	2% groei per jaar
Aantal banen per 1000 inwoners in de leeftijd 15 t/m 74 jaar Bron: LISA Meetfrequentie: jaarlijks	RSD: 652,9 NL: 647,6	RSD: 653,6 NL: 652,9	RSD: 658,6 NL: 663,0	RSD: 662,9 NL: 677	landelijk gemiddelde van jaar ervoor
Funciemenging, in % Bron: LISA Meetfrequentie: jaarlijks	52,20%	52,30%	52,10%	52,30%	50%
Aantal vestigingen per 1000 inwoners in de leeftijd 15 t/m 74 jaar Bron: LISA Meetfrequentie: jaarlijks	RSD: 102,9 NL: 117,7	RSD: 106,2 NL: 120,1	RSD: 109,2 NL: 124,6	RSD: 113,2 NL: 129,6	landelijk gemiddelde

Bovenstaande indicatoren zijn afkomstig uit het "Economisch koersdocument 2019-2022: Verbinden, vernieuwen en uitdagen".

De binnenstad is aantrekkelijk voor bezoekers, inwoners en ondernemers.

Indicator	Meting 2016	Meting 2017	Meting 2018	Meting 2019	Doelstelling 2022
Rapportcijfer bezoekers binnenstad Bron: Passantenenquête Meetfrequentie: jaarlijks	6,9	6,9	6,9	6,8	7
Rapportcijfer inwoners over sfeer en gezelligheid binnenstad Bron: Bewonersenquête Meetfrequentie: tweemaal	geen meting	6,4	geen meting	6,3	6,5
Rapportcijfer ondernemers over sfeer en gezelligheid binnenstad Bron: Bedrijvenenquête Meetfrequentie: tweemaal	geen meting	6,4	geen meting	6,4	6,5

De gemeente Roosendaal is aantrekkelijk om te wonen en vrije tijd door te brengen

Indicator	Meting 2016	Meting 2017	Meting 2018	Meting 2019	Doelstelling 2022
Rapportcijfer van inwoners over de leefbaarheid van hun buurt (de buurt als woon- en leefomgeving) Bron: Bewonersenquête Meetfrequentie: tweemaal	geen meting	7,4	geen meting	7,4	7,5
Rapportcijfer van inwoners over de kwaliteit van de woonomgeving (inrichting van de straat, pleintjes, bankjes) Bron: Bewonersenquête Meetfrequentie: tweemaal	geen meting	6,5	geen meting	6,5	6,6
Rapportcijfer van inwoners voor het onderhoud van de verhardingen Bron: Bewonersenquête gemeente Roosendaal Meetfrequentie: tweemaal	geen meting	5,4	geen meting	5,7	6,0
Rapportcijfer van inwoners voor het onderhoud van het openbaar groen Bron: Bewonersenquête gemeente Roosendaal Meetfrequentie: tweemaal	geen meting	5,6	geen meting	5,7	6,0
Rapportcijfer van inwoners voor voorzieningen in de buurt* Bron: Bewonersenquête gemeente Roosendaal Meetfrequentie: tweemaal	geen meting	7,0	geen meting	7,0	7,0
Aandeel inwoners dat zich het afgelopen jaar actief heeft ingezet voor de buurt Bron: Bewonersenquête gemeente Roosendaal Meetfrequentie: tweemaal	geen meting	27%	geen meting	28%	35%
Aandeel inwoners dat vindt dat de buurt het afgelopen jaar vooruit is gegaan Bron: Bewonersenquête gemeente Roosendaal Meetfrequentie: tweemaal	geen meting	8%	geen meting	8%	10%
Aandeel inwoners dat verwacht dat de buurt de komende jaren vooruit zal gaan Bron: Bewonersenquête gemeente Roosendaal Meetfrequentie: tweemaal	geen meting	7%	geen meting	8%	10%
Rapportcijfer van inwoners voor culturele voorzieningen (bijvoorbeeld schouwburg, museum, bioscoop) Bron: Bewonersenquête Meetfrequentie: tweemaal	geen meting	7,5	geen meting	7,4	7,7
Rapportcijfer van inwoners voor recreatievoorzieningen (bijvoorbeeld wandelpaden, fietsroutes) Bron: Bewonersenquête Meetfrequentie: tweemaal	geen meting	7,3	geen meting	7,2	≈
Rapportcijfer van inwoners voor sportvoorzieningen (bijvoorbeeld sportcentra, accommodaties, activiteiten) Bron: Bewonersenquête Meetfrequentie: tweemaal	geen meting	7,6	geen meting	7,6	7,6

* Dit is een gemiddeld rapportcijfer voor elf voorzieningen in de buurt: basisscholen, peuterspeelzalen, speelgelegenheden, groenvoorzieningen, voorzieningen voor jongeren, voorzieningen voor ouderen, gezondheids-/welzijnsvoorzieningen, parkeergelegenheden, straatverlichting, openbaar vervoer en winkels voor de dagelijkse boodschappen.

Roosendaal en de Roosendalers lopen voorop in de energietransitie, kunnen goed omgaan met klimaatverandering en stimuleren circulair leven en werken.

Indicator	Meting 2016 ¹	Meting 2017 ¹	Meting 2018 ¹	Meting 2019	Doelstelling 2022
Totale CO ₂ uitstoot in Roosendaal* Bron: Rijkswaterstaat klimaatmonitor Meetfrequentie: jaarlijks	513.200	511.900	491.400	nog niet bekend	n.n.b.*
Het aantal bomen in beheer van de gemeente Roosendaal Bron: Gemeente Roosendaal Meetfrequentie: jaarlijks	45.592	45.461	46.235	46.942	48.439
Totaal bekend energiegebruik (TJ) in Roosendaal Bron: Rijkswaterstaat klimaatmonitor Meetfrequentie: jaarlijks	6.748	6.869	6.766	nog niet bekend	6.258
Percentage duurzame utiliteitsgebouwen (gebouwen met een +++, ++, A+, A, A of B energielabel t.o.v. totaal aantal utiliteitsgebouwen) in Roosendaal Bron: Registratiesysteem voor energielabels van gebouwen, RVO, bewerking door ABF Research Meetfrequentie: jaarlijks	3,80%	5,52%	9,27%	11,78%	11%
Percentage duurzame woningen (woningen met een A+, A, A of B energielabel t.o.v. totaal aantal woningen) in Roosendaal Bron: Registratiesysteem voor energielabels van gebouwen, RVO, bewerking door ABF Research Meetfrequentie: jaarlijks	6,50%	9,60%	11,80%	13,30%	19%
Kilogram restafval per huishouden Bron: Gemeente Roosendaal beheer en wijkatlas Meetfrequentie: jaarlijks	350	358	361	337	249
Hernieuwbare elektriciteit (%) in Roosendaal Bron: Rijkswaterstaat Meetfrequentie: jaarlijks	45,90%	37,80%	46,80%	nog niet bekend	43,34%

* *Het is op dit moment nog niet mogelijk om een doelstelling te bepalen voor de indicator "Totale CO₂ uitstoot in Roosendaal". Het doel voor 2030 is 50% CO₂ reductie ten opzichte van 1990. Er zijn echter alleen juiste gegevens beschikbaar over de CO₂ uitstoot vanaf het jaar 2010. De jaren voor 2010 worden op dit moment gereconstrueerd door Rijkswaterstaat.*

¹ De metingen van voorgaande jaren kunnen afwijken van wat eerder gerapporteerd is in de Programmabegroting 2020. De methodieken worden regelmatig verbeterd waardoor cijfers van voorgaande jaren opnieuw berekend en gecorrigeerd worden. Dit zorgt voor beter betrouwbare data.

Het bovengenoemde effect wordt in de Programmabegroting 2020 voor het eerst opgenomen en is gebaseerd op actualisatie Roosendaal Futureproof 2017-2021. In het actieplan Futureproof worden geen indicatoren opgesteld maar prioriteiten die onderverdeeld worden in actieplannen. De thema's zijn wel gekoppeld aan doelstellingen. Later, na het schrijven van het actieplan, zijn aan deze doelstellingen indicatoren gekoppeld. Van alle indicatoren is een selectie opgenomen in deze programmabegroting die tezamen het effect zo goed en volledig mogelijk ondervangen.

De gemeente Roosendaal heeft een woningaanbod dat is afgestemd op de behoeften van huidige en (potentieel) toekomstige inwoners.

Indicator	Meting 2016	Meting 2017	Meting 2018	Meting 2019	Doelstelling 2022
Gemiddeld rapportcijfer dat bewoners geven voor de kwaliteit van de eigen woning Bron: Bewonersenquête Meetfrequentie: tweejaarlijks	geen meting	7,8	geen meting	7,8	7,8
Het aantal gebouwde woningen in de gemeente Roosendaal binnen een jaar (inclusief nieuw gebouwde woningen en woningen die zijn ontstaan door verbouwing van bijvoorbeeld een winkel- of kantoorpand) Bron: team Informatie gemeente Roosendaal Meetfrequentie: jaarlijks	492	54	112	236	400
De mate waarin de door de provincie vooruit berekende groei van de woningvoorraad naar verwachting daadwerkelijk gerealiseerd gaat worden in de gemeente Roosendaal (stagnatie-indicator juli) Bron: Monitor bevolking en wonen van de Provincie Noord-Brabant Meetfrequentie: driemaandelijks	29% (stagn.-indicator 2017)	36% (stagn.-indicator 2019)	59% (bouwindicator 2020)	60%	70%
Percentage leegstaande woningen Bron: team informatie gemeente Roosendaal Meetfrequentie: jaarlijks	2,9%	2,6%	2,6%	2,7%	2,5%
Aantal personen dat zich in de gemeente Roosendaal heeft gevestigd van buiten de gemeente Bron: BRP Gemeente Roosendaal Meetfrequentie: jaarlijks	3.426	3.406	3.437	3.734	3.300
Aantal personen dat is verhuisd naar een woonplaats buiten de gemeente Roosendaal Bron: BRP Gemeente Roosendaal Meetfrequentie: jaarlijks	3.223	3.447	3.320	3.431	3.200
Aantal personen dat is verhuisd binnen de gemeente Roosendaal Bron: BRP Gemeente Roosendaal Meetfrequentie: jaarlijks	4.634	4.829	4.332	4.318	4.500

De woon-, werk- en winkellocaties van de gemeente Roosendaal zijn goed bereikbaar voor inwoners, bezoekers en ondernemers.

Indicator	Meting 2016	Meting 2017	Meting 2018	Meting 2019	Doelstelling 2022
Rapportcijfer van ondernemers voor de bereikbaarheid van hun locatie (uitsplitsing naar auto-fiets-OV) Bron: Bedrijvenenquête Meetfrequentie: tweejaarlijks	geen meting	7,5 (auto) 8,1 (fiets) 6,0 (OV)	geen meting	7,4 (auto) 8,3 (fiets) 6,1 (OV)	7,0 (auto) 7,5 (fiets) 6,0 (OV)
Rapportcijfer van inwoners voor de bereikbaarheid van de eigen woning (uitsplitsing naar auto-fiets-OV) Bron: Bewonersenquête Meetfrequentie: tweejaarlijks	geen meting	8,5 (auto) 8,8 (fiets) 7,3 (OV)	geen meting	8,5 (auto) 8,8 (fiets) 7,0 (OV)	8,0 (auto) 8,5 (fiets) 7,0 (OV)
Rapportcijfer van inwoners voor de mogelijkheid om zich binnen de gemeente te verplaatsen Bron: Bewonersenquête Meetfrequentie: tweejaarlijks	geen meting	7,9 (auto) 8,3 (fiets) 6,9 (OV)	geen meting	7,6 (auto) 8,3 (fiets) 6,8 (OV)	7,0 (auto) 8,0 (fiets) 6,5 (OV)
Rapportcijfer van bezoekers voor de bereikbaarheid van de binnenstad (uitsplitsing naar auto-fiets-OV) Bron: Passantenenquête Meetfrequentie: jaarlijks	7,6 (auto) 8,4 (fiets) 7,8 (OV)	7,0 (auto) 8,3 (fiets) 7,4 (OV)	6,4 (auto) 8,2 (fiets) 7,8 (OV)	6,6 (auto) 8,3 (fiets) 7,3 (OV)	6,5 (auto) 8,0 (fiets) 7,0 (OV)
Rapportcijfer van inwoners voor parkeervoorzieningen in de eigen buurt Bron: Bewonersenquête gemeente Roosendaal Meetfrequentie: tweejaarlijks	geen meting	6,5	geen meting	6,4	6,5
Rapportcijfer van bezoekers voor parkeervoorzieningen binnenstad (auto - fiets) Bron: Passantenenquête gemeente Roosendaal Meetfrequentie: jaarlijks	7,3 (auto) 8,2 (fiets)	7,2 (auto) 8,0 (fiets)	6,9 (auto) 8,1 (fiets)	7,2 (auto) 8,2 (fiets)	7,0 (auto) 7,5 (fiets)

Vaststellingsbesluit

Vastgesteld door de gemeenteraad van de gemeente Roosendaal in zijn vergadering van 5 november 2020.

De griffier,

De voorzitter,

E. van Straaten-Noyons

J.M. van Midden

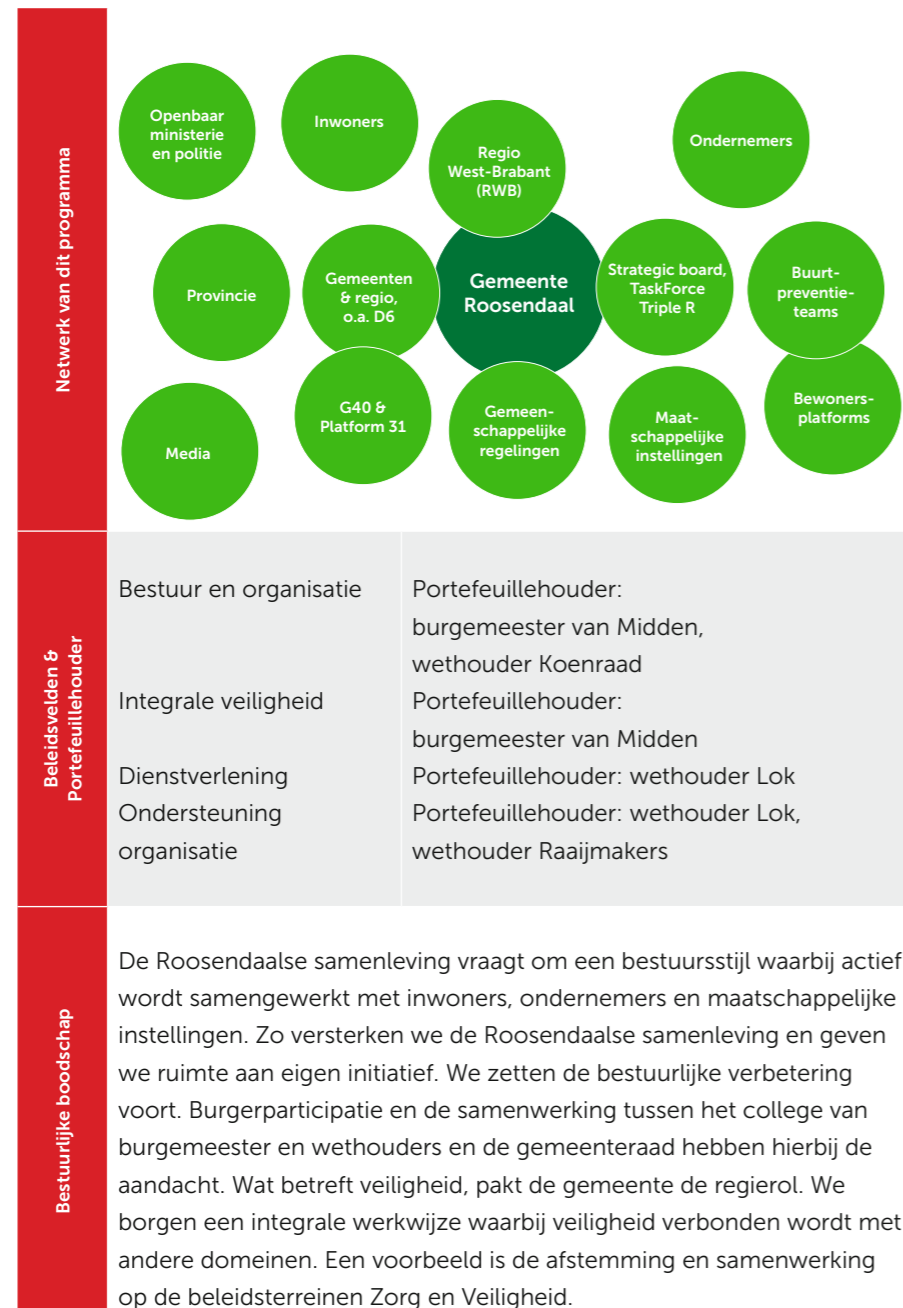

Totaaloverzicht Meerjarenramingen 2021-2024

Lasten (X € 1.000)		2021	2022	2023	2024
1	Besturen & Samenwerken	40.310	36.559	37.184	37.371
2	Leren & Ontwikkelen	21.676	21.997	22.358	22.698
3	Werken & Ondernemen	65.570	65.975	66.135	66.329
4	Wonen & Verblijven	54.638	59.143	53.462	55.453
5	Zorgen & Stimuleren	53.051	52.875	53.612	54.032
6	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	1.225	1.459	1.762	1.924
Totaal		236.470	238.008	234.513	237.807
Baten (X € 1.000)		2021	2022	2023	2024
1	Besturen & Samenwerken	5.477	2.006	2.035	2.067
2	Leren & Ontwikkelen	4.671	4.915	5.160	5.405
3	Werken & Ondernemen	30.602	30.615	30.621	30.635
4	Wonen & Verblijven	38.754	42.116	37.983	36.753
5	Zorgen & Stimuleren	4.732	4.756	4.781	4.808
6	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	154.183	156.488	158.911	161.489
Totaal		238.419	240.896	239.491	241.157
Saldo (X € 1.000)		2021	2022	2023	2024
1	Besturen & Samenwerken	34.833 N	34.553 N	35.149 N	35.303 N
2	Leren & Ontwikkelen	17.005 N	17.082 N	17.198 N	17.294 N
3	Werken & Ondernemen	34.968 N	35.361 N	35.514 N	35.695 N
4	Wonen & Verblijven	15.884 N	17.027 N	15.480 N	18.700 N
5	Zorgen & Stimuleren	48.319 N	48.119 N	48.831 N	49.223 N
6	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	-152.958 V	155.029 V	157.149 V	159.565 V
970	Saldo rekening lasten en baten	1.948 V	2.887 V	4.977 V	3.350 V
Mutaties reserves:					
980	Toevoegingen aan reserves	14.240	13.913	13.132	13.073
980	Onttrekkingen aan reserves	12.953	10.814	8.799	12.089
Resultaat rekening lasten en baten		662 V	213 N	645 V	2.365 V

Programma 1

Besturen & samenwerken

Dit programma draagt direct bij aan de volgende maatschappelijke effecten

- Wat willen we bereiken?**
- Kinderen en jongeren groeien veilig en gezond op tot veerkrachtige en zelfredzame volwassenen
 - Ondernemers en inwoners zijn tevreden over de dienstverlening van de gemeente Roosendaal
 - De binnenstad is aantrekkelijk voor bezoekers, inwoners en ondernemers
 - Inwoners, ondernemers en bezoekers voelen zich veilig
 - De gemeente Roosendaal is aantrekkelijk om te wonen en vrije tijd door te brengen

Bestuur en organisatie

Wat gaan we doen?

Netwerksamenwerking

De gemeente is steeds vaker één van de samenwerkingspartners of medebeslissers op lokaal, regionaal en bovenregionaal gebied:

Lokaal

- > Onze dynamische samenleving vraagt om een bestuursstijl waarbij actief wordt samengewerkt met inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen. De gemeente zoekt steeds actief naar nieuwe netwerksamenwerkingen. Op die manier komt de kracht van de wijken en de dorpen optimaal tot zijn recht.
- > We spannen ons in voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en willen ook voor hen een aantrekkelijke werkgever zijn.

Regionaal en bovenregionaal

- > De inzet op regionale samenwerking neemt toe richting de provincie Noord-Brabant en het Rijk. Richting Rijk op regionale schaal met betrekking tot de zogenaamde regiodeals, majeure vraagstukken en in RWB verband met de ontwikkelingen van de provinciale opgave zoals Sterke Steden. In samenwerking met de gemeente Bergen op Zoom wordt er binnen het project SamenStadjeSterker nadrukkelijk samengewerkt door de verschillende portefeuillehouders en een gezamenlijke agenda wordt gevoerd op Strategische communicatie, HRM/Arbeidsmarkt en Duurzaamheid. Om de positionering en belangen van Roosendaal beter te behartigen zal de regionale samenwerking op onderdelen (incl. lobby) worden geïntensiveerd op bestuurlijk niveau;
- > We nemen deel aan relevante nationale netwerken, zoals het G40 steden netwerk en de VNG. Deze netwerken helpen ons om de maatschappelijke opgaven waar we voor staan te realiseren;
- > Grote maatschappelijke, economische en ruimtelijke opgaven vragen meer en meer om regionale afstemming en aansturing. Met gemeenten en organisaties in de regio geven we invulling aan belangrijke opgaven op het gebied van werk, jeugd, zorg, onderwijs, economie, mobiliteit en ruimte;
- > Samen met de gemeenteraad sturen we op onze gemeenschappelijke regelingen. De regionale Nota verbonden partijen helpt ons daarbij;
- > Met andere middelgrote Brabantse gemeenten delen we kennis/ervaringen en werken we samen in Midsize Brabant (M7) aan verschillende ruimtelijk economische en veiligheidsvraagstukken, waar de middelgrote Brabantse steden voor staan;
- > In De6 verband zetten we de samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering voort. De focus van bijvoorbeeld de werkgroep HRM ligt op het stimuleren en faciliteren van duurzame inzetbaarheid. Waarbij mogelijk de krachten op dit thema met de rest van de regio West Brabant gebundeld gaan worden als uitvoeringsprogramma van de regionale HR visie;
- > De regionale geschillencommissie wordt in 2021 gecontinueerd.

Transparante bestuursstijl

- > We hanteren een bestuursstijl waarbij we als overheid ruimte geven aan inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen.
- > We leggen verbindingen met onze maatschappelijke partners en inwoners. We staan open voor (ongevraagde) inbreng van inwoners en andere partners. We faciliteren, geven ruimte en stellen spelregels op.
- > We stimuleren de vele initiatieven en activiteiten in de Roosendaalse wijken en dorpen.

Bestuurscultuur

- > De bestuurscultuur is het geheel van normen, waarden, routines en rolopvattingen die van invloed zijn op het samenspel tussen raad, college en de samenleving. De opkomst bij de afgelopen verkiezingen was laag. We willen hier wat aan doen, met een hogere opkomst als resultaat. Partijpolitiek of een gebrek aan samenwerking tussen raadsleden en/of collegeleden vergroot de kloof tussen de politiek, bestuur en de burger. We blijven werken aan het overbruggen van deze kloof door te laten zien dat collegeleden en raadsleden verschillen kunnen overbruggen en elkaar respectvol bejegenen.

Wat mag dit kosten?

X € 1.000	2019 rekening	2020 begroting	2021 begroting	2022 begroting	2023 begroting	2024 begroting
Lasten Bestuur en organisatie	4.668	3.612	3.719	3.774	3.829	3.882
Baten Bestuur en organisatie	395	131	343	343	344	344
Saldo	4.273	3.481	3.376	3.431	3.485	3.538

Integrale veiligheid

Wat gaan we doen?

Het Integraal Veiligheidsplan 2019-2022 "Samen bouwen aan onze veiligheid" (IVP) is in december 2018 door de gemeenteraad vastgesteld. Een plan met focus op de lokale en bovenlokale veiligheidsvraagstukken gericht aan te pakken. Veiligheid is namelijk geen rustig bezit.

Iedere inwoner van onze gemeente heeft recht op een veilige leefomgeving en moet zich ook veilig kunnen voelen in de eigen buurt. We willen investeren in de veiligheid van onze inwoners. Soms nemen we hierin de leiding en soms ondersteunen we. In onze aanpak staat preventie voorop, waarbij we doorpakken daar waar het nodig is. Samen met inwoners en andere partners streven we naar een veilige en prettige omgeving om te wonen, werken en recreëren.

Binnen het domein veiligheid, toezicht en handhaving zijn we veelal druk met korte termijnoplossingen omdat onveiligheidssituaties op de korte termijn direct verholpen moeten worden. Dit is echter niet een lange termijnoplossing. Soms hadden onveiligheidssituaties voorkomen kunnen worden als we er aan de voorkant integraal over hadden nagedacht. Of het nu gaat om de inrichting van een wijk/buurt, wat meer oog hebben voor jongeren of zichtbaar zijn in de wijk en onderling vroegtijdig informatie delen. Reden om meer integraal te gaan samenwerken. De integrale samenwerking binnen het college van burgemeester en wethouders leest u nog niet direct terug in deze begroting. We zitten op dit moment nog in een transitiefase van nog meer en beter integraal samenwerken. Er wordt hard aan gewerkt om die integrale samenwerking ook in volgende begrotingen te laten terugkomen.

Verbinding en verantwoordelijkheid door de decentralisaties. Door de decentralisaties heeft de gemeente een grotere taak gekregen in het zorgdomein. Burgemeesters hebben verscheidene bestuurlijke bevoegdheden gekregen. De gemeente is verantwoordelijk voor de aanpak van huiselijk geweld tegen zowel volwassenen als kinderen. Ook de verantwoordelijkheid voor het brede veiligheidsdomein is in toenemende mate gedecentraliseerd. Hulpbehoevende en kwetsbare inwoners blijven steeds langer thuis wonen waar meer en meer wordt ingezet op zelfredzaamheid. Het zijn maatschappelijke ontwikkelingen die risico's met zich meebrengen, zowel op het gebied van zorg en welzijn als op het gebied van veiligheid. Zo kan het voorkomen dat personen met verward gedrag (woon) overlast veroorzaken, jongeren afglijden richting criminaliteit, ex-gedetineerden weer in het criminele milieu terechtkomen en multiprobleemgezinnen niet de oplossing kunnen vinden die benodigd is. Juist door een betere samenwerking te organiseren tussen zorg en veiligheid kan het resultaat worden verbeterd en kunnen kosten worden bespaard.

Regierol. De gemeente is regisseur op het gebied van integrale veiligheid. Ten eerste omdat veiligheid een kerntaak is van het openbaar bestuur. Ten tweede omdat de gemeente daarbij een centrale positie inneemt. De burgemeester heeft een sleutelrol vanwege zijn wettelijke taken in het kader van de openbare orde en veiligheid.

Deze regierol houdt in dat de gemeente:

- > signalen oppakt;
- > partners bij elkaar brengt en enthousiasmeert;
- > het proces coördineert en
- > afspraken en activiteiten inventariseert, op elkaar afstemt, monitort en de effecten daarvan evalueert.

Veiligheidsthema's vragen om een integrale blik, ook als dit organisatie specifieke doelstellingen overstijgt. Een actieve rol van onze maatschappelijke partners is cruciaal. Het aanpakken van zaken op het brede werkveld van veiligheid, toezicht en handhaving doen we gezamenlijk: optreden als één overheid. Risicobewustzijn, signalering en zelfredzaamheid zijn cruciale vormen van betrokkenheid. Daar waar de primaire verantwoordelijkheid bij onze partners ligt, stimuleren en monitoren we de invulling van deze verantwoordelijkheid. Op meerdere fronten werken we (boven)lokaal samen. We pakken problematiek aan op het benodigde schaalniveau, gezien de aard van het probleem of de vereiste samenwerking. Binnen de aanpak gaan preventie, zorg en repressie hand in hand, waarbij maatwerk bovenaan staat. Er is aandacht voor de achterliggende oorzaak en het doel om vicieuze cirkels te doorbreken en herhaling te voorkomen.

Op basis van het **Actieplan Integrale Veiligheid 2021** werken we aan het verbeteren van de veiligheid en het veiligheidsgevoel van de inwoners, ondernemers en bezoekers. Dit doen we aan de hand van de volgende vier thema's: Georganiseerde criminaliteit en cybercrime, Zorg en veiligheid, Veilige buurt en Risico's en omgeving.

Georganiseerde criminaliteit en cybercrime richt zich op het in een vroeg stadium herkennen van georganiseerde (ondermijnende) criminaliteit door een stevige integrale aanpak en een goede informatiepositie op te bouwen. Bij vroegtijdige onderkenning kan beter worden voorkomen dat de samenleving en overheidsorganisaties crimineel faciliteren. We doen er in de gemeente alles aan om ondermijnende criminaliteit te weren. We beperken de bewegingsruimte van (groepen) criminelen en zorgen voor omstandigheden die voor criminelen ongunstig zijn. Regionaal werken we, onder andere binnen de Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland, samen om als een georganiseerde overheid crimineel ondernemerschap effectief te verstoren.

Zorg en veiligheid richt zich op het voorkomen en verminderen van overlast en onveilige situaties door het integraal inzetten van goede zorg, passende ondersteuning en repressief optreden. Onze inwoners moeten zich zo goed mogelijk voelen in hun buurt of wijk, hun alledaagse woon- en leefomgeving. Dat wil zeggen: onbedreigd, niet geïntimideerd en niet gehinderd door overlast van de omgeving: "veilig" dus. Verschijnselen die daar haaks op staan, zoals vormen van geweld en (zware) overlast, pakken we aan. We investeren in onze toekomstige veiligheid door samen met onze partners jeugdoverlast en -criminaliteit te voorkomen dan wel aan te pakken. We richten ons zowel op groepen als op individuen. Dit doen we door samen te werken met het Zorg- en Veiligheidshuis "De Markiezaten", het Openbaar Ministerie, de politie en maatschappelijke instellingen.

Veilige buurt (veilige woon- en leefomgeving) richt zich onder andere op het voorkomen van woninginbraken, buurtpreventieteams in stand houden, ondersteunen en vergroten op voorwaarde dat er draagvlak vanuit de buurt is om aan de slag te zijn of gaan met buurtpreventie. Bewustwording qua brandveiligheid is een must om de zelfredzaamheid van personen te vergroten. Schoon, heel en veilig is de basis voor een veilige buurt. We besteden veel aandacht aan het voorkomen van overlast als gevolg van afvaldump. Onze toezichthouders zijn actief en zichtbaar aanwezig in de openbare ruimte. Hierdoor fungeren zij als ogen en oren van de veiligheid op straat en in de

wijken. Hier spreken zij mensen aan op hun verantwoordelijkheid en treden zij handhavend op als dat nodig is. Het gaat om maatwerk: zacht waar het kan, hard waar het moet.

Risico's en omgeving richt zich op een goede balans tussen de economische belangen en de veiligheid van personen die in onze gemeente verblijven (inwoners/werknemers/bezoekers). Een veilige woon-, werk en leefomgeving is het uitgangspunt. We hebben een **Uitvoeringsprogramma Vergunningen, Toezicht en Handhaving Omgevingsrecht 2021**. Het gaat hier om vergunningverlening, toezicht en handhaving van wet- en regelgeving met betrekking tot de bebouwde en onbebouwde leefomgeving, met als doel de kwaliteit van de leefomgeving te beschermen en daar waar mogelijk te verbeteren. Dit alles om bescherming te bieden tegen gezondheids-, veiligheids- en milieurisico's. Met de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant, waarvan brandweer en GHOR onderdeel zijn, werken we voortdurend aan adequate en daadkrachtige crisisbeheersing en rampenbestrijding.

Wat mag dit kosten?						
X € 1.000	2019 rekening	2020 begroting	2021 begroting	2022 begroting	2023 begroting	2024 begroting
Lasten Integrale veiligheid	8.473	9.471	9.524	9.326	9.421	9.597
Baten Integrale veiligheid	86	45	45	46	47	48
Saldo	8.387	9.426	9.479	9.280	9.374	9.549

Dienstverlening

Wat gaan we doen?

- > Ook in 2021 zorgen we ervoor dat we goed toegankelijk zijn via de diverse dienstverleningskanalen en dat inwoners en ondernemers zich welkom, gehoord en geholpen voelen. De vraag of de behoefte van de inwoner en ondernemer staat centraal, zodat we maatwerk kunnen leveren en de zelfredzaamheid stimuleren, ook voor mindervaliden.
- > De gemeentelijke website is een dienstverleningskanaal dat volledig is ingericht op de behoeften van onze inwoners en ondernemers. Ook in 2021 blijven we onze digitale dienstverlening verbeteren. Daarbij blijft er aandacht voor toegankelijkheid, gebruiksvriendelijkheid en klanttevredenheid.
- > We blijven inzetten op merkbaar minder administratieve lastendruk en we hebben onze (dienstverlenings-) processen zo slank mogelijk ingericht met zo min mogelijk regels, procedures of verspilling. Dit doen we zaakgericht en volgens de principes van Lean management om onze inwoners en ondernemers snel, efficiënt en zo goed mogelijk te kunnen helpen of ondersteunen. Wij staan open voor feedback, leren van fouten en nemen verbetermaatregelen om herhaling te voorkomen.
- > We versterken het omgevingsbewustzijn, werken proactief samen en communiceren interactief met de samenleving via social media/webcare, het Digipanel en partnerprojecten, zodat we nog beter in verbinding staan met inwoners en ondernemers.

Wat mag dit kosten?

X € 1.000	2019 rekening	2020 begroting	2021 begroting	2022 begroting	2023 begroting	2024 begroting
Lasten Dienstverlening	1.673	1.518	1.656	1.653	1.836	1.580
Baten Dienstverlening	1.050	992	986	910	924	942
Saldo	623	526	670	743	912	638

Ondersteuning organisatie

Wat gaan we doen?

Roosendaal Spreekt, Roosendaal Doet

Al langere tijd werkt de gemeente op de schaal van wijken en dorpen onder de noemer 'vitale wijken en dorpen' samen met inwoners. De vitaliteitskaart is de afgelopen jaren een waardevol instrument gebleken als kader voor gesprekken. In samenwerking met inwoners is er zo een vruchtbare bodem ontstaan. Inwoners zijn actief geworden en mooie burgerinitiatieven, bijvoorbeeld in de vorm van vitaliteitsacties, zijn gerealiseerd. Deze koers zetten we door in 2021, met de ambitie om dit nog beter te doen. Het is de bedoeling om met de aanpak 'Roosendaal Spreekt, Roosendaal Doet' nieuwe dimensies toe te voegen aan wat er al is bereikt. Met Roosendaal Spreekt, Roosendaal Doet halen we ervaringen en verhalen van inwoners op en voegen daar de ervaringen van professionals uit de zorg, het onderwijs, woningbouw en vele andere organisaties aan toe. Zo ontstaat er een gedeeld beeld van waar inwoners, organisaties, instellingen en gemeente met elkaar het verschil kunnen maken. We werken aan een aanpak om bij mensen die het aangaat te doorgronden 'wat er echt toe doet' en 'wat ervoor nodig is' om dit te realiseren. De dialoog met de wijken wordt volgens een in de praktijk beproefde, wetenschappelijke methode vormgegeven. Voor 2021 betekent dit dat we:

- > op maat blijven aansluiten bij initiatieven van onze inwoners en partners. Dit doen we zoveel mogelijk als onderdeel van ons werk en vanuit reguliere middelen. We blijven ons inzetten om de wijken- en dorpenaanpak volledig te integreren in de werkwijze van de gemeente, zowel bestuurlijk als ambtelijk;
- > de uitkomsten uit de pilot Burgerhout presenteren en omzetten in acties voor de korte en langere termijn;
- > de manier van werken in de pilot Burgerhout evalueren en op basis daarvan onderzoeken op welke wijze we Roosendaal Spreekt, Roosendaal Doet verder kunnen uitrollen binnen onze eigen organisatie en in onze samenwerking met partners in de wijken en dorpen. De twee uitgangspunten 'leefwereld als sturende ervaringsbron' en 'leren als motor van de verandering' zijn daarin leidend.

Van stadskantoor naar HUIS van Roosendaal

Nadat het stadskantoor gedeeltelijk circulair is gesloopt, is de aannemer in 2021 in volle gang met de uitvoering van de plannen. Tot eind 2021 zal hij bezig zijn met deze "vernieuwbouwing", zodat het aansluitend in gebruik kan worden genomen. Het "HUIS van Roosendaal": eigentijds, open en een welkom voor onze inwoners.

Wat mag dit kosten?						
X € 1.000	2019 rekening	2020 begroting	2021 begroting	2022 begroting	2023 begroting	2024 begroting
Lasten						
Ondersteuning organisatie	21.272	19.635	25.412	21.806	22.098	22.311
Baten						
Ondersteuning organisatie	960	791	4.103	707	720	733
Saldo	20.312	18.844	21.309	21.099	21.378	21.578

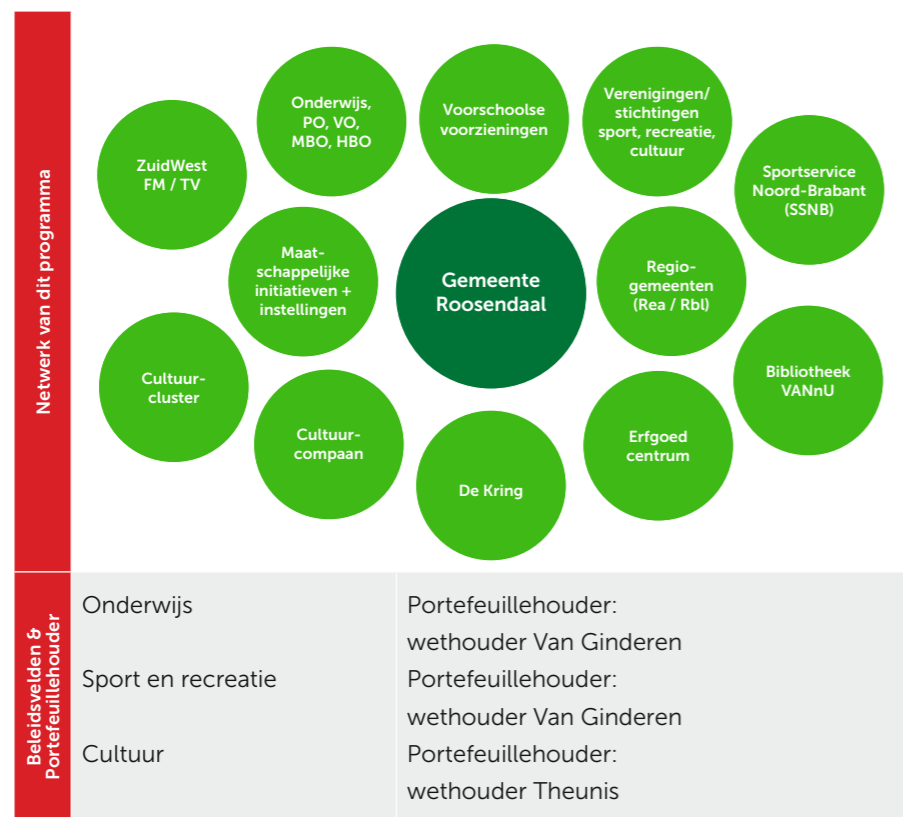
Financieel overzicht Besturen & Samenwerken

X1.000	Beleidsveld	2019 rekening	2020 Begroting	2021 begroting	2022 begroting	2023 begroting	2024 begroting
Lasten	Bestuur en organisatie	4.668	3.612	3.719	3.774	3.829	3.882
	Integrale veiligheid	8.473	9.471	9.524	9.326	9.421	9.597
	Dienstverlening	1.673	1.518	1.656	1.653	1.836	1.580
	Ondersteuning organisatie	21.272	19.635	25.412	21.806	22.098	22.311
Totaal		36.086	34.236	40.310	36.559	37.184	37.371
Baten	Bestuur en organisatie	395	131	343	343	344	344
	Integrale veiligheid	86	45	45	46	47	48
	Dienstverlening	1.050	992	986	910	924	942
	Ondersteuning organisatie	960	791	4.103	707	720	733
Totaal		2.491	1.959	5.477	2.006	2.035	2.067
Saldo		33.595	32.277	34.833	34.553	35.149	35.303
	Stortingen in reserves	971	763	1.009	1.028	1.047	1.066
	Onttrekkingen aan reserves	3.024	1.390	1.700	1.473	1.387	1.376

Programma 2

Leren & ontwikkelen

Bestuurlijke boodschap

Kinderen verdienen een gelijke start. We willen dat alle kinderen naar school gaan, zodat ze uiteindelijk met een diploma de arbeidsmarkt op kunnen. Soms is daar extra hulp bij nodig. Na het behalen van het diploma gaat ontwikkeling door; een leven lang leren en ontwikkelingen is wat we onze inwoners willen bieden. Volwassenen die niet mee kunnen in de samenleving vanwege laaggeletterdheid worden gestimuleerd hun achterstand in te halen. Sporten draagt bij aan een betere conditie, minder overgewicht en een goede motoriek. De Roosendaalse sportinfrastructuur is goed op orde; daarmee bieden we een breed aanbod aan sport en bewegen aan alle inwoners aan. We willen het sociaal domein en sport en bewegen met elkaar verbinden. Dat doen we onder andere door te focussen op inwoners die, vanwege verschillende drempels, nu (nog) onvoldoende met sport en bewegen in aanraking komen. Culturele voorzieningen zijn van belang voor de kwaliteit van leven in een stad. Cultuur verbindt, brengt levendigheid en zorgt voor ontwikkeling en ontspanning voor onze inwoners en is daarmee van toegevoegde waarde voor het leef- en vestigingsklimaat van Rosendaal. Binnen de kaders van de coronamaatregelen willen we het culturele aanbod zo goed als mogelijk voor alle inwoners bereikbaar houden en onze inzet is om de verbinding met het sociale domein te versterken.

Dit programma draagt direct bij aan de volgende maatschappelijke effecten

Wat willen we bereiken?

- Kinderen en jongeren groeien veilig en gezond op tot veerkrachtige en zelfredzame volwassenen
- Volwassenen kunnen goed rondkomen, zijn zelfredzaam, voelen zich onderdeel van een netwerk en zetten zich in voor hun omgeving
- Ouderen blijven zo zelfstandig mogelijk functioneren en doen actief mee in de samenleving
- Inwoners zijn voldoende wendbaar om mee te blijven doen aan de (toekomstige) arbeidsmarkt
- Rosendaal kent een aantrekkelijk en vernieuwend onderwijsaanbod en een ontwikkel- en leerinfrastructuur die aansluit op de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt
- De gemeente Rosendaal biedt ondernemers een goed innovatie- en ondernemersklimaat
- De binnenstad is aantrekkelijk voor bezoekers, inwoners en ondernemers

Onderwijs

Wat gaan we doen?

Onderwijs algemeen

De gemeente wil inwoners inspireren en uitdagen het beste uit zichzelf te halen. In de ontwikkeling van een kind speelt het onderwijs (voorschool tot beroepsopleiding) een belangrijke rol. Dat begint bij een onderwijsaanbod dat excelleert in kwaliteit en diversiteit. We hechten waarde aan de keuzevrijheid van ouders en jongeren en koesteren daarom het brede palet van scholen als het gaat om grondslag, profiel en visie. In het kader van passend onderwijs mag verwacht worden dat de school er alles aan doet om voor het kind een passende vorm van onderwijs te organiseren. Dat begint bij een goed en uitgebreid onderwijsaanbod in de stad, dat draait om herkenbaarheid voor de kinderen en aansluit bij hun ontwikkeling. De gemeente heeft een rol in het versterken van het pedagogisch klimaat door het stimuleren en faciliteren van voorzieningen (jeugdgezondheidszorg, onderwijsachterstanden, sport, cultuur, preventievoorzieningen etc.). Sinds 2015 ligt de uitvoering van de jeugdhulp bij de gemeente. Wanneer sprake is van opvoed- en opgroei-problematiek ondersteunt de jeugdprofessional jeugd en ouders.

Jeugdagenda 2019 - 2022: Een sterke basis!

In 2021 wordt verder gewerkt aan het vormgeven van de onderwijs-jeugdagenda. Doel van deze agenda is om kinderen en jongeren van 0 tot 23 jaar zo gelukkig en zelfstandig mogelijk te laten opgroeien en de juist passende hulp te bieden indien nodig. Hierbij staat samenwerking met verschillende disciplines centraal, te weten: kinderopvang, onderwijs (basis-/ speciaal-/ voortgezet-/ beroeps onderwijs), jeugdhulp, jeugdgezondheidszorg, sport, cultuur, veiligheid en arbeidsmarkt. Om een gezamenlijk gedragen onderwijs-jeugdagenda vast te kunnen stellen dienen verschillende stappen doorlopen te worden. Een aantal van deze stappen is reeds gezet. Zo zijn gesprekken gevoerd met de (onderwijs) partners en is een adviesbureau ingeschakeld om te onderzoeken wat nodig is om een gedragen onderwijs-jeugdagenda te krijgen. Het adviesbureau gaat hiervoor onder meer in gesprek met de partners om afstemming te vinden tussen de verschillende disciplines. Deze gesprekken worden voortgezet in 2021 met als doel om in dat jaar een gezamenlijk gedragen onderwijs-jeugdagenda te kunnen vaststellen dat past binnen de door ons gestelde kaders. Als opdrachtgever van het onderwijsadviesbureau zijn we eigenaar van de onderwijs-jeugdagenda.

Verbinding tussen passend onderwijs en Jeugdwet

Op verzoek van de bestuurstafel sociaal domein/jeugd is een ontwikkelagenda gekomen die invulling geeft aan de samenwerking passend onderwijs - Jeugdwet. Hierin spelen de partners van onderwijsbesturen, het samenwerkingsverband en de eigen jeugdprofessionals een grote rol.

De agenda geeft op hoofdlijnen aan wat we regionaal met elkaar willen bereiken op het gebied van thuiszitters, integraal arrangeren, vroegsignalering, samenwerking en preventie.

De regionale overlegtafels bieden het platform om beleid te ontwikkelen en te toetsen. In deze overlegtafels zijn alle partners vertegenwoordigd en wordt gezamenlijk gewerkt aan het voorkomen of terugdringen van het aantal thuiszitters en kinderen die geen onderwijs en geen passende dagbesteding kunnen vinden. Het aantal thuiszitters is reeds teruggedrongen, waardoor de focus in 2021 verschuift naar het zorgen dat meer kinderen en jongeren kunnen blijven deelnemen aan het (regulier) onderwijs.

Onderwijs achterstandenbeleid

In 2021 verbeteren we de verbinding tussen het onderwijsachterstandenbeleid en overige beleidsterreinen (passend onderwijs, jeugdzorg, integratie en cultuur) Dit als onderdeel van de onderwijs-jeugdagenda.

Voor- en Vroegschoolse Educatie

Ons doel is om alle kinderen in Roosendaal maximale kansen te geven om zich optimaal te ontwikkelen. Daar werken we als gemeente met vele partijen in onze stad aan. Zo beogen wij met het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid kinderen dergelijke kansen te bieden. Dit beleid richt zich op het verminderen en voorkomen van onderwijs en ontwikkelachterstanden, in het bijzonder de risico's op taalachterstand. De uitbreiding van 10 naar 16 uur 'Voor- en Vroegschoolse Educatie' (VVE) is vanwege Corona uitgesteld tot 1 oktober 2020. Hiermee wordt 2021 het eerste volledige jaar waarin 16 uur VVE wordt aangeboden. Dit heeft gevolgen voor de (financiële) bedrijfsvoering van de aanbieders, waarmee in het subsidiebeleid rekening is gehouden. Aan de hand van de reeds ingevoerde toeleidingsmonitor en het ontwikkelingsvolgsysteem dat in 2021 wordt ingevoerd, vergroten we het inzicht in het bereik en de ontwikkeling van peuters en leerlingen. Hierbij ligt de focus onder meer op de aansluiting tussen voorschool (peuterspeelzaal) en de vroegschool (groep 1 en 2 van de basisschool). Naast de uitbreiding van inzet en betere monitoring, wordt in 2021 begonnen met de beleidsvoorbereiding voor HBO-ers op de peutergroepen, welke in 2022 verplicht zal worden gesteld.

Schakelklassen

Schakelklassen bieden kinderen in de basisschoolleeftijd de mogelijkheid om extra les te krijgen in taal, lezen en woordenschat. Het taalprogramma is intensief en er is veel begeleiding in de klas. Kinderen kunnen in een schakelklas geplaatst worden om de beheersing van de Nederlandse taal te vergroten. Dit sluit aan bij ons doel om alle kinderen in Roosendaal maximale kansen te bieden om zich optimaal te kunnen ontwikkelen. Tot het schooljaar 2019-2020 waren er in de gemeente Roosendaal zes schakelklassen. Vanaf het schooljaar 2020-2021 vindt er een uitbreiding plaats van de schakelklassen om meer kinderen te kunnen voorzien en daarnaast preventief in te kunnen steken op taalachterstanden. Het aantal klassen breidt daarbij uit van 6 naar maximaal 10.

Scholen krijgen in de vorm van een 2-(school)jarige pilot de gelegenheid om de schakelklassen vorm te geven op een manier dat zij denken het beste resultaat te kunnen realiseren voor de kinderen.

De gemeente zal de periode (2021-2022) gebruiken om samen met de scholen de pilot te monitoren en te evalueren.

Gelijke Kansen Alliantie bij jeugd en onderwijs

In de periode 2020-2021 wordt een gezamenlijke GKA-agenda uitgevoerd in samenspraak met het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, onderwijs, sport en cultuurorganisaties, welzijn, en de Turkse Moskee.

We willen perspectief bieden aan alle jeugdigen door het bieden van gelijke kansen. Dit doen wij door de jeugd kennis en vaardigheden aan te reiken waardoor zij voldoende kansen hebben voor nu en in hun volwassen leven.

In het kader van de Gelijke Kansen Alliantie kent Roosendaal een tweetal projecten:

1. Sport en Cultuur voor ieder kind! Een integraal sport-, kunst- en culturaanbod in twee wijken of dorpen in de naschoolse fase in afstemming met een Integraal Kindcentrum of de school;
2. Top-lessen. Gelijke kansen voor brugklassers bij de overstap van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs voor jeugdigen met een Turkse achtergrond, door een specifiek programma te ontwikkelen in samenwerking met het onderwijs, ouders en de Turkse Moskee.

De samenwerkende organisaties en het onderwijs krijgen hiervoor in 2021 een subsidie van het ministerie van OCW van € 70.000.

Ontwikkeling van Integrale Kindcentra (IKC)

Ook in 2021 stimuleert de gemeente initiatieven om Integrale Kindcentra (IKC) te ontwikkelen. Verschillende schoolbesturen nemen in 2021 een nieuw gebouwd IKC in gebruik, waarin opvang en onderwijs optimaal kunnen samenwerken. De gemeente faciliteert deze initiatieven, in aansluiting op landelijke ontwikkelingen. Ook partners van jeugdzorg krijgen een plek in de nieuwe Integrale Kindcentra. IKC dragen zo bij aan de brede ontwikkeling van de jeugdige met een aanbod dat zich onderscheidt door maatwerk en verbindingen met opvang, jeugdzorg, sport en cultuur.

Regionale Educatieve Agenda (REA)

De Regionale Educatieve Agenda (REA) 2017-2021 heeft als doel het verbeteren van ondersteuning aan jongeren in het kader van passend onderwijs en het sociaal domein. Het is een samenwerking tussen de gemeenten Roosendaal, Moerdijk en Halderberge. Naast de REA is er regionaal een Agenda van de Toekomst opgesteld met de gemeenten van de jeugdregio West-Brabant West en de 6 samenwerkingsverbanden passend onderwijs in deze jeugdregio. Deze Agenda van de Toekomst sluit aan bij de REA en de lokale onderwijs-jeugdagenda.

In 2021 gaan we:

- > verder met de doorzettingsmacht. Hierbij wordt gewerkt met regisseurs, met doorzettingsmacht vanuit gemeenten en onderwijs. Doel is om het aantal (dreigende) thuiszitters terug te dringen;
- > werken met een herziene overlegstructuur. Hierbij is een verbinding gemaakt naar de Agenda van de Toekomst en het samenwerkingsverband PO is toegevoegd aan het REA samenwerkingsverband;

- > de samenwerking tussen zorg en onderwijs nog verder verbeteren: Onderwijs Zorg Arrangementen. Afgelopen jaren is al flink geïnvesteerd in de samenwerking tussen onderwijs en zorg. Voorbeeld hiervan is de doorzettingsmacht zoals hierboven beschreven. In 2021 zullen we de samenwerking tussen onderwijs en zorg verder uitdiepen en vormgeven in arrangementen waarin onderwijs en zorg optimaal aan elkaar zijn verbonden;
- > een nieuw convenant opstellen. De huidige Regionaal Educatieve Agenda loopt tot en met 2021. Dit laatste jaar zal daarom ook gebruikt worden om samen met de partners een nieuw convenant op te stellen voor de daaropvolgende periode;
- > een plan van aanpak opstellen om uitvoering te geven aan de Agenda van de Toekomst. Zoals hierboven beschreven hebben we het afgelopen jaar de overlegstructuur met elkaar vastgesteld. In de nieuwe overlegstructuur speelt de agenda van de toekomst een belangrijke rol. Deze zal leidend zijn in de verdere uitwerking van verschillende projecten.

Leerplicht

Om schoolverzuim en schooluitval te voorkomen zetten we ook in 2021 in op preventie en zorg. Door de inzet van leerplichtambtenaren en trajectbegeleiders kunnen we in een zo vroeg mogelijk stadium ingrijpen. Daarbij blijven we de samenwerking versterken tussen genoemde functionarissen en de jeugdprofessionals. Door deze samenwerking komen we tot een integraal afgestemd aanbod. Het uitgangspunt van leerplicht is: iedere jongere op school. Voor de uitvoering leerplicht en trajectbegeleiding hebben we een samenwerkingsovereenkomst met de gemeenten Bergen op Zoom, Steenbergen, Woensdrecht en Halderberge.

Leerlingenvervoer

De groep leerlingen die niet zelfstandig naar school kan reizen, komt in bepaalde gevallen in aanmerking voor leerlingenvervoer naar de dichtstbijzijnde toegankelijke school. Tevens verzorgen we het gym- en zwemvervoer in onze gemeente. Hiervoor zijn in 2020 nieuwe langdurige contracten met vervoerders afgesloten, waardoor in 2021 het leerlingenvervoer is geborgd. Samen met de vervoerders en scholen geven we verdere uitvoering aan dit vervoer.

Laaggeletterdheid - Volwasseneducatie

Ook in 2021 worden er verschillende scholingstrajecten en cursussen voor volwassenen aangeboden op het gebied van taal, rekenen en digitale vaardigheden. De scholingstrajecten zijn regionaal georganiseerd en worden uitgevoerd door het ROC West-Brabant. De cursussen, gericht op meedoen in de samenleving, worden aangeboden door de Bibliotheek West Brabant West, in samenwerking met verschillende regionale en lokale partners. Leidraad voor de uitvoering is nog steeds het taalkoord De6, dat vorig jaar september is ondertekend. Verder is er een lokaal jaarplan laaggeletterdheid (2020-2021) vastgesteld. Hierin staat het vergroten van het bereik van de doelgroep en het werken met een landelijke effectmonitor centraal.

Onderwijshuisvesting

Voor het eind van 2020 zal een besluit genomen worden over de door-decentralisatie primair onderwijs en de daadwerkelijke uitvoering hiervan met terugwerkende kracht per 2020. Dit zal dan in 2021 verder worden uitgewerkt; In 2021 wordt de uitvoering van het strategisch Huisvestingsplan 2014-2020 vervangen door de een nieuw Strategisch Huisvestingsplan van de gemeente of door plannen van de schoolbesturen in het kader van doordecentralisatie.

Roosendaal stad voor studenten en talenten

Roosendaal is een aantrekkelijke stad voor onderwijsinstellingen. Studenten kleuren de stad. De komst van (nog meer) studenten biedt Roosendaal de kans om talenten aan de stad te binden. Een leuke studietijd op een MBO of HBO onderwijsinstelling betekent een mooie start van een verdere carrière in Roosendaal. De gemeente zet in op het boeien en binden van studenten voor, tijdens en na hun studie. Studenten zijn de Roosendaalse talenten van de toekomst. Samen met de onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven wordt gewerkt aan een optimale aansluiting tussen onderwijs en het bedrijfsleven. Doel is om studenten een mooie studietijd in Roosendaal te bieden en aansluitend aan hun studie perspectief te bieden, zodat ze in Roosendaal blijven wonen en werken.

In 2020 is onderzoek uitgevoerd om inzicht te krijgen in de mening van studenten over Roosendaal als stad om te werken, wonen, recreëren en studeren. In 2021 worden de aanbevelingen die voortvloeien uit dit onderzoek verder opgepakt, in samenwerking met studenten en onze partners uit het onderwijsveld.

Wat mag dit kosten?						
X € 1.000	2019 rekening	2020 begroting	2021 begroting	2022 begroting	2023 begroting	2024 begroting
Lasten Onderwijs	9.283	12.460	10.976	11.227	11.466	11.686
Baten Onderwijs	2.604	4.336	3.265	3.488	3.710	3.933
Saldo	6.679	8.124	7.711	7.739	7.756	7.753

Sport en recreatie

Wat gaan we doen?

In 2021 continueren we binnen het beleidsveld Sport en recreatie de focus op de gezondheidswaarde van sporten, spelen en bewegen. De volgende acties leveren, onder andere, een bijdrage aan een gezondere leefstijl onder jeugd en volwassenen:

- > De nieuwe sport- & bewegvisie 2020 – 2030 is vastgesteld. De uitvoering hiervan is vastgelegd in het FIT!akkoord, welke in 2020 door diverse partners is ondertekend. Met dit FIT!akkoord streven we samen met deze partners naar een gezonder Roosendaal. Meer bewegen, gezonde voeding en positieve gezondheid staan hierin centraal. In 2021 gaan we hier verder uitvoering aan geven;
- > We blijven uitvoering geven aan diverse subsidieregelingen, waaronder de subsidieregelingen 'Sportinitiatieven', 'Sportgala', 'Armoede' en 'Kindervakantiewerk en jeugdactiviteiten'. Hiermee leveren we een bijdrage aan het verhogen van de sport- en beweegparticipatie onder jeugd en volwassenen;
- > De subsidieregeling Gezonde leefstijl is voor 4 jaar verleend aan Sportservice Noord-Brabant. Doel van deze regeling is het vergroten van de structurele sport- en beweegparticipatie van de jeugd en van volwassenen die een drempel ervaren om te sporten en te bewegen. Daarnaast wordt het maken van gezonde beweeg- en voedingskeuzes gestimuleerd (Jongeren op Gezond Gewicht) en worden verenigingen ondersteund;
- > We continueren de inzet van combinatiefunctionarissen op basisscholen tot en met juli 2021. We gaan dit evalueren en gaan in gesprek over de periode daarna;
- > Om de sport- en beweegparticipatie van zowel jeugd als volwassenen verder te vergroten, talenten voor de gemeente te behouden en verenigingen toekomstbestendig te maken, hebben we ook in 2021 aandacht voor mogelijke investeringen in sportvoorzieningen. Hierbij ligt de focus op de verbetering van bestaande accommodaties en het uitbreiden van het aanbod met nieuwe sporten;
- > Samen met Fontys Sporthogeschool en CIOS Goes wordt in Roosendaal een uitgebreid activiteitsaanbod gerealiseerd. Dit aanbod wordt samen met maatschappelijke organisaties vormgegeven en uitgebreid.

Wat mag dit kosten?

X € 1.000	2019 rekening	2020 begroting	2021 begroting	2022 begroting	2023 begroting	2024 begroting
Lasten Sport en recreatie	4.496	4.223	4.160	4.156	4.172	4.193
Baten Sport en recreatie	1.233	1.209	1.228	1.248	1.268	1.288
Saldo	3.263	3.014	2.932	2.908	2.904	2.905

Cultuur

Wat gaan we doen?

In 2021 zetten we het beleid zoals in 2018 ingezet met de Cultuurnota "Roosendaal, een Brabantse gemeente met een hart van Cultuur" voort. Culturele activiteiten laten zich steeds meer zien in het sociale domein. Culturele makers spelen steeds meer in op de actualiteit in de stad om onderwerpen bespreekbaar te maken of de sociale cohesie in een buurt te vergroten. Dit zien we aan de subsidietoekenningen van Cultuur Verbindt Roosendaal met thema's als eenzaamheid of het communityart project van CultuurCompaan tijdens de Corona lock down: 'Ik vergeet je niet'.

Activiteiten in 2021:

- > Bibliotheek West Brabant is na de fusie in 2020 bezig met het harmoniseren van bestanden en werkwijzen. Tegelijkertijd is per 1 januari 2020 een convenant afgesloten voor samenwerking tussen de participerende gemeentes en de bibliotheek. Het convenant beoogt meer inhoudelijke afstemming tussen gemeentes en de bibliotheken. In 2021 start de regio met gezamenlijke effectmetingen en innovatie. Door hier samen in op te trekken komen innovaties uiteindelijk ten goede aan alle bibliotheken in het werkgebied;
- > Museum Tongerlohuys zet de duurzame samenwerking met het onderwijs en het sociale domein in de wijken voort. Door de coronamaatregelen is het aantal bezoekers in 2020 beperkt gebleven. Het doel is om in 2021 het bezoekersaantal weer op het oude niveau te brengen met lokaal aansprekende exposities;
- > In 2020 is een onderzoek gestart naar de invulling van de St. Jan met eigentijdse cultuur en erfgoed. Dit onderzoek wordt in 2021 voortgezet. Indien mogelijk zal een start gemaakt worden met het ontwikkelen van de St. Jan
- > De functie van frontoffice van het archief, het Historisch Informatie Punt, is in 2020 geïntegreerd in de museumfunctie en wordt met inzet van enkele uren beroepskracht en vrijwilligers verder ontwikkeld. De samenwerking met het Streekarchief West-Brabant blijft;
- > We zetten in op cultuureducatie op scholen door de inzet van Cultuur met Kwaliteit en de Combinatiefunctionarissen Cultuur. Het ministerie, de provincie en de gemeente stimuleren en ondersteunen scholen om cultuureducatie een volwaardige plaats te geven in hun curriculum. Dit doen ze met een tweetal regelingen: Cultuur met Kwaliteit en Combinatiefunctionarissen Cultuur. De gemeente Roosendaal en de scholen nemen deel aan beide regelingen. Zo krijgen alle leerlingen kansen de 21ste eeuwse vaardigheden te ontwikkelen: creatief denken, kritisch denken, burgerschap, samenwerken, communiceren en ICT- mediavaardigheden. Bij elke school wordt met een plan van aanpak aangesloten bij de vraag van de school. Maatwerk dus. CultuurCompaan verzorgt dit programma samen met aanvullende activiteiten als Sjors creatief en het Cultuurmenu onder de noemer van Circle of Talent. De regeling Cultuur met Kwaliteit richt zich op individuele leerkrachten en het team. Samen ontwikkelen de leerkrachten een cultuurplan en formuleren zij de te behalen doelen voor de school. Vanuit de regeling combinatiefuncties cultuur verzorgen kunstenaars in de klas voor een beperkte periode lessen. De inzet van combinatiefunctionarissen is voor vakspecifieke lessen zoals muziek, theater of dans. In de lessen van de combinatiefunctionaris leren de leerlingen specifieke technieken en vaardigheden of maken zij kennis met een aspect van cultuur. Als dit aansluit bij hun belangstelling kunnen zij zich hier buiten

schooltijd verder in bekwamen. De gemeente betaalt bij Cultuur met Kwaliteit 50% cofinanciering naast 50% bijdrage van het Rijk. Het onderwijs co-financiert de regeling Combinatiefuncties met 60%;

- > Voor Schouwburg De Kring heeft de coronacrisis een behoorlijke impact gehad. De programmering wordt vanaf 2020/2021 op een andere manier opgezet, waarbij zij zich blijft richten op specifieke doelgroepen, te weten: ouderen en jongeren. Er blijft ruimte voor amateurgezelschappen en jong talent. Tiuri (theater dagbesteding voor inwoners met een verstandelijke beperking) is inmiddels ook gehuisvest in de schouwburg. Ook voor hen geldt dat de manier van werken aangepast moet worden aan de huidige realiteit;
- > CultuurCompaan verzorgt naast cultuureducatie en talentontwikkeling voor jongeren ook twee programmalijnen voor cultuurparticipatie:
 1. Iedereen kan meedoen: activiteiten met als doel dat inwoners zich onderdeel voelen van een netwerk en elkaar ondersteunen als dat nodig is.
 2. Cultuur helpt je verder: met als doel het bevorderen van de zelfredzaamheid en actieve gezonde leefstijl van inwoners aan de hand van actieve cultuureducatie en -participatie of het beoefenen van cultuur. Projecten waar cultuur als middel wordt ingezet. In 2021 zal dit worden voortgezet met o.a.: Tijd van je leven, inzet van de cultuurprofessional bij de stamtafels en nieuwe projecten die aansluiten bij de actuele vraag uit de samenleving;
- > Cultuur Verbindt Roosendaal zet ondersteuning aan organisaties voort, evenals het verstrekken van subsidies. Zij ondersteunen organisaties in het aanvragen van subsidies en het ontwikkelen van plannen en activiteiten. Enkele malen per jaar faciliteert de stichting organisaties en culturele makers (het cultureel netwerk) met een inhoudelijke bijeenkomst of met een gerichte training bijvoorbeeld op het gebied van marketing en communicatie of het ondersteunen van vrijwilligers in de culturele sector. Activiteiten die gesubsidieerd worden hebben steeds meer aansluiting bij activiteiten in het sociaal domein, (binnen)stadsontwikkeling, erfgoed en citymarketing. Een voorbeeld is Theater op de Grens. In 2021 zijn er plannen om het project in de Binnenstad uit te voeren. De organisaties in de stad zoeken meer en meer de onderlinge samenwerking. Ook in 2021 blijft de stichting specifiek jonge makers ondersteunen. De stichting heeft kantoorruimte in Cultuurhuis Bovendonk waardoor zij ook de samenwerking aangaat met de daar gehuisveste culturele organisaties;
- > Amateurverenigingen op het gebied van dans, toneel, muziek en zang hebben ook behoorlijk wat impact ondervonden van de coronacrisis. Repetities hebben stilgelegen, voorstellingen zijn afgelast of uitgesteld. Voor hen is het zoeken naar andere manieren om hun hobby uit te blijven oefenen. Cultuur Verbindt Roosendaal ondersteunt hen hierin;
- > Cultuurhuis Bovendonk is in 2020 gestart met verduurzaming van de locatie en dit loopt door in 2021. Bovendien zetten zij de samenwerking met culturele organisaties voort en komen tot een gedeeltelijk gezamenlijke programmering;
- > Openluchttheater Vrouwenhof is in 2020 aangesloten bij het Cultuurcluster. De Kring faciliteert in kaartverkoop, pr, marketing en programmering. De stichting en haar vrijwilligers zijn nauw betrokken bij de programmering en uitvoering. Bij slecht weer vinden de voorstellingen plaats in de schouwburg zodat er meer continuïteit mogelijk is in de voorstellingen;
- > Openluchttheater Nispen heeft, ondanks de coronacrisis, in 2020 haar vijfjarig bestaan gevierd met een aangepast programma. Voor 2021 wordt ernaar gestreefd weer terug te komen op het gewenste aantal bezoekers met een passende programmering;

- > In 2020 is de exploitatie van de Suite als Cultuurhuis geëvalueerd. In 2021 worden de uitkomsten hiervan uitgewerkt;
- > Het Jeugdcultuurfonds vormt één loket met de armoedefondsen. Vanuit de basisinstellingen cultuur wordt een aanvullend lokaal aanbod gerealiseerd voor cultuurparticipatie voor kinderen die hier de middelen niet voor hebben. Vanuit het programma bestaanszekerheid wordt het ook mogelijk volwassenen te ondersteunen om aan te sluiten bij culturele activiteiten (zie ook Programma 3);
- > Het online monumentenregister is gerealiseerd. De gemeente voert de onderhoudsverplichting (Erfgoedwet) uit voor monumenten. Dat betekent dat de onderhoudsstaat van alle monumenten middels een QuickScan in beeld is gebracht. Deze inventarisatie leidt ertoe dat eigenaren van in slecht verkerende staat zijnde monumenten inmiddels zijn aangeschreven om achterstallig onderhoud ongedaan te maken. Het gros van de slechte panden is inmiddels gerestaureerd; enkele zijn of komen in uitvoering. Tevens heeft een 40-tal eigenaren van panden met een matige staat van onderhoud een brief ontvangen en worden gesprekken gevoerd;
- > De inventarisatie van de wederopbouw architectuur (periode 1940 – 1965) is in 2020 afgerond. In 2021 wordt bekeken of er naar aanleiding van de inventarisatie architectonische gebouwen of voorwerpen op de monumentenlijst worden geplaatst;
- > In 2021 wordt een "kerkennisie" opgeleverd. Dit in verband met het afstoten van (monumentale) kerken in Roosendaal. Hier is in 2020 subsidie voor aangevraagd bij de provincie Noord-Brabant;
- > Vanuit de samenleving komen er regelmatig vragen naar de achtergrond van gemeentelijke kunstwerken en monumenten. In de periode 2020-2022 actualiseren we de inventarisatie uit 1987 en stellen de informatie digitaal beschikbaar.

Wat mag dit kosten?

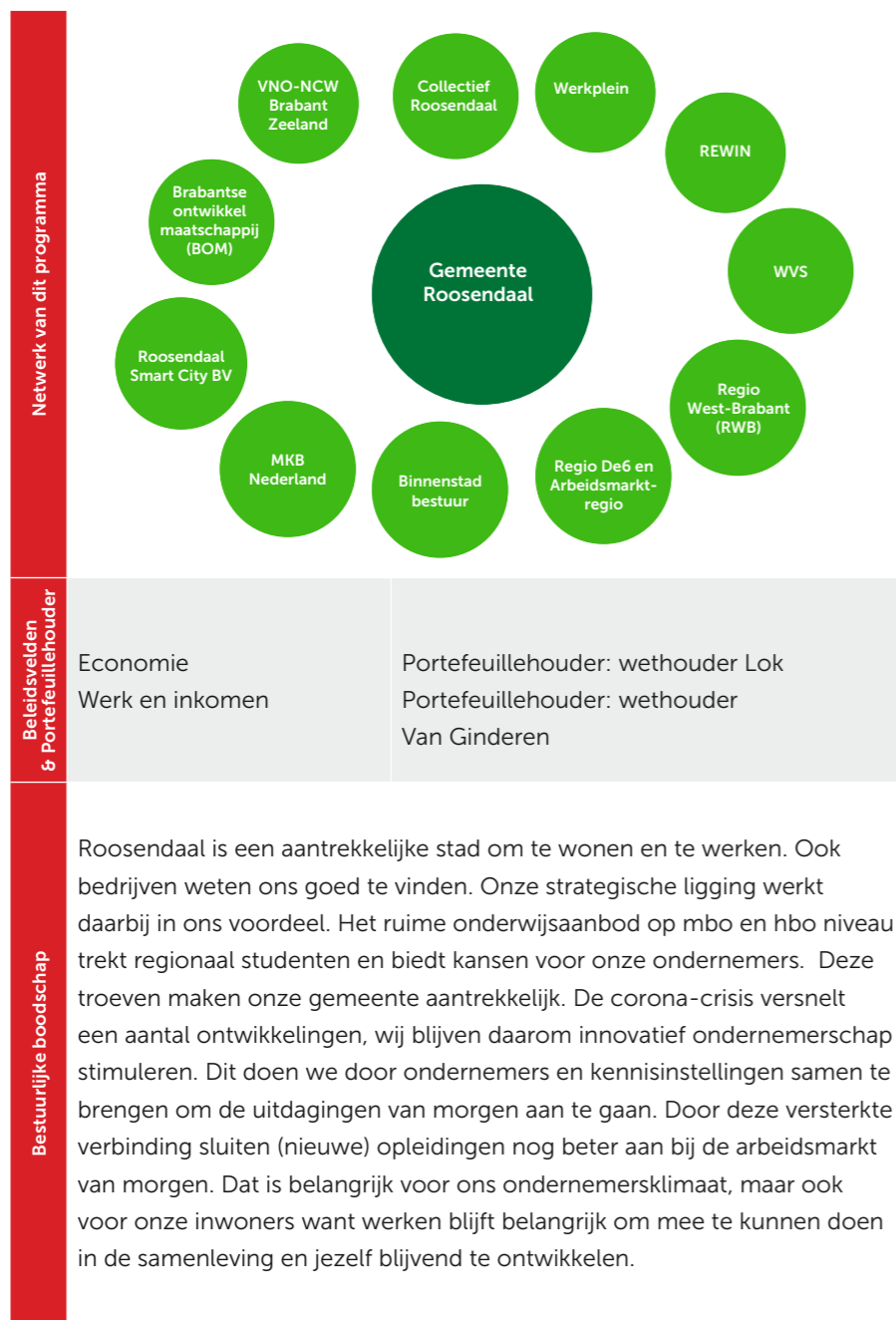
X € 1.000	2019 rekening	2020 begroting	2021 begroting	2022 begroting	2023 begroting	2024 begroting
Lasten Cultuur	6.397	6.545	6.540	6.614	6.720	6.819
Baten Cultuur	362	176	178	180	181	183
Saldo	6.035	6.369	6.362	6.434	6.539	6.636

Financieel overzicht Leren & Ontwikkelen

X1.000	Beleidsveld	2019 rekening	2020 begroting	2021 begroting	2022 begroting	2023 begroting	2024 begroting
Lasten	Onderwijs	9.283	12.460	10.976	11.228	11.466	11.686
	Sport en recreatie	4.496	4.223	4.160	4.156	4.172	4.193
	Cultuur	6.397	6.545	6.540	6.614	6.720	6.819
Totaal		20.176	23.228	21.676	21.998	22.358	22.698
Baten	Onderwijs	2.604	4.336	3.265	3.488	3.711	3.933
	Sport en recreatie	1.233	1.209	1.228	1.248	1.268	1.288
	Cultuur	362	176	178	180	181	183
Totaal		4.199	5.721	4.671	4.915	5.160	5.404
Saldo		15.977	17.507	17.005	17.082	17.198	17.294
Stortingen in reserves		3.348	4.925	3.776	3.761	3.746	3.729
Onttrekkingen aan reserves		3.263	5.211	3.285	3.300	3.298	3.302

Programma 3 Werken & ondernemen

Bestuurlijke boodschap

We zorgen ervoor dat inwoners kunnen blijven meedoen door het versterken van verbindingen binnen het terrein van bestaanszekerheid en een duurzame aanpak van de armoedeproblematiek. We doen hierbij een beroep op de eigen kracht en verantwoordelijkheid, maar niet voordat we met zorg en ondersteuning hebben geïnvesteerd in het hervinden van het zelfvertrouwen, veerkracht en zelfregie. Empowerment is nu eenmaal een voorwaarde voor participatie.

- Dit programma draagt direct bij aan de volgende maatschappelijke effecten**
- Wat willen we bereiken?**
- Kinderen en jongeren groeien veilig en gezond op tot veerkrachtige en zelfredzame volwassenen
 - Volwassenen kunnen goed rondkomen, zijn zelfredzaam, voelen zich onderdeel van een netwerk en zetten zich in voor hun omgeving
 - Ouderen blijven zo zelfstandig mogelijk functioneren en doen actief mee in de samenleving
 - Inwoners zijn voldoende wendbaar om mee te blijven doen aan de (toekomstige) arbeidsmarkt
 - Roosendaal kent een aantrekkelijk en vernieuwend onderwijsaanbod en een ontwikkel- en leerinfrastructuur die aansluit op de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt
 - Ondernemers en inwoners zijn tevreden over de dienstverlening van de gemeente Roosendaal
 - De gemeente Roosendaal biedt ondernemers een goed innovatie- en ondernemersklimaat
 - De binnenstad is aantrekkelijk voor bezoekers, inwoners en ondernemers. Inwoners, ondernemers en bezoekers voelen zich veilig
 - De gemeente Roosendaal is aantrekkelijk om in te wonen en vrije tijd in door te brengen
 - De woon-, werk- en winkellocaties van de gemeente Roosendaal zijn goed bereikbaar voor inwoners, bezoekers en ondernemers

Economie

Wat gaan we doen?

Het **economisch koersdocument 2019-2022 'Verbinden, vernieuwen en uitdagen'** geeft ons richting voor de komende jaren. De coronacrisis versnelt een aantal ontwikkelingen. Hierin ondersteunen wij de ondernemers bij de kansen die zij zien. We gaan door met het adaptief accountmanagement, waarbij we vernieuwing binnen de huidige sectoren stimuleren. We zorgen ervoor dat onze infrastructuur klaar is voor de toekomst: met een gezonde detailhandelstructuur, een aantrekkelijk stedelijk milieu en bedrijfsterreinen met een professioneel parkmanagement.

Werk is belangrijk om mee te kunnen doen in onze samenleving. De actieagenda arbeidsmarkt 2019-2022 'Iedereen doet mee op de arbeidsmarkt XL' heeft als doel het maximaal inzetten van het Roosendaals arbeidspotentieel door vraag en aanbod optimaal op elkaar af te stemmen. Daarbij is de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt van groot belang. Wij ondersteunen daarom de agenda beroepsonderwijs West-Brabant en de Human Capital agenda's van de diverse sectoren die regionaal onder regie van de RWB worden ontwikkeld. De effecten op de arbeidsmarkt vanwege de coronacrisis zijn nog lastig te bepalen en nu nog meer dan ooit blijft een gezonde arbeidsmarkt een gezamenlijke, bovenlokale uitdaging.

Mensen zonder perspectief op (regulier) werk stimuleren we richting maatschappelijke participatie binnen de samenleving. Dit gebeurt door een samenspel op het gebied van minimaregelingen en zorg gerelateerde voorzieningen. Het armoedebeleid gaat uit van de centrale visie dat armoede meer is dan een tekort aan inkomen alleen. Het bieden van een goed vangnet blijft noodzakelijk, maar de kern van het armoedebeleid ligt in het bestrijden en voorkomen van uitsluiting op verschillende levensdomeinen. De volgende pijlers uit het 'economisch koersdocument 2019-2022 'Verbinden, vernieuwen en uitdagen' staan centraal:

We stellen de ondernemer centraal: adaptief accountmanagement

- > We verbeteren continu de (digitale) dienstverlening naar de ondernemer;
- > We nemen deel in netwerken gericht op duurzaamheid/energietransitie;
- > We verbinden ondernemers met het Werkgeversservicepunt;
- > We investeren in samenwerking met REWIN en BOM;
- > We faciliteren de ondernemers bij de continuering van het ondernemersfonds (o.a. parkmanagement). Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan toekomstbestendige bedrijventerreinen zoals Majoppeveld en Borchwerf;
- > We faciliteren het binnenstadsmanagement (de publiek private samenwerking met Collectief Roosendaal) met het binnenstadsfonds;
- > We zetten in op het doorgroeien van startups en continueren daarom onze bijdrage aan StarttoGrow en nemen deel aan het programma 'Kansrijk MKB' (Rewin) en Braventure;
- > We continueren onze inzet voor markten en kermissen;

- > We ondersteunen initiatieven die bijdragen aan de vrijetijdseconomie (in lijn met het evenementenbeleid en het toeristisch-recreatief actieplan); het Rooskleurig Festival wordt het eerste STER-evenement;
- > We ondersteunen snelle groeiers en nemen deel aan het programma 'Kansrijk MKB' van REWIN.

Ruimte voor Innovaties

- > We evalueren de Smart City BV met onze partners in de binnenstad en baseren daarop de vervolgaanpak vanaf september 2021;
- > We ondersteunen de doorontwikkeling van het online-winkelplatform Roosendaal24 en verbreden het gebruik van de loyaltypas;
- > We ondersteunen de ontwikkeling van een app (en marketingcommunicatie database), waarmee location based services via 4G en beacons in de binnenstad. Hiermee ontvangen bezoekers van de binnenstad specifieke informatie voor de locatie waar ze zich bevinden;
- > We werken middels een stappenplan naar een Zero Emissie Stadslogistiek;
- > We zetten in op een eenduidige citymarketing onder regie van het Citymarketingbureau;
- > We versterken onze kennisinfrastructuur in samenwerking met Associate Degree Academie, Avans, BUAS (Logistics Community Brabant), Fontys, HAS en CIOS. Dit doen we door actief in te zetten op kennisdeling tussen onderwijs en ondernemers. Daarbij intensiveren we onze samenwerking met kennisinstellingen en de B5-steden in de provincie Noord-Brabant;
- > We zetten in op participatie van onze ondernemers aan innovatieprogramma's;
- > We evalueren het nieuwe evenementenbeleid in 2021 en geven (in samenwerking met citymarketing en VVV) verdere invulling aan het digitale evenementenloket en het in het Toeristisch-Recreatieve Actieplan opgenomen onlineplatform;
- > We optimaliseren en zorgen voor een duurzame inrichting van de evenementenlocaties. Daarnaast onderzoeken we de mogelijkheden voor verdere facilitaire samenwerking zowel vanuit efficiency (kostenbesparing) als vanuit effectiviteit (meer kwaliteit).

Toekomstbestendige werklocaties

- > We faciliteren ondernemers om een duurzaamheidsfootprint te maken van individuele bedrijven en voor bedrijventerreinen als geheel. Uit een analyse kan o.a. worden opgemaakt welke afvalstof van het ene bedrijf grondstof is voor het andere bedrijf. Vanuit het innovatie- en ontwikkelingsfonds ondersteunen we bedrijven om een businesscase te ontwikkelen;
- > We continueren onze inzet voor een compacte binnenstad door concentratie van het kernwinkelgebied en transformatie van leegstaande winkelpanden;
- > We vergroenen de binnenstad. Van de Ster van Roosendaal maken we een klimaat adaptieve stadstuin waarbij onder andere regenwater wordt opgevangen. Daarnaast ondersteunen we de binnenstad bij het voorzien in een passende citydressing;
- > We maken de binnenstad meer bezoekersvriendelijk door het aanbieden en faciliteren van openbare toiletten;

- > We faciliteren elektrisch vervoer en het toegankelijk maken van nieuwe brandstoffen (waterstof, LNG/CNG);
- > We ondersteunen de ontwikkeling van het Vlietpark tot een gemengd woon-werk gebied en participeren in de planvorming die het stationsgebied aantrekkelijker maakt en verbindt met de binnenstad;
- > We ondersteunen de ambities van Leisure Park Roosendaal (incl. Designer Outlet Roosendaal).

Wat mag dit kosten?						
X € 1.000	2019 rekening	2020 begroting	2021 begroting	2022 begroting	2023 begroting	2024 begroting
Lasten Economie	4.262	3.922	3.867	3.934	3.926	3.971
Baten Economie	802	773	785	798	804	818
Saldo	3.460	3.149	3.082	3.136	3.122	3.153

Werk en inkomen

Wat gaan we doen?

Iedereen verdient werk

- > We faciliteren het samenbrengen van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt;
- > We stimuleren arbeidsparticipatie voor statushouders en vluchtelingen;
- > We investeren in de ontwikkeling van blijvende arbeidsmigranten in samenwerking met Curio;
- > We versterken de ontwikkelkansen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt (Perspectief op Werk);
- > We bieden als werkgever garantiebannen aan;
- > We promoten sociaal ondernemerschap bij ondernemingen door het hanteren van social return on investment (SROI) bij onze inkoop;
- > We zien toe op de uitvoering van het taalakkoord.

Onderwijs en arbeidsmarkt matchen

- > We ondersteunen de regionale agenda beroepsonderwijs en werken mee aan de uitvoering hiervan;
- > We blijven de komende jaren Roosendaal op stage faciliteren;
- > We zetten ons in samenwerking met partners uit het onderwijsveld, in op onderwijs dat aansluit op de (toekomstige) vraag op de arbeidsmarkt. Een voorbeeld hiervan is de realisatie van Logistics Fieldlabs in samenwerking met Curio;
- > In samenwerking met de stichting beroepsonderwijs bedrijfsleven (SBB) zetten we ons in om meer leerwerkbedrijven te realiseren.

Mensen hebben kennis en vaardigheden ontwikkeld

- > We stimuleren initiatieven die een extra bijdrage leveren aan het ontwikkelen van kennis en vaardigheden voor de toekomst;
- > We zetten in op het ontwikkelen van talenten voor de lokale arbeidsmarkt;
- > We dragen bij aan het verkrijgen van relevante informatie en kennis over ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Dit ten behoeve van onderzoeksrapportages zoals de economische barometer en beleid.

Meedoen binnen de maatschappij

- > De coronacrisis heeft negatieve gevolgen voor de economie en de arbeidsmarkt. Dit werkt door in de situatie van inwoners met een zwakkere positie op de arbeidsmarkt en daarmee op het klantenbestand van het Werkplein Hart van West-Brabant. We zetten in op het activeren van inwoners met als doel ze te laten klimmen op de participatieladder en waar mogelijk een eigen inkomen te laten verdienen bij een werkgever. Daarnaast dragen we bij aan de brede ontwikkeling van inwoners, waarbij we de verbinding tussen het Werkplein en de andere partners in het sociaal domein stimuleren;

- > De gemeente werkt eraan:
 - dat mensen die niet kunnen deelnemen in het reguliere arbeidsproces op een andere manier duurzaam kunnen participeren in de samenleving;
 - dat de taakstelling huisvesting en maatschappelijke begeleiding van statushouders wordt gerealiseerd. De nieuwe wet inburgering wordt regionaal opgepakt in samenwerking met diverse partners en uitgevoerd door het Werkplein;

Bestaanszekerheid

Doel van het integraal armoedebeleid is om in 2030 het aantal huishoudens dat structureel moeite heeft met rondkomen significant te verminderen. De kwartiermaker bestaanszekerheid heeft hierin een uitdrukkelijke rol. We zetten daarom in op bestaande initiatieven binnen de gemeente Roosendaal en bewezen initiatieven van andere gemeenten. We gaan de komende jaren inzetten op de volgende zes themalijnen:

1. Verankeren gedachtegoed BuddyLink;
2. Neerzetten Quiet Community Roosendaal;
3. Professionalisering en volgen schuldhulpverlening;
4. Kindgericht armoedebeleid voorbereiden en neerzetten;
5. Vertrouwenexperiment volgen en voorbereiden;
6. Armoedemonitor neerzetten.

Integraal Armoedebeleid

De gemeente werkt eraan:

- > dat het vangnet van armoedevervoorzieningen zo veel mogelijk wordt omgebouwd naar een verzameling interventies, die voorzien in een duurzame oplossing voor inwoners;
- > dat de middelen uit het Kindpakket maximaal worden ingezet. De doelstelling hiervan is dat geldzorgen bij jongeren worden voorkomen en dat jeugdigen zich optimaal kunnen ontwikkelen door deelname aan sport, cultuur en onderwijs;
- > dat volwassenen kunnen deelnemen aan sport en cultuur door middel van het Sport- en Cultuurfonds Volwassenen.

Schuldhulpverlening

De gemeente werkt eraan:

- > dat we in regionaal verband het project vroegsignalering van betalingsachterstanden uitvoeren en hiermee anticiperen op de wetswijziging van Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening;
- > dat wordt ingezet op een preventieve aanpak om schulden bij jongeren te voorkomen, onder andere door de voortzetting van het financieel spreekuur en voorlichting op scholen.

Wat mag dit kosten?

X € 1.000	2019 rekening	2020 begroting	2021 begroting	2022 begroting	2023 begroting	2024 begroting
Lasten Werk en inkomen	57.980	59.027	61.704	62.041	62.208	62.358
Baten Werk en inkomen	32.414	30.717	29.817	29.817	29.817	29.817
Saldo	25.566	28.310	31.887	32.224	32.391	32.541

Financieel overzicht Werken & Ondernemen

X1.000	Beleidsveld	2019 rekening	2020 Begroting	2021 begroting	2022 begroting	2023 begroting	2024 begroting
Lasten	Economie	4.262	3.922	3.867	3.934	3.926	3.971
	Werk en inkomen	57.980	59.027	61.704	62.041	62.208	62.358
Totaal		62.243	62.949	65.570	65.975	66.135	66.329
Baten	Economie	802	773	785	798	804	818
	Werk en inkomen	32.414	30.717	29.817	29.817	29.817	29.817
Totaal		33.216	31.490	30.602	30.615	30.621	30.635
Saldo		29.027	31.459	34.968	35.361	35.514	35.695
Stortingen in reserves		240	19	19	19	19	20
Onttrekkingen aan reserves		102	513	131	81	11	11

Programma 4 Wonen & verblijven

Netwerk van dit programma

Bestuurlijke boodschap

Rosendaal is een aantrekkelijke gemeente met goede stedelijke voorzieningen, dorpse ruimte, veel groen, bos en open landschap. Dit bereiken we onder andere door in te zetten op initiatieven die de leefomgeving duurzamer, energie neutraler en groener maken. De klimaatverandering zorgt ervoor dat we moeten investeren in ruimtelijke adaptatie. We zetten in op meer ruimte voor groen en waterbergingsmogelijkheden waarbij ruimte is voor ontmoeten en beweging. Goede bereikbaarheid is één van de randvoorwaarden om aantrekkelijk te zijn voor onze inwoners, bezoeker en ondernemers. We investeren dan ook in mobiliteit via weg, spoor en fietspad. Door de huidige woningvoorraad te transformeren, nieuwe bouwprojecten toe te voegen en leegstaande winkel/kantoorpanden te transformeren zorgen we voor een prettig woon- en leefmilieu waarin iedereen een gepaste en geschikte woning heeft.

Beleidsvelden & Portefeuillehouder

Openbare ruimte en reiniging	Portefeuillehouder: wethouder Raaijmakers
Bereikbaarheid en mobiliteit	Portefeuillehouder: wethouder Lok
Ruimte en wonen	Portefeuillehouder: wethouder Theunis
Vergunningverlening	Portefeuillehouder: wethouder Lok
Afvalinzameling en milieu	Portefeuillehouder: wethouder Koenraad

Dit programma draagt direct bij aan de volgende maatschappelijke effecten

Ondernemers en inwoners zijn tevreden over de dienstverlening van de gemeente Rosendaal

De gemeente Rosendaal biedt ondernemers een goed innovatie- en ondernemersklimaat

De binnenstad is aantrekkelijk voor bezoekers, inwoners en ondernemers

Inwoners, ondernemers en bezoekers voelen zich veilig

De gemeente Rosendaal is aantrekkelijk om in te wonen en vrije tijd in door te brengen

Rosendaal en de Rosendalers lopen voorop in de energietransitie, kunnen goed omgaan met klimaatverandering en stimuleren circulair leven en werken

De woon-, werk- en winkellocaties van de gemeente Rosendaal zijn goed bereikbaar voor inwoners, bezoekers en ondernemers

Wat willen we bereiken?

Openbare ruimte en reiniging

Wat gaan we doen?

Onderhoudsniveau

De uitgangspunten van de nota 'Verbindend Beheren' zijn de basis voor het uitvoeren van het onderhoud aan de openbare ruimte. De technische kwaliteit is leidend voor het vervangings- en reconstructieprogramma dat is vastgelegd in de Beheerkalender. Deze Beheerkalender is financieel vertaald in de meerjarenbegroting en het investeringsplan. Voor het onderhoud zijn per onderdeel kwaliteitsniveaus vastgesteld. We hanteren het CROW-kwaliteitsniveau B voor het centrum (binnen de cityring) en de invalswegen van Roosendaal. De overige openbare ruimte beheren we op kwaliteitsniveau B voor wat betreft het schoffelen van heestervakken, maaien van gazons, ruimen van zwerfvuil in het groen en het verwijderen van onkruid op verhardingen. Andere werkzaamheden worden daar op kwaliteitsniveau C uitgevoerd.

Roosendaal Natuurstad

Roosendaal Natuurstad is onze visie op het natuurlijker functioneren van de openbare ruimte. We willen Roosendaal vergroenen en klimaatbestendig maken. We willen de biodiversiteit bevorderen, waarbij de kernen en het buitengebied een netwerk vormen van ecologische structuren (natuurgebieden, ecologische verbindingzones, landschapselementen, groene hoofdstructuur en dergelijke).

De visie Roosendaal Natuurstad wordt onderdeel van de omgevingsvisie en bevat kaders die richting geven aan de inrichtings- en onderhoudsplannen. In deze plannen zullen de accenten liggen op klimaatadaptatie, biodiversiteit, behoud en waar mogelijk uitbreiden van de boom- en groenstructuren binnen en buiten de bebouwde kom. Het borgen van de visuele en ruimtelijke kwaliteit gebeurt binnen de projecten van de beheerkalender, stedenbouwkundige ontwikkelingen en het programma voor Groen, Water, Ecologie en Landschap (GWEL).

Het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) heeft tot doel om Nederland klimaatbestendig te maken in de periode tot 2050. Nederland is hiertoe opgedeeld in DPRA-regio's. In ons geval is dat het gebied van de Waterkring West. De DPRA-regio's kunnen met ingang van 2021 hun programma's voor ruimtelijke adaptatie indienen bij het Rijk. De visie van Roosendaal Natuurstad is voor ons de basis om programma's voor ruimtelijke adaptatie in te dienen.

Groen

Het groenonderhoud wordt uitgevoerd conform de notitie 'Verbindend Groen'. Via de beheerkalender worden de onderhouds- en vervangingsopgaven gepland. Bomen en groen zijn belangrijk voor onze leefomgeving. De aanwezigheid van bomen bevordert de aantrekkelijkheid van de openbare ruimte (schaduw en verkoeling). Ze geven voedsel en onderdak aan planten en dieren en bovenal zorgen ze voor een groot deel voor de zuurstof die we inademen. In 2021 investeren we dan ook in behoud van de bomen en het groen in onze gemeente.

Snippergroen

Het kopen van plantsoengrond is sinds 1 mei 2020 niet meer mogelijk in de gemeente Roosendaal. Dit besluit is door het college genomen om tegemoet te komen aan het streven naar een groene en duurzame stad. Het project met betrekking tot de in gebruik genomen gemeentegrond loopt in 2021 door. Hierbij krijgen inwoners de keuze geboden om de door hen illegaal in gebruik genomen stukjes grond te kopen of terug te geven.

Samenwerking in onderhoud van grijs en groen

We blijven intensiveren in de samenwerking met bewoners en gebruikers bij het onderhoud van grijs en groen om samen invulling te geven aan de afspraken over kwaliteitsniveaus. Daarbij is maatwerk mogelijk. Bij het uitbesteden van deze werkzaamheden wordt zoveel mogelijk ruimte geboden aan WVS. We leggen ook voorwaarden op aan aannemers om mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt de kans te geven om deel te nemen aan het arbeidsproces. Bij de werkzaamheden van de eigen buitendienst ligt het accent op servicegerichte en incidentele zaken en vooral op projecten waarin met inwoners samengewerkt wordt. Dat geeft flexibiliteit voor het leveren van maatwerk en levert de mogelijkheid om extra inzet te plegen daar waar die het hardst nodig is.

Openbare verlichting

In 2021 starten we met een nieuwe onderhoudspartij voor de openbare verlichting. Het plan van aanpak, dat in 2020 is opgesteld en gaat over hoe we de openbare verlichting datagedreven kunnen gaan inrichten en beheren, is de leidraad geweest voor de aanbesteding.

Samen met de contractpartij gaan we met de ontwikkeling van een gegevenswoordenboek 'stedelijk licht' de open datastandaard verder uitbouwen. Hiermee sluiten we aan op NL digital (Data agenda Overheid). Deze data agenda heeft als doel om data ten goede te laten komen aan beleidsvorming en het oplossen van maatschappelijke vraagstukken door de overheid. Hierbij is nadrukkelijk aandacht voor de bescherming van publieke waarden en fundamentele rechten van burgers.

Participatie bij projecten

Projecten in de buitenruimte pakken we zoveel mogelijk participatief op met burgers, ondernemers, organisaties en partners etc. Doel hiervan is dat inwoners en belanghebbenden zich meer betrokken voelen bij hun buurt en het draagvlak bij projecten wordt vergoed. Voor projecten uit de Beheerkalender wordt een planning opgesteld. Vervolgens wordt navraag gedaan bij belanghebbenden of er functionele knelpunten danwel wensen zijn, die in het uit te werken ontwerp meegenomen zouden moeten worden. Het streven is om inwoners en belanghebbenden aan de voorkant te betrekken. Dit zal de kwaliteit van het ontwerp ten goede komen en klachten achteraf voorkomen.

Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP)

Met betrekking tot de rioolheffing is het Gemeentelijk RioleringsPlan 2020 – 2023 (GRP) kaderstellend. De budgetten voor investeringen zijn in het GRP bepaald op basis van de technische levensduur van objecten. Planning en uitvoering van vervangingsinvesteringen vinden plaats binnen het proces van de beheerkalender.

In 2021 wordt het ingezette proces van datagedreven (risico gestuurd) beheer voor de vrijval riolering doorgezet. De opdrachten voor reparatiewerkzaamheden worden verder geïmplementeerd en afgestemd in het reguliere onderhoudsproces. De opgedane ervaringen met het proces van datagedreven beheer van de vrijval riolering worden toegepast op de processen van hydraulisch beheer en grondwaterbeheer.

Wat mag dit kosten?						
X € 1.000	2019 rekening	2020 begroting	2021 begroting	2022 begroting	2023 begroting	2024 begroting
Lasten Openbare ruimte en reiniging	32.216	27.415	28.090	28.388	27.583	31.594
Baten Openbare ruimte en reiniging	13.991	13.587	13.658	13.970	14.344	14.650
Saldo	18.225	13.828	14.432	14.418	13.239	16.944

Bereikbaarheid en mobiliteit

Wat gaan we doen?

Gemeentelijk Verkeer- en vervoersplan (GVVP)

De ambities uit het Gemeentelijk Verkeer en Vervoersplan 2020-2025 staan in 2021 centraal. Zo vindt de komende jaren de realisatie plaats van de F58, de snelfietsroute tussen Bergen op Zoom en Roosendaal. In 2020 is gestart met de realisatie van de eerste trajectonderdelen zoals de Wouwseweg. In 2021 gaan we door met de realisatie van het vervolgtraject zoals de Plantagebaan. Aansluitend op de planontwikkeling Bravis ziekenhuis wordt in 2021 de ontsluiting van de wijk Tolberg verder gebracht door de vormgeving van een nieuwe verbindingsweg. Net als het jaar 2020 zal 2021 gericht zijn op onderzoeken om de verbindingsweg mogelijk te maken. De plannen voor de Stationsomgeving worden verder uitgewerkt en hiervan is het kruispunt Brugstraat-Spoorstraat een onderdeel. Daarnaast blijven we ons inzetten voor de internationale treinverbinding richting Antwerpen.

Mobiliteitstransitie

We faciliteren de laadpalen infrastructuur voor particulieren en bedrijven. Naast extra laadpalen in de woonwijken wordt ook medewerking verleend aan de realisatie van snellaadstations in het centrum. De afgelopen jaren is ingezet op een schonere en leefbare binnenstad. Er wordt gewerkt aan een pilot om ook de binnenstadsdistributie efficiënter en duurzamer te organiseren. In navolging van het vervangen van de pollers voor de autoluwe binnenstad worden de verstrekte ontheffingen bekeken om het autoluwe karakter van het centrum te waarborgen. We gaan ervaring op doen met deelmobiliteit, zoals deelauto's en deelfietsen bij het stadskantoor. We werken samen met de provincie naar een goed concept voor gedeelde mobiliteit wat ingepast wordt in de vervoersconcessie 2023.

Parkeren

In de binnenstad en omliggende wijken is betaald parkeren van kracht. In 2020 is gestart met een evaluatie van het zogenaamde PUP-gebied (Parkeeruitvoeringsplan). Wegens de coronacrisis zijn parkeertellingen uitgesteld tot 2021. Het parkeren voor grote voertuigen op bedrijventerreinen is een thema dat we regionaal, maar ook met lokale bedrijven, gaan oppakken. Voor de uitvoering van het parkeerbeleid is Parkeer Beheer Roosendaal BV (PBR BV) een belangrijke verbonden partij. PBR BV is, naast het uitvoeren van het parkeerbeleid, verantwoordelijk voor de exploitatie van de parkeergarages en de vrachtwagenparking.

Openbaar Vervoer

In navolging van het Gemeentelijk Verkeer en Vervoersplan (GVVP) en 'Hart voor de Binnenstad' wordt in 2021 toegewerkt naar een ontwerp voor een hoogwaardig stationsplein. Een efficiënt vervoersknooppunt staat hierbij centraal. De plannen voor het verplaatsen van het busstation in het centrum naar het kruispunt Stationsstraat-Kade worden in 2021 afgerond.

Basisnet Spoor

De wetgeving Basisnet Spoor wordt momenteel door het ministerie geëvalueerd. Dit moet leiden tot wetgeving ten behoeve van het goederenvervoer over het spoor. Deze wet regelt de externe veiligheid van dit transport op en langs het spoor en de mogelijke ruimtelijke ontwikkelingen in de nabijheid van het spoor in stedelijk gebied. Een onderdeel van het goederentransport netwerk is de zgn. West-Brabantroute, Moerdijk-Halderberge-Roosendaal, als onderdeel van de verbinding Rotterdam-Antwerpen.

Vorig jaar is de problematiek van Basisnet Spoor opgeschaald naar de Regio West-Brabant (RWB), waarbinnen door de Commissie van Advies Mobiliteit de belangen op regionale schaal worden behartigd richting Rijk, provincie en andere spoorpartijen. Momenteel is het ministerie van I&W bezig met de opmaat naar een Robuust Basisnet. Hierin zal de wet op onderdelen worden aangepast met betrekking tot de risicocontouren en risicoplafonds die kleven aan dergelijke transporten. Dit heeft nog onbekende nieuwe consequenties voor het wonen en verblijven in de directe nabijheid van het spoor. Op basis van een gecoördineerde lobby in overleg met de provincie Noord-Brabant, wordt de West Brabantse inbreng en daarmee het Roosendaalse belang zo goed mogelijk behartigd. Dit gebeurt niet alleen richting het departement, maar ook richting de Tweede Kamer. De verwachting is dat de evaluatie, waar onze regio (incl. Roosendaal) aan deelneemt, aan het eind van het jaar wordt afgerond. Vervolgens zal dit leiden tot een bijstelling van de wet Basisnet spoor.

Wat mag dit kosten?						
X € 1.000	2019 rekening	2020 begroting	2021 begroting	2022 begroting	2023 begroting	2024 begroting
Lasten						
Bereikbaarheid en mobiliteit	2.270	2.386	2.390	2.414	2.506	2.512
Baten						
Bereikbaarheid en mobiliteit	2.085	1.978	1.979	1.979	1.979	1.980
Saldo	185	408	411	435	527	532

Ruimte en Wonen

Wat gaan we doen?

Woonagenda

De nieuwe woonbeleidscyclus is in 2020 opgestart met een woningmarkt-onderzoek dat door een externe partij is uitgevoerd en waarbij dezelfde methodiek van onderzoek wordt gehanteerd als bij het woningmarktonderzoek uit 2015. Samen met ALWEL hebben we het woonlasten- en doelgroepenonderzoek in 2019 laten uitvoeren. Met de twee bovengenoemde woningmarktonderzoeken als basis is in 2020 gestart met het opstellen van de nieuwe woonvisie (woonagenda) en het maken van nieuwe prestatieafspraken met de corporaties. Deze visie wordt in 2021 ter besluitvorming aan de raad aangeboden en zal de komende vier jaar de visie zijn op het woonbeleid van Roosendaal. De Woningbouwprogrammering volgt uit de woonvisie. Hierin wordt aangegeven hoeveel woningen we de komende beleidsperiode moeten realiseren en hoe we die opgave met welke specifieke projecten over de gemeente gaan spreiden.

In 2021 gaan we verder met het realiseren van nieuwe woonwagendstandplaatsen door het opstarten van planologische procedures en het bouw- en woonrijp maken van de betreffende locaties.

Ruimtelijke projecten

Stadsoevers

In 2021 zijn de woningbouwprojecten Kademeester (transformatie Kadeplein 4) en Beekblokken in uitvoering. Dit geldt ook voor de bouw van een nieuwe parkeervoorziening ten noorden van het EKP-gebouw. In de openbare ruimte wordt de Ecologische Verbindingszone rondom het Kellebeek aangelegd en wordt de Turfberg gereconstrueerd. In het Vlietpark wordt het Urban Sport en Speelpark aangelegd en verrijzen tiny houses. De bestemmingsplanprocedure voor het Vlietpark wordt doorlopen en vastgesteld.

't Zand

In 2021 worden naar verwachting de laatste particuliere woningen gerealiseerd. Hierna kan worden gestart met het woonrijp maken van het plangebied.

Groot Mariadal

In 2021 wordt de bestemmingsplanprocedure naar verwachting afgerond. Planvorming en realisatie worden verder uitgewerkt en voorbereid. Het voormalige klooster Mariadal is in gebruik als tijdelijk stadskantoor. Mogelijk komen de eerste woningbouwontwikkelingen in het gebied al op gang.

De Bamere in Heerle

De vrije kavelverkoop wordt gecontinueerd en het plangebied wordt woonrijp gemaakt.

De Hoogt in Wouw

In 2021 zal, na vaststelling van de nieuwe woonagenda voor het laatste braakliggende deel grond aan de Plantagebaan, een wijzigingsbevoegdheid in procedure gebracht worden voor het mogelijk maken van circa 20 à 30 woningen. Op deze wijze kan de laatste planontwikkeling De Hoogt zo goed mogelijk aansluiten op de geactualiseerde woningbehoefte.

Josephbuurt

Samen met ALWEL werken we aan de herstructurering van de Josephbuurt. In 2021 wordt het ontwerp-bestemmingsplan in procedure gebracht. Dit conform de planning van ALWEL.

De Bulkenaar

In 2021 wordt het ontwerp-bestemmingsplan in procedure gebracht en wordt het inrichtingsplan afgerond. Daarnaast worden de benodigde gronden verworven en wordt de infrastructuur verder uitgewerkt.

Omgevingswet en omgevingsvisie

De omgevingsvisie vormt het integrale beleidskader voor de fysieke leefomgeving en geeft richting aan de ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving. In 2021 wordt deze visie ter besluitvorming aan de raad aangeboden.

Omgevingswet en bestemmingsplannen

Het jaar 2021 zal voor de bestemmingsplannen een overgangsjaar worden als gevolg van de inwerkingtreding van de Omgevingswet (1 januari 2022). Tot de Omgevingswet in werking treedt, kunnen ontwerp bestemmingsplannen ter inzage worden gelegd. Na de inwerkingtreding is dit niet meer mogelijk. Dit betekent dat gekeken wordt welke bestemmingsplannen nog opgepakt kunnen worden en welke plannen we als deelomgevingsplan op gaan stellen. In 2020 is de start gemaakt met het bepalen van de structuur voor het omgevingsplan. In 2021 zullen we beginnen met het opstellen van deelomgevingsplannen conform de structuur van het omgevingsplan zoals we dat in 2020 bepaald hebben.

Wat mag dit kosten?						
X € 1.000	2019 rekening	2020 begroting	2021 begroting	2022 begroting	2023 begroting	2024 begroting
Lasten Ruimte en wonen	17.076	14.143	14.539	19.052	13.917	11.718
Baten Ruimte en wonen	14.069	11.573	11.669	14.503	9.778	8.019
Saldo	3.007	2.570	2.870	4.549	4.139	3.699

Vergunningverlening

Wat gaan we doen?

Private kwaliteitsborging

Private kwaliteitsborging is een samenhangend stelsel van kwaliteitseisen en -procedures waarmee marktpartijen aantoonbaar garanderen dat het te realiseren nieuwbouwplan bij oplevering een bepaald kwaliteitsniveau heeft. De Wet Kwaliteitsborging (WKB) treedt in werking per 1 januari 2022. Er wordt gestart met de eenvoudigere bouwprojecten, daarna volgen eventueel de meer complexe projecten. In plaats van de gemeente controleert een (private) kwaliteitsborger gedurende het ontwerp- en uitvoeringsproces of wordt gebouwd volgens Bouwbesluit 2012. Vanuit de gemeente wordt er onder andere nog wel getoetst aan het bestemmingsplan, brede planologische afwegingen, veiligheid, redelijke eisen van welstand en omgevingsveiligheid. In 2021 zorgen we ervoor dat de wijzigingen in de processen duidelijk zijn, dat werkinstructies beschikbaar zijn en dat de eventuele proefprojecten zijn afgerond zodat we zo probleemloos mogelijk de implementatie van de wet bewerkstelligen.

Pilot Flitsvergunning

Vooruitlopend op de invoering van de Wet Kwaliteitsborging werken we met de pilot Flitsvergunningen. Doel hiervan is binnen vijf werkdagen bepaalde vergunningsaanvragen te kunnen afhandelen.

Welstandsbeleid

Binnen het kader van de omgevingsvisie en Omgevingswet zullen aan nieuwe werkvormen met betrekking tot ruimtelijke kwaliteit vorm en inhoud worden gegeven. De Commissie Ruimtelijke Kwaliteit (CRK) zit meer dan voorheen met vooruitgeschoven kennis in diverse ontwikkeling- en herontwikkelingstrajecten voor gebouwen en monumenten. Leden van de CRK participeren met bewoners, ambtenaren en deskundigen binnen projectgroepen. De werkwijze sluit aan op het inbrengen van kennis met betrekking tot ruimtelijke kwaliteit in de geest van de Omgevingswet. Het doel hierbij is samenwerken en het vooraf inbrengen van kennis. Dit moet leiden tot een vermindering van het aantal toetsen achteraf. In 2021 zal tevens worden bezien wat en hoe de rol van de adviseurs zal zijn in het kader van de omgevingsvisie en het omgevingsplan.

Wat mag dit kosten?						
X € 1.000	2019 rekening	2020 begroting	2021 begroting	2022 begroting	2023 begroting	2024 begroting
Lasten Vergunningverlening	408	492	391	397	403	408
Baten Vergunningverlening	79	65	66	67	69	70
Saldo	329	427	325	330	334	338

Afvalinzameling en Milieu

Wat gaan we doen?

Afvalinzameling

De landelijke doelstelling met betrekking tot afvalscheiding voor 2021 is 100 kilogram restafval per persoon per jaar. Met de invoering van de inzameling van restafval één maal per vier weken is een flinke stap gezet richting deze doelstelling. Hierbij zetten we in op meer hergebruik en het verduurzamen van reststromen. Over dit ingezette beleid wordt uitgebreid gecommuniceerd, waarbij speciale aandacht is voor lastig te bereiken doelgroepen.

Zwerfafval wordt in 2021 zowel preventief (communicatie richting diverse specifieke doelgroepen) als curatief (verwijderen zwerfafval bij winkelcentra en hoofdwegen) aangepakt.

Milieu - Duurzaamheid

Transitievisie warmte

Vanuit het Klimaatakkoord dient de gemeente een Transitievisie Warmte (TVW) op te stellen. Gemeenten zijn volgens het ontwerp Klimaatakkoord de regisseurs van de warmtetransitie voor de gebouwde omgeving. Samen met vastgoedeigenaren, bewoners, netbeheerders en medeoverheden moeten zij eind 2021 een transitievisie warmte klaar hebben. Daarin staan voorstellen voor duurzaam aardgasvrij verwarmen en koken. De Transitievisie Warmte geeft richting in deze aanpak.

Footprints

De gemeente Roosendaal heeft opdracht gegeven om bij 50 bedrijven en 50 agrariërs een zogenaamde footprint uit te voeren. Een footprint (=voetafdruk) brengt in kaart welke voetafdruk een bedrijf achterlaat in het milieu en klimaat. Daarnaast geven de duurzaamheidsfootprints aan welke maatregelen er nodig zijn. Met de footprint wordt niet alleen gekeken naar klimaataspecten, maar ook naar de mogelijkheden om circulair te gaan werken (=hergebruik /recycling). Hiermee kan Roosendaal verder verduurzamen. De footprints worden gebruikt voor het begeleiden en adviseren van ondernemers en agrariërs op het gebied van duurzaamheid.

Warmte Koude Opslag kansen beleid

In 2021 stelt de gemeente Roosendaal Warmte Koude Opslag (WKO) kansen beleid vast. Dit beleid beschrijft de ondergrond van de gemeente Roosendaal en of die geschikt is voor WKO. WKO-kansen beleid geeft inzicht of op een locatie open- of gesloten bodemenergiesystemen kunnen worden toegepast of dat er verboden, restricties of aandachtspunten zijn. De mogelijkheid om open- of gesloten bodemenergie toe te passen hangt af van een aantal aspecten. Allereerst moet de bodem geschikt zijn. Daarnaast moet er rekening worden gehouden met omgevingsbelangen zoals grondwaterbeschermingsgebieden, natuurgebieden en archeologie, welke juridisch gezien een verbod, restrictie of aandachtspunt kunnen vormen.

Klimaatop jongeren

Klimaatverandering, energietransitie en duurzaamheid zijn termen waar de kranten en andere media vol van staan de afgelopen jaren. Iedereen heeft er een mening over. Dat geldt ook voor onze Roosendaalse jongeren. Wat hun mening is, hoe zij tegen klimaatverandering aankijken, wat de overheid volgens hen moet doen om de energieopgave te realiseren, gaan we samen met hen bespreken. Samen met leerlingen van middelbare scholen organiseren we een jongeren klimaatop.

RRE subsidie grondgebonden woningen

Met de Regeling Reductie Energiegebruik (RRE) zet de gemeente Roosendaal projecten op om huiseigenaren te stimuleren tot kleine energiebesparende maatregelen in huis. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om het inregelen van de cv-installatie, het aanbrengen van radiatorfolie en tochtstrips of het plaatsen van ledlampen. Daarnaast gebruiken gemeenten de regeling om advies te geven aan huiseigenaren over energiebesparende maatregelen, zoals dak-, raam- of gevelisolatie.

Wegverkeerslawaaï saneringslijsten

Verkeerslawaaï is de grootste bron van geluidhinder in Nederland. Het beleid van de overheid is erop gericht om het ontstaan van geluidhinder zoveel mogelijk te voorkomen, maar ook om geluidhindersituaties die al langer bestaan op te lossen. Dit laatste staat bekend als de sanering verkeerslawaaï. In Roosendaal zal in 2021 voor een deel van de bestaande geluidhindersituaties een projectsubsidie aangevraagd worden.

MEC

Het Milieu Educatief Centrum (MEC) voert een communicatieprogramma uit, gericht op bewustwording en het vergroten van de betrokkenheid van de jeugd. Dit heeft betrekking op natuur- en milieueducatie.

OMWB

De omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB) is een samenwerkingsverband van 25 gemeenten in Midden – en West-Brabant en de provincie Noord-Brabant. De OMWB zorgt, in opdracht van de gemeenten en de provincie, voor vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) op het gebied van milieu. De OMWB voert ook extra taken uit, zoals advisering over energie en externe veiligheid.

In 2021 wordt de invoering op 1 januari 2022 van de Omgevingswet en de overdracht van wettelijke bodemtaken voorbereid. Vanaf 2021 neemt Roosendaal deel aan Intensivering Toezicht Veehouderijen (ITV). Dit project ondersteunt de transitie naar een zorgvuldige veehouderijsector. Samen met de 2 andere omgevingsdiensten in Brabant worden agrarische bedrijven op een uniforme wijze gecontroleerd. Ook worden agrariërs geïnformeerd over asbestverwijdering en energiebesparing.

Zonneparken

De Roosendaalse Zonnevisie geeft ruimte voor onder meer het realiseren van 75 hectare zonneparken in onze gemeente. In 2021 verwachten wij de eindbalans op te kunnen maken van de vergunde parken. Ook andere vormen van zonne-energie worden gemonitord, met name op daken van woningen en bedrijfsgebouwen.

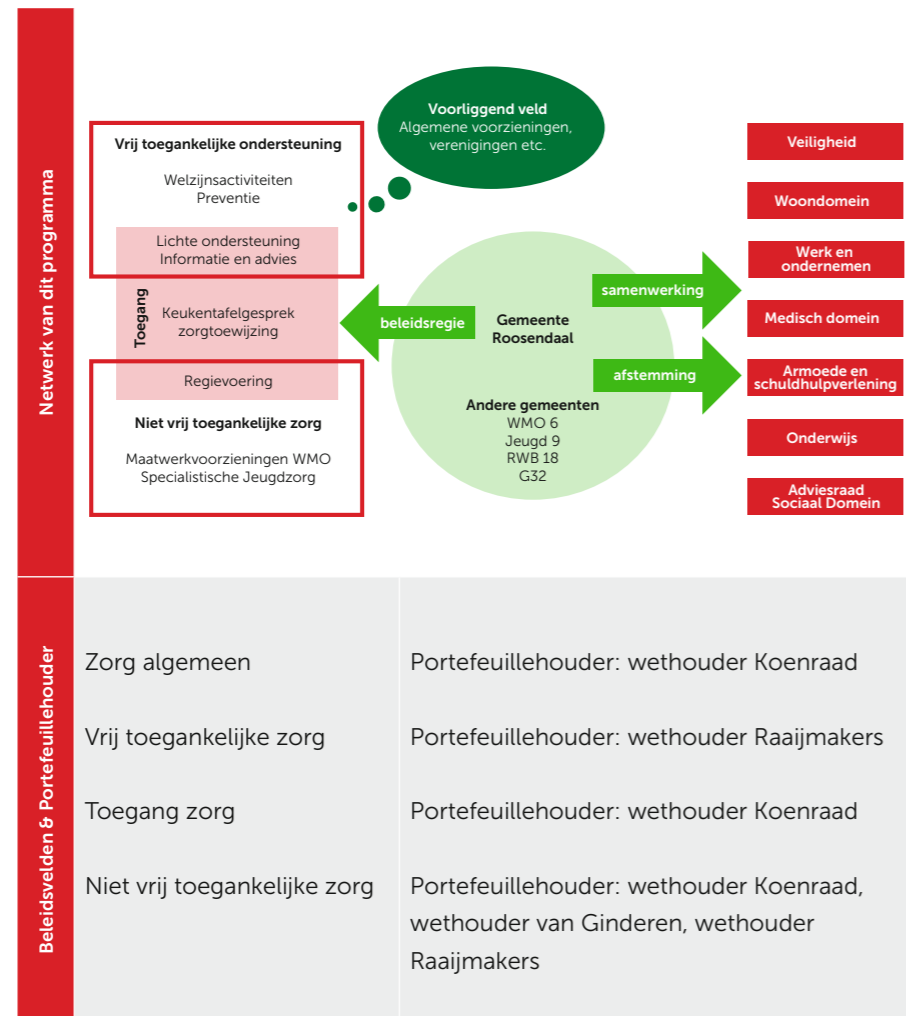
Wat mag dit kosten?						
X € 1.000	2019 rekening	2020 begroting	2021 begroting	2022 begroting	2023 begroting	2024 begroting
Lasten						
Afvalinzameling en milieu	8.483	9.462	9.227	8.891	9.054	9.221
Baten						
Afvalinzameling en milieu	10.467	11.533	11.383	11.596	11.813	12.034
Saldo	-1.985	-2.071	-2.154	-2.705	-2.759	-2.813

Financieel overzicht Wonen & Verblijven

X1.000	Beleidsveld	2019 rekening	2020 begroting	2021 begroting	2022 begroting	2023 begroting	2024 begroting
Lasten	Openbare ruimte en reiniging	32.216	27.415	28.090	28.388	27.583	31.594
	Bereikbaarheid en mobiliteit	2.270	2.386	2.390	2.414	2.506	2.512
	Ruimte en wonen	17.076	14.143	14.539	19.052	13.917	11.718
	Vergunning-verlening	408	492	391	397	403	408
	Afvalinzameling en Milieu	8.483	9.462	9.227	8.891	9.054	9.221
Totaal		60.452	53.898	54.638	59.143	53.463	55.453
Baten	Openbare ruimte en reiniging	13.991	13.587	13.658	13.970	14.344	14.650
	Bereikbaarheid en mobiliteit	2.085	1.978	1.979	1.979	1.979	1.980
	Ruimte en wonen	14.069	11.573	11.669	14.503	9.778	8.019
	Vergunning-verlening	79	65	66	67	69	70
	Afvalinzameling en Milieu	10.467	11.533	11.383	11.596	11.813	12.034
Totaal		40.691	38.737	38.754	42.116	37.983	36.753
Saldo		19.761	15.161	15.884	17.027	15.480	18.700
	Stortingen in reserves	11.058	12.078	9.057	8.725	7.940	7.879
	Onttrekkingen aan reserves	14.748	7.840	6.708	5.667	3.807	7.101

Programma 5 Zorgen & stimuleren

Zorgen & Stimuleren gaat over gezondheid, welzijn, jeugd en de ondersteuning van diegenen die niet (altijd) in staat zijn om geheel op eigen kracht deel te nemen aan de samenleving. Het programma richt zich op taken als gezondheidsbevordering, opvoedingsondersteuning, ouderenzorg, jeugdzorg, zorg voor mensen met een beperking, mantelzorgondersteuning en welzijn. De gemeente versterkt en verbreedt de verbinding tussen de verschillende beleidsterreinen om de ondersteuning dichtbij de inwoners te verbeteren. We maken de voorzieningen zichtbaarder en stimuleren inwoners die deze nodig hebben om hier ook gebruik van te maken. We organiseren deze voorzieningen zo laagdrempelig mogelijk. De specialistische zorg is altijd aanvullend op de vrij toegankelijke ondersteuning. Vanuit de gebiedsnetwerken in de wijken en dorpen geven we samen met onze partners informatie, advies en ondersteuning aan inwoners met een hulpvraag. Wanneer dit nodig is verwijzen we door naar geïndiceerde of meer specialistische zorg en ondersteuning. Op deze wijze krijgen inwoners met een ondersteuningsbehoefte volwaardige en toegankelijke zorg en ondersteuning die betaalbaar blijft.

Dit programma draagt direct bij aan de volgende maatschappelijke effecten

- Wat willen we bereiken?**
- Kinderen en jongeren groeien veilig en gezond op tot veerkrachtige en zelfredzame volwassenen
 - Volwassenen kunnen goed rondkomen, zijn zelfredzaam, voelen zich onderdeel van een netwerk en zetten zich in voor hun omgeving
 - Ouderen blijven zo zelfstandig mogelijk functioneren en doen actief mee in de samenleving
 - Ondernemers en inwoners zijn tevreden over de dienstverlening van de gemeente Roosendaal

Zorg algemeen

Wat gaan we doen?

De centrale ambitie voor het sociaal domein is dat iedereen in Roosendaal, ongeacht leeftijd, afkomst, geslacht, geaardheid, opleiding, inkomen of beperking, volop kansen heeft om fijn, veilig en gezond te kunnen leven en zich optimaal te kunnen ontwikkelen. We willen bereiken dat onze jeugd veilig en gezond opgroeit en zich optimaal kan ontwikkelen tot zelfstandige volwassenen. We investeren in vitale en veerkrachtige inwoners die worden gestimuleerd om zo lang mogelijk zelfstandig en naar eigen inzicht hun leven te leiden. Autonomie en eigen regie zijn daarbij sleutelbegrippen. We investeren in het individueel welzijn en welbevinden omdat dit bijdraagt aan de mate waarin mensen zich betrokken voelen en mee willen en kunnen doen.

Als beleidsregisseur sturen we op maatschappelijke effecten, de toegevoegde waarde van uitvoerende partijen, kwaliteit, klanttevredenheid, samenwerking en innovatie. We willen met de beschikbare middelen zoveel mogelijk maatschappelijke waarde toevoegen. Het hebben van een vangnet blijft nodig, maar liever zetten we onze middelen in voor activiteiten die een verandering realiseren of problemen later voorkomen. Bij het inzetten van de financiële middelen kijken we daarom nadrukkelijk naar het effect op de langere termijn. Met 'data gedreven' werken, krijgen we de effectiviteit van ons beleid steeds beter in beeld.

Voor 2021 betekent dit dat we:

- > en Transformatiemonitor over 2020 presenteren;
- > met partners afspraken maken over het uitwisselen en delen van data ten behoeve van beleidsonderzoek en -analyse;
- > het rendement van investeringen in het sociaal domein laten zien via het maken van maatschappelijke kosten-baten analyses;
- > via kwalitatief onderzoek ervaringen van inwoners en professionals ophalen over de dienstverlening van de gemeente en partners.

Regionale samenwerking

Regionale samenwerking in het sociaal domein kent vele verschijningsvormen. Soms is de regionale samenwerking leidend, zoals op het beleidsveld Jeugd waar de schaal van negen gemeenten nodig is voor onder andere de inkoop van gespecialiseerde jeugdzorg. De uitwisseling en samenwerking tussen de negen gemeenten maakt dat de jeugdregio WBW sterk staat. Onderlinge solidariteit en van elkaar leren hebben een belangrijke functie. Landelijk neemt de regio een bijzondere en positieve positie in, waar ook in 2021 vanuit een gezamenlijke lobby landelijke aandacht op gevestigd wordt. Op deze manier wordt de effectieve werkwijze van WBW voldoende geborgd in landelijke beleidsontwikkelingen en richtlijnen. In de bedrijfsvoering met betrekking tot jeugd heeft de regionale samenwerking een belangrijke rol; projecten zoals de veiligheidsteams en monitoring van kwaliteit en cliënttevredenheid worden door de regio georganiseerd en gefinancierd.

Ook het contract met Spring ten behoeve van de jeugdprofessionals is op de schaal van negen gemeenten afgesloten. Roosendaal is vanuit de regionale samenwerking rondom jeugd kasbeheerder en gastgemeente voor het Zorg Informatie en Inkoop Team.

Op het gebied van Wmo werken we nauw samen binnen De6 verband. We delen het contract voor de maatwerkbegeleiding, organiseren samen zaken als toezicht en het cliëntervaringsonderzoek en delen onze kennis op ontwikkelingen binnen de Wmo.

Voor de aanpak van personen met verward gedrag en de decentralisatie van beschermd wonen zijn de afspraken die we op regionaal niveau maken essentieel. In 2021 blijven we de samenwerking met betrekking tot de aanpak van personen met verward gedrag continueren. We stemmen de lokale preventie- en ondersteuningsstructuur af op deze taken en implementeren een monitoringsystematiek om de ontwikkelingen te kunnen volgen. De verschillende verschijningsvormen maken dat wordt ingezet op het ontwikkelen van integrale kaders om de verbindingen tussen regionale dossiers en samenwerkingsverbanden te kunnen leggen. De kaders worden vertaald naar onze lokale situatie en praktijk. Een integrale, domeinoverstijgende klantbenadering is bijvoorbeeld bij de verbinding tussen WegWijs en het Werkplein leidend.

Wat mag dit kosten?

X € 1.000	2019 rekening	2020 begroting	2021 begroting	2022 begroting	2023 begroting	2024 begroting
Lasten Zorg Algemeen	4.817	5.946	5.326	5.139	5.191	5.243
Baten Zorg Algemeen	991	874	891	908	925	942
Saldo	3.826	5.072	4.435	4.231	4.266	4.301

Vrij toegankelijke zorg

Wat gaan we doen?

We organiseren voorzieningen zo veel mogelijk op het schaalniveau van de wijken en dorpen omdat dit het beste aansluit bij de directe leefwereld van onze inwoners. We zien erop toe dat deze voorzieningen toegankelijk zijn voor iedereen en vooral een natuurlijk onderdeel zijn van de lokale gemeenschap. De gemeente versterkt en verbreedt de verbinding tussen de verschillende beleidsterreinen om de ondersteuning die in de wijk aanwezig is te verbeteren. We maken deze (nieuwe) voorzieningen zichtbaarder en stimuleren inwoners actief om gebruik te maken van deze laagdrempelige voorzieningen. Hiervoor zijn we continu in gesprek met inwoners en partners. Signalen uit de praktijk nemen we actief mee in het verstrekken van subsidies en in de cont(r)acten met onze zorgaanbieders en de sturing en monitoring hierop. We versterken de samenwerking met en tussen zorgaanbieders, maatschappelijke organisaties, welzijnsinstellingen, sport- en cultuurverenigingen etc. zodat alle partners gezamenlijk de beweging naar het voorliggend veld en naar meer collectieve zorg en ondersteuning maken. Op basis van horizontale verantwoording wordt de kwaliteit van de samenwerking inzichtelijk gemaakt, besproken en verbeterd.

In 2021 zetten we specifiek in op:

- > uitvoering van de nota Lokaal gezondheidsbeleid 2018-2030 en het Handavings- en preventieplan alcohol. Daarnaast blijven we ons inzetten voor een rookvrije omgeving. In 2021 gaan we positieve gezondheid verder uitrollen. Met diverse partners wordt invulling gegeven aan het FIT!akkoord. Meer bewegen, gezonde voeding en positieve gezondheid staan hierin centraal;
- > uitvoering van het actieplan Mantelzorg;
- > Het toekomstbestendig maken van de buurthuizen en een daarbij passende ondersteunings- en financieringsstructuur;
- > de uitvoering van het Actieplan Eenzaamheid. Vanuit de lokale coalitie tegen eenzaamheid Roosendaal wordt het thema eenzaamheid onder de aandacht gebracht, gehouden en aangepakt. Eenzaamheid wordt aangepakt volgens de volgende vier actielijnen:
 - Inzicht in de problematiek;
 - Lokale coalitie en samenwerking;
 - Signaleren en bespreekbaar maken;
 - Doorbreken en duurzame aanpak.

Een aantal nieuwe acties/ initiatieven die voor 2021 is beoogd:

- > community building rondom eenzaamheid/sociale verbondenheid ondersteund vanuit een (online) platform, trainingen en deskundigheidsbevordering van professionals en vrijwilligers rondom signaleren en aanpak van eenzaamheid, project Fietsen alle Jaren, lief- en leedstraatjes en Welzijn op recept;
- > het opstellen van een visie op ontmoeting, waaruit de benodigde programmering voor ontmoeting per wijk of dorpskern volgt. In 2021 krijgt dit zijn specifieke doorvertaling naar nieuwe inkoop- en subsidieregelingen voor ontmoetingsactiviteiten.

- > stamtafels. In 2021 hebben we op drie locaties een Stamtafel in de stad. Inwoners kunnen op eigen initiatief aansluiten bij een Stamtafel. Dat kan ook op advies van de huisarts, familie, Wmo-professional, zorgaanbieder, etc. Er is altijd een professional aanwezig die, samen met een aantal vrijwilligers gasten ontvangt en de hand in de rug biedt. Het is de bedoeling dat bij de Stamtafel, preventie (vroeg)signalering, zingeving en ondersteuning samenkomen. Bij de Stamtafel vinden ook sport, cultuur- en welzijnsactiviteiten plaats.
- > de samenwerking met de Brabantse Walgemeenten met betrekking tot het Huis van Morgen. De afspraken over deze samenwerking zijn vastgelegd in een overeenkomst. Het roulerend Huis van Morgen heeft als doel om de bekendheid van zorginnovaties en e-health te vergroten bij inwoners, studenten zorg, welzijns- en Wmo-professionals en mantelzorgers. Deze bekendheid draagt bij aan meer zelfredzaamheid van inwoners, meer preventie en een sterk voorliggend veld. Het biedt (voorliggende) alternatieven voor Wmo-voorzieningen.
- > ervaringsdeskundigheid met voortzetting van het herstel- en zelfregiecentrum waar mensen met allerlei psychische problemen terecht kunnen om samen met lotgenoten of zelfstandig te werken aan hun herstel.

Wat mag dit kosten?

X € 1.000	2019 rekening	2020 begroting	2021 begroting	2022 begroting	2023 begroting	2024 begroting
Lasten						
Vrij toegankelijke zorg	10.119	10.176	10.251	10.232	10.343	10.474
Baten						
Vrij toegankelijke zorg	158	87	87	88	89	89
Saldo	9.961	10.089	10.164	10.144	10.254	10.385

Toegang zorg

Wat gaan we doen?

De lokale toegang heeft als taak om inwoners met een hulpvraag op het gebied van het brede sociale domein te informeren, advies te geven, daar waar nodig lichte ondersteuning te bieden en door te verwijzen naar geïndiceerde of meer specialistische zorg. Onze Wmo- en Jeugdprofessionals werken in de verschillende gebiedsnetwerken samen met professionals van andere partners, zoals maatschappelijk werk, cliënt- en mantelzorgondersteuning, woningbouwcoöperatie, wijkverpleging, politie, etc.

In 2021 versterken we de werking van de lokale toegang door:

- > Maatschappelijk Werk, Cliëntondersteuning, Mantelzorgondersteuning en Schuldhulpverlening als vormen van individuele ondersteuning aan inwoners goed te borgen binnen de gebiedsnetwerken;
- > te sturen op goede beschikbaarheid en toegankelijkheid van de gebiedsnetwerken en een outreachende manier van werken;
- > in de wijken te werken aan betere samenwerking tussen de lokale toegang, organisaties en voorzieningen in het voorliggend veld en specialistische zorgaanbieders. Daarnaast zullen we verschillende nieuwe samenwerkingsvormen verkennen;
- > onze Wmo- en Jeugdprofessionals optimaal te faciliteren om inwoners te helpen een passende oplossing te vinden voor hun ondersteuningsvraag. Daarbij maken we duidelijke afspraken over de rol van de professionals binnen de gebiedsnetwerken. Hiermee zetten we in op het beter benutten van de huidige mogelijkheden in het voorliggend veld;
- > te investeren in de verbinding tussen formele en informele ondersteuning door ervaringsdeskundigheid en lotgenotencontact een vast onderdeel van ons ondersteuningspalet te maken;
- > de dienstverlening van de lokale toegang en Werkplein beter op elkaar af te stemmen, door uitvoering te geven aan het Koploperproject Cliëntondersteuning, de pilot Vroegsignalering en de Wet Inburgering;
- > uitvoering te geven aan het project Kansrijke start en zo de samenwerking tussen Wegwijs, Jeugdgezondheidszorg en de verloskundige - en kraamzorg te verbeteren;
- > te zorgen voor een goede overgang van 18- naar 18+ door de verbinding van de terreinen onderwijs, zorg, wonen en werk verder te versterken. Dat doen we onder andere door de samenwerking tussen de lokale toegang en Werkplein te versterken;
- > de samenwerking te verbeteren tussen jeugdhulp, leerplicht en (passend) onderwijs.

Wat mag dit kosten?

X € 1.000	2019 rekening	2020 begroting	2021 begroting	2022 begroting	2023 begroting	2024 begroting
Lasten Toegang zorg	2.126	2.153	2.276	2.309	2.343	2.377
Baten Toegang zorg	0	0	0	0	0	0
Saldo	2.126	2.153	2.276	2.309	2.343	2.377

Niet vrij toegankelijke zorg

Wat gaan we doen?

We zetten de beweging met betrekking tot de niet vrij toegankelijke zorg voort. Dit betekent dat we afscheid nemen van de traditionele aanbodgerichte zorg en ondersteuning. We zetten in op een meer vraaggerichte insteek die maatwerk op het niveau van de cliënt mogelijk maakt. Niet het zorgaanbod moet centraal staan, maar de specifieke problematiek of situatie. Deze specialistische niet vrij toegankelijke zorg is altijd aanvullend aan de ondersteuning die in het vrij toegankelijke veld te vinden is.

Met betrekking tot jeugd betekent dat in 2021 dat:

- > de huidige inkoopstelsel Jeugd wordt gemonitord en daar waar nodig bijgesteld;
- > het vastgestelde beleidsplan Jeugd 2018 -2021 wordt uitgevoerd;
- > de samenwerking met de rechtbank rondom complexe scheidingen wordt verbeterd;
- > de doorontwikkeling van de veiligheidsteams (samenwerking jeugdprofessional, Veilig Thuis, Gecertificeerde instellingen en Raad voor de Kinderbescherming) wordt opgepakt;
- > we het onderwijs-jeugdhulp arrangement verbeteren;
- > vanuit 'Voorzorg' wordt geïnvesteerd op de eerste 1.000 dagen van het kind;
- > uitvoering gegeven wordt aan het programma 'Geweld Hoort Nergens Thuis' (GHNT). Gemeenten hebben een belangrijke wettelijke verantwoordelijkheid en opdracht in de zorg voor hun inwoners - jong en oud. Het regionale programma vormt het kader voor activiteiten gericht op het bestrijden van huiselijk geweld en kindermishandeling. De actielijnen waarop het programma zich richt zijn: eerder en beter in beeld, stoppen en duurzaam oplossen, specifieke groep – ouderenmishandeling.
- > de governance van de jeugdregio West-Brabant West en de positie van het zorg informatie en inkoop Team zijn in 2020 geëvalueerd en in 2021 wordt een nieuwe werkwijze geïmplementeerd. Hierbij worden ook landelijke richtlijnen en ontwikkelingen betrokken, evenals de door de gemeenteraden in de regio omarmde Duisenbergmethode.

Met betrekking tot de Wmo betekent dat in 2021 dat:

- > we de hulp bij het huishouden plus (HBH+) continueren en de toeleiding van kwetsbare inwoners naar vrij toegankelijke voorzieningen intensiveren zodat iedereen zo lang mogelijk deel kan blijven nemen aan het 'normale' leven. Het kwaliteits- en cliëntervaringsonderzoek HBH+ dat gepland stond voor 2020 kon vanwege corona niet plaatsvinden. Zodra het onderzoek kan worden uitgevoerd, zal dit plaatsvinden in 2021;
- > de mogelijkheden worden verkend om te komen tot een innovatief samenhangend geheel van integrale ondersteuning, waarbij de huidige grenzen tussen individuele begeleiding, dagbesteding, maatschappelijk werk en welzijn vervagen;
- > we de toegang tot Beschermd Wonen en maatschappelijke opvang zo veel mogelijk lokaal bij WegWijs organiseren;
- > we de samenhang tussen de Woonagenda en de Wmo, samen met onze partners op het gebied van huisvesting, versterken. Naast ouderenhuisvesting ontwikkelen we concepten voor kwetsbare inwoners die zijn aangewezen op de onderkant van de woningmarkt.

- > we de ontwikkelde bouwstenen in de sluitende aanpak voor personen met verward gedrag structureel inbedden in ons zorg- en ondersteuningsaanbod;
- > we in regionaal verband met gemeenten en zorgaanbieders samenwerken in het project 'Grip op kwetsbaarheid'. We worden hierbij ondersteund door het Care Innovation Centre en werken met een subsidie van ZonMW;
- > we het Huis van Morgen voortzetten, zodat we innovaties en het gebruik van e-health onder aandacht van inwoners, zorgprofessionals en studenten brengen;
- > we in 2021 een gezamenlijke aanbesteding doen voor een nieuw contract voor de levering van maatwerkbegeleiding in deze regio.

Wat mag dit kosten?

X € 1.000	2019 rekening	2020 begroting	2021 begroting	2022 begroting	2023 begroting	2024 begroting
Lasten Niet vrij toegankelijke zorg	39.647	36.959	35.197	35.196	35.736	35.938
Baten Niet vrij toegankelijke zorg	3.626	3.895	3.754	3.761	3.767	3.776
Saldo	36.020	33.064	31.443	31.435	31.969	32.162

Financieel overzicht Zorgen & Stimuleren

X1.000	Beleidsveld	2019 rekening	2020 begroting	2021 begroting	2022 begroting	2023 begroting	2024 begroting
Lasten	Zorg algemeen	4.817	5.946	5.326	5.138	5.191	5.243
	Vrij toegankelijke zorg	10.119	10.176	10.251	10.232	10.343	10.474
	Toegang zorg	2.126	2.153	2.276	2.309	2.343	2.377
	Niet vrij toegankelijke zorg	39.647	36.959	35.197	35.196	35.736	35.938
Totaal		56.708	55.233	53.051	52.875	53.612	54.032
Baten	Zorg algemeen	991	874	891	908	925	942
	Vrij toegankelijke zorg	158	87	87	88	89	90
	Toegang zorg	0	0	0	0	0	0
	Niet vrij toegankelijke zorg	3.626	3.895	3.754	3.761	3.767	3.776
Totaal		4.776	4.855	4.732	4.756	4.781	4.808
Saldo		51.933	50.378	48.319	48.119	48.831	49.224
	Stortingen in reserves	1.276	756	11	11	11	11
	Onttrekkingen aan reserves	1.820	2.032	469	39	39	40

Programma 6

Betalen & financieren

Wat gaan we doen?

De algemene dekkingsmiddelen ten behoeve van de programmalasten zijn te vinden in programma 6.

Algemene Uitkering Gemeentefonds

Het gemeentefonds is de belangrijkste inkomstenbron van de gemeente Roosendaal. De ontwikkeling van het gemeentefonds bepaalt dan ook in belangrijke mate de financiële ruimte. De laatste ontwikkelingen met betrekking tot de algemene uitkering voor de jaren 2020 en verder zijn gepubliceerd in de septembercirculaire 2020. Een uitgebreide toelichting op de septembercirculaire 2020 vindt u in bijlage 2 van het Bijlagenboek.

Lokale heffingen

Voor een toelichting op de lokale belastingen wordt verwezen naar de paragraaf Lokale heffingen. In het Bestuursakkoord 2018-2022 is opgenomen dat de gemeentelijke belastingen niet worden verhoogd. Mocht dit toch nodig zijn, dan mag de verhoging niet hoger zijn dan het inflatiepercentage. Uitzondering hierop vormen de tarieven voor de reclamebelasting en de parkeertarieven; deze worden niet verhoogd.

De gesloten financieringen hebben een eigen regime voor de jaarlijkse aanpassingen:

- Riolering: Op basis van het huidige Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2020-2023 (VGRP) is de voorziene extra stijging, boven de inflatiecorrectie, in 2021 bepaald op 0,6%. Rekening houdend met het inflatiepercentage van 1,9% betekent dit dus een stijging van het tarief in 2021 met 2,5%.
- Reiniging is 100% kostendekkend.

Vennootschapsbelasting

Op basis van de voor de jaren 2016, 2017 en 2018 opgestelde rapportages om de fiscale positie ten behoeve van de vennootschapsbelasting (VPB) te bepalen, is gebleken dat er geen VPB-plicht bestaat. De ingediende aangiften zijn nog niet vastgesteld en daarom bestaat de mogelijkheid dat de Belastingdienst op onderdelen een ander standpunt inneemt. In de begroting is daarom veiligheidshalve nog rekening gehouden met een VPB-last van € 10.000.

Verbonden partijen

Binnen programma 6 is sprake van een aantal verbonden partijen. Deze verbonden partijen richten zich vooral op financiële dienstverlening. Het gaat om de Belasting Samenwerking West-Brabant (BWB), NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), NV Brabant Water en deelnemingen uit het voormalige Essent. In de paragraaf Verbonden Partijen wordt uitgebreid ingegaan op deelname in alle verbonden partijen.

Financieel overzicht Betalen & Financiering

X1.000	Beleidsveld	2019 rekening	2020 begroting	2021 begroting	2022 begroting	2023 begroting	2024 begroting
Lasten							
	Treasury	-578	-763	-1.528	-1.150	-834	-640
	Uitkeringen gemeentefonds	0	0	0	0	0	0
	Algemene lasten en baten	1.859	1.634	1.510	1.416	1.404	1.372
	Belastingen	1.149	1.194	1.243	1.192	1.192	1.192
	Resultaten	20.036	25.011	14.240	13.913	13.132	13.073
	Totaal	22.465	27.077	15.465	15.371	14.894	14.997
Baten							
	Treasury	524	483	583	574	574	574
	Uitkeringen gemeentefonds	131.130	134.381	138.173	140.243	142.413	144.741
	Algemene lasten en baten	814	727	791	777	760	733
	Belastingen	14.292	14.393	14.636	14.894	15.165	15.441
	Resultaten	25.998	23.988	12.953	10.814	8.799	12.089
	Totaal	172.758	173.972	167.136	167.302	167.711	173.578
	Saldo	150.292	146.895	151.671	151.930	152.817	158.581
	Stortingen in reserves	3.143	6.470	368	368	368	368
	Onttrekkingen aan reserves	3.042	7.003	660	255	257	259

Paragraaf 1. Vastgoed

Inleiding

Het gemeentelijk vastgoed is op basis van de vastgestelde Vastgoedvisie ingedeeld in een drietal portefeuilles, Kern, Ontwikkel en Verkoop. In de Kernportefeuille bevinden zich alle panden die de gemeente nodig heeft voor haar bedrijfsvoering en de realisatie van maatschappelijke doelstellingen. In de ontwikkelportefeuille bevinden zich de panden die de gemeente nodig heeft voor haar ruimtelijke ontwikkelplannen. Alle overige panden bevinden zich in de verkoopportefeuille.

Voor de uitvoering van de vastgoedvisie is er een Bestemmingsreserve Vastgoed gevormd.

Deze bestemmingsreserve is ingericht met een tweërlei doel:

- > Als egalisatiefonds: de positieve en negatieve verkoopresultaten worden hierdoor met elkaar vereffend waardoor er geen beroep gedaan hoeft te worden op de Algemene Reserve.
- > Als (tijdelijke) bekostiging van de kosten voor het onderhoud en het beheer van de panden in de verkoop- en ontwikkelportefeuille.

Ten behoeve van de instandhouding van het vastgoed wordt het vastgoed onderhouden conform de afspraken die vastgelegd worden in huur- en gebruiksovereenkomsten. In de praktijk heeft het vastgoed daarmee conditiescore 2 (goede conditie) of 3 (redelijke conditie) en minimaal 4 (matige conditie, voor af te stoten gebouwen). Een meerjaren onderhoudsplan is in 2018 vastgesteld en deze ligt ten grondslag aan de planning van het onderhoud.

Actuele prognose van de te verwachten resultaten

Kernportefeuille

In de kernportefeuille bevinden zich 25 panden. In 2021 zal op basis van het onderzoek verduurzaming gemeentelijk vastgoed een plan van aanpak opgesteld worden. Een aantal van deze panden wordt opgenomen in een verduurzamingsplan dat in 2021 verder uitvoering moet gaan krijgen.

Ontwikkelportefeuille

In de ontwikkelportefeuille bevinden zich de panden die bestemd zijn voor de ontwikkeling van Stadsoevers. De kosten voor deze panden zijn ondergebracht in de grondexploitatie van Stadsoevers.

Verkoopportefeuille

In de verkoopportefeuille bevinden zich nog een viertal panden te weten Nieuwe Markt 49, Hoogstraat 124, Norbartlaan 38 en Philipslaan 63 (gemeenschappelijk bezit met Alwel). De panden aan de Hoogstraat 124 en Norbartlaan 38 zijn in principe verkocht. Verwacht wordt dat deze panden in 2021 geleverd zullen worden.

Terug te leveren schoolgebouwen door schoolbesturen

Voor 2021 wordt geen teruglevering van schoolgebouwen verwacht. Indien wel schoolgebouwen worden terug geleverd zal in een vroegtijdig stadium een herbestemmingsplan voor deze schoolgebouwen worden opgesteld. Indien besloten wordt om ze definitief niet aan de kernportefeuille toe te voegen zal een verkoopplan opgesteld worden en worden eventuele baten in de bestemmingsreserve vastgoed gestort.

Buitensportaccomodaties

De Gemeente Roosendaal heeft 40 buitensportvelden (waarvan 7 kunstgrasvelden) en een atletiekbaan in eigendom. De verenigingen die deze velden gebruiken, onderhouden deze velden en de overige sportvoorzieningen in de meeste gevallen zelf. Hiervoor zijn gebruiksovereenkomsten met verenigingen aangegaan waarin ook een onderhoudsbijdrage is opgenomen. Daarmee moet het onderhoudsniveau van de velden op het niveau "basis" gehouden worden. "Basis" betekent dat de accommodaties op een veilige manier gebruikt kunnen worden voor sportbeoefening.

Noodzakelijke vervangingsinvesteringen zoals natuurgrasrenovaties en het vervangen van kunstgrasvelden worden door de gemeente uitgevoerd. Het beheerplan buitensportaccomodaties, dat in 2018 is vastgesteld, ligt daaraan ten grondslag.

Paragraaf 2. Lokale heffingen

Uitgangspunten tarieven opgenomen in begroting 2021

Met betrekking tot de belasting- en legesinkomsten is in de begroting 2021 conform de uitgangspunten in het Spoorboekje 2020 rekening gehouden met een aanpassing van de tarieven met een inflatiecorrectie van 1,9% (op basis van de gemiddelde inflatie van de afgelopen 3 jaar).

Uitzonderingen op de verhoging van de tarieven vormen de reclamebelasting en de parkeertarieven; deze worden niet verhoogd.

De gesloten financieringen hebben een eigen regime voor de jaarlijkse aanpassingen, namelijk:

- Riolerings: Op basis van het huidige Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2020-2023 (VGRP) is de voorziene extra stijging, boven de inflatiecorrectie, in 2021 bepaald op 0,6%. Rekening houdend met het inflatiepercentage van 1,9% betekent dit dus een stijging van het tarief in 2021 met 2,5%.
- Reiniging is 100% kostendekkend.

Bij de belastingvoorstellen die in december worden behandeld worden de definitieve tarieven en verordeningen voor 2021 vastgesteld.

Onroerende zaakbelastingen

Bij de tariefbepaling voor 2021 is uitgegaan van een totaalopbrengst gebaseerd op de OZB opbrengsten over 2020 vermeerderd met de gevolgen van areaaluitbreidingen en een trendmatige verhoging van 1,9%. Daarnaast wordt de waardeontwikkeling (stijging of daling) van de onroerende zaken als gevolg van de jaarlijkse herwaardering gecompenseerd in de tarieven voor 2021.

Vanaf 2020 is in de gemeente Roosendaal de grondslag voor de waardering de gebruiksoppervlakte in plaats van de inhoud in m³. Bij de belastingvoorstellen 2021 zal nader op de te verwachten waardeontwikkeling worden ingegaan.

Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing is een heffing ter bestrijding van kosten van beheer van huishoudelijke afvalstoffen. De heffing komt ten laste van gebruikers van percelen waarvoor de gemeente een inzamelverplichting voor huishoudelijk afval heeft. Voor de afvalstoffenheffing geldt, naast het beginsel van 100% kostendekkendheid, het principe van 'de vervuiler betaalt'.

Toelichting

De gemeente heeft een wettelijke inzamelverplichting voor het afval van huishoudens. In totaal verwacht de gemeente het komende jaar ca. € 11,4 miljoen aan kosten te maken. Om deze kosten transparant te maken is hierna een specificatie van de kosten (direct en indirect) en opbrengsten opgenomen.

Naast de directe lasten op het beleidsveld Reiniging wordt een aantal indirecte lasten, die worden verantwoord op andere beleidsvelden, (gedeeltelijk) in de afvalstoffenheffing betrokken. Het betreft hier een aandeel in de kosten van overhead, kwijscheldingen en compensabele BTW.

Kwijscheldingen

Op het beleidsveld Voorzieningen minima worden de kosten van kwijscheldingen geraamd. Kwijschelding wordt o.a. verleend voor de afvalstoffenheffing. Gelet op de stijging van het vaste tarief in 2021 en gezien de verwachte verslechterde economische situatie, wordt een stijging verwacht van de kwijscheldingen ten opzichte van 2020. In 2021 wordt een bedrag geraamd van € 921.000 (in 2020 € 850.000).

Compensabele BTW

Sinds de invoering van het BTW compensatiefonds (BCF) mag de BTW op de kosten van de reiniging worden betrokken in het tarief van de afvalstoffenheffing. Op basis van de kostenramingen in de conceptbegroting 2021 wordt een bedrag van € 1.683.000 ingeschat.

Overhead

Naast de directe kosten wordt een bedrag aan indirecte kosten toegerekend aan de kosten van de reiniging. Onder de indirecte kosten vallen de kosten van overhead. Deze kosten worden verantwoord op een apart beleidsveld Ondersteuning organisatie in programma 1. In de berekening van het tarief van de afvalstoffenheffing wordt een bedrag aan overhead van € 225.000 meegenomen.

Reiniging (bedragen x € 1.000)	Lasten begroting 2020	Lasten begroting 2021	Baten begroting 2020	Baten begroting 2021
Huisvuilinzameling en –verwijdering	8.775	8.121		
Opruimen klandestiene stortplaatsen	241	275		
Heffing en invordering	163	154		
Kwijscheldingen	850	921		
BTW	1.711	1.683		
Overhead	220	225		
Opbrengst afvalstoffenheffing			10.190	10.444
Opbrengst monostromen			1.518	749
Leges			16	18
Dividenduitkering Saver			68	168
Onttrekking egalisatie voorziening			171	300
Correctie onttrekking voorziening			-/- 3	
Totaal	11.960	11.379	11.960	11.379
Kostendekkendheid reiniging			100%	100%

In bovenstaand overzicht zijn de kosten opgenomen zoals die in de conceptbegroting 2021 zijn verwerkt. Bij de belastingvoorstellen 2021 wordt in de kostenonderbouwing nader ingegaan op de samenstelling van de kosten. Voor een toelichting op de verschillen ten opzichte van 2020 wordt verwezen naar de analyse op het product reiniging in het bijlagenboek behorende bij de begroting 2021.

Onttrekking egalisatievoorziening

Bij de behandeling van de jaarrekening 2015 heeft de gemeenteraad de motie "Extra verlaging afvalstoffenheffing 2017-2021" aangenomen, waarin is opgenomen dat de afvalstoffenheffing t/m 2021 jaarlijks met € 5 minder verhoogd wordt dan volgens de berekening van de gesloten financiering. Hiertoe zou in 2021 een bedrag uit de voorziening onttrokken moeten worden van € 171.630.

In de Bestuursrapportage 2020 stelt ons college voor om € 600.000 in de voorziening te storten. De helft van deze storting zetten we in 2021 in voor het dempen van de afvalstoffenheffing en de andere helft wenden we in 2022 aan. Het verwachte saldo van de voorziening per ultimo 2020, zonder rekening te houden met de storting van € 600.000, is nihil. Door de storting bedraagt het saldo van de voorziening € 600.000.

In 2021 zetten we dus een bedrag van € 300.000 in voor de verlaging van de afvalstoffenheffing. Dit zorgt voor een verlaging van de afvalstoffenheffing van € 9 per huishouden.

Afvalstoffenheffing

De opbrengsten bestaan uit:

- > Aanbiedingen restafvalcontainers en aanbiedingen ondergrondse restafvalcontainers € 1.740.000
- > Aanbieding restafval Grondstoffencentrum € 190.000
- > Vast tarief: 33.526 aansluitingen x 245,- = 8.214.000

Rekening houdend met het bovenstaande komt het vaste tarief in 2021 uit op € 245. Volgens de berekening van de gesloten financiering bedroeg het vaste tarief in de begroting 2020 € 230. Door de gemeenteraad is echter het amendement "Verlaging tarief Afvalstoffenheffing 2020" aangenomen. Hierdoor is het vaste tarief in 2020 verlaagd van € 230 naar € 205 per gebruiker. Ten opzichte van het tarief van € 205 is in 2021 sprake van een stijging van € 40.

Deze stijging heeft meerdere oorzaken. De lasten van reiniging zijn gedaald, maar daar staan ook lagere opbrengsten tegenover. Allereerst zullen de opbrengsten van de monostromen fors minder zijn in 2021. Daarnaast is de verwachting dat er veel minder restafval aangeboden zal worden in 2021. Dit zorgt ervoor dat deze opbrengsten, die via het variabele tarief ontvangen worden, zullen dalen. Om dan toch de lagere opbrengsten van de monostromen te compenseren, zal het vaste tarief moeten stijgen.

Met betrekking tot de variabele tarieven (kosten per lediging) is het voorstel om deze in 2021 gelijk te houden aan de tarieven in 2020.

Rioolheffing

Rioolheffing wordt geheven aan gebruikers van percelen van waaruit water direct of indirect wordt afgevoerd op de gemeentelijke riolering.

Met betrekking tot de rioolheffing is het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2020-2023 (VGRP) kaderstellend. Hierin is vastgelegd dat de financiële systematiek voldoet aan de eisen van solide financiën. Gestreefd wordt naar een ideaal complex, waarbij de investeringen volledig worden gedekt uit de gespaarde bedragen. In het VGRP is een extra stijging – boven de inflatiecorrectie – van

0,6% voorzien in 2021. Rekening houdend met het inflatiepercentage van 1,9% betekent dit dus een stijging van het tarief in 2021 met 2,5%. Hierdoor komt het vaste tarief in 2021 uit op € 330,97.

De ramingen in de conceptbegroting 2021 zijn gebaseerd op het vastgestelde VGRP 2020-2023. Dit vormt ook de basis voor de onderbouwingen van de rioolheffing bij de belastingvoorstellen.

Kwijtscheldingen

Op het beleidsveld Voorzieningen minima worden de kosten van kwijtscheldingen geraamd. Kwijtschelding wordt o.a. verleend voor de rioolheffing. In de conceptbegroting 2021 is een bedrag van € 800.000 geraamd.

Compensabele BTW

Sinds de invoering van het BTW compensatiefonds (BCF) mag de BTW op de kosten van de riolering worden betrokken in het tarief van de rioolheffing.

In 2021 wordt een bedrag van € 1.548.000 ingeschat.

Overhead

Naast de directe kosten wordt een bedrag aan indirecte kosten toegerekend aan de kosten van de riolering. Onder de indirecte kosten vallen de kosten van overhead. Deze kosten worden verantwoord op een apart beleidsveld Ondersteuning organisatie in programma 1. In de berekening van het tarief van de rioolheffing wordt een bedrag aan overhead van € 330.000 meegenomen.

Rioleringskosten (bedragen x € 1.000)	Lasten begroting 2021	Baten begroting 2021
Rioleringskosten algemeen	5.603	
Basisrioleringsplan	296	
Rioleringsbeheer	1.847	
Pompgemalen en persleidingen	786	
Heffing en invordering	165	
Kolken en lijngoten	676	
Grondwaterbeheerplan	164	
Kosten straatreiniging	460	
Kosten waterkering en afwatering	34	
BTW	1.548	
Kwijtscheldingen	800	
Overhead	330	
Opbrengst rioolheffingen		12.709
Totaal	12.709	12.709
Kostendekkendheid riolering	100%	100%

Precariobelasting

Deze belasting wordt geheven voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven gemeentegrond.

In de begroting 2021 is rekening gehouden met een tariefsverhoging van 1,9%.

Reclamebelasting - binnenstad

De reclamebelasting wordt geheven aan degene van wie, dan wel ten behoeve van wie reclameobjecten worden aangetroffen. De reclamebelasting wordt geheven naar een vast bedrag per vestiging. Het bedrag van de belasting is afhankelijk van de locatie: € 400 in tariefgebied A en € 250 in tariefgebied B. Na aftrek van de kosten van heffing en invordering is de opbrengst bestemd voor de Binnenstadsorganisatie.

Reclamebelasting – bedrijventerreinen

De reclamebelasting voor de bedrijventerreinen Borchwerf I en Majoppeveld wordt geheven met ingang van het belastingjaar 2016.

De reclamebelasting wordt geheven naar een vast bedrag van € 275 per vestiging, vermeerderd met € 3 per € 1.000 WOZ-waarde boven een WOZ-waarde van € 115.000, met een maximum per vestiging van € 1.500. Na aftrek van de kosten van heffing en invordering is de opbrengst bestemd voor de Stichting Ondernemersfonds Roosendaal voor de uitvoering van het activiteitenplan.

De huidige verordening Reclamebelasting bedrijventerrein is vastgesteld voor de periode 2016-2020; deze loopt dus per 31 december 2020 af. Daarom heeft in het voorjaar van 2020 een evaluatie van de reclamebelasting voor bedrijventerreinen plaatsgevonden. De evaluatie is uitgevoerd door een onafhankelijke partij. Bij de evaluatie zijn de verschillende betrokken partijen (ondernemers, SOFR, BWB, gemeente) bevestigd naar hun bevindingen en wensen.

De evaluatie zal leiden tot een nieuwe verordening reclamebelasting bedrijventerreinen, die aan het eind van het jaar aan de gemeenteraad wordt voorgelegd.

Toeristenbelasting

Toeristenbelasting wordt geheven van natuurlijke personen die binnen de gemeente of openbaar lichaam verblijf houden, maar niet als ingezetene in de gemeentelijke basisadministratie van persoonsgegevens zijn ingeschreven. In de begroting 2021 is rekening gehouden met een tariefsverhoging van 1,9%. Tarief per overnachting bedraagt in 2021 € 1,19.

Parkeerbelastingen

In de Kadernota 2017 is besloten om de tarieven niet verder te verhogen. Het tarief voor de naheffingsaanslag parkeerbelastingen is voor 2021 door het Ministerie van BZK vastgesteld op € 65,30.

Marktgelden

In de begroting 2021 is rekening gehouden met een tariefsverhoging van 1,9%.

Markten (bedragen x € 1.000)	Lasten begroting 2021	Baten begroting 2021
Kosten markten -/- terugontvangen energiekosten	79	
BTW	8	
Overhead	23	
Afschrijving voorzieningen tbv markten	6	
Totale kosten	116	
Opbrengst marktgelden		93
Kostendeckingspercentage		80,3%

Leges

Leges zijn rechten die de gemeente kan heffen in verband met verstrekte (administratieve) diensten. In een aantal gevallen gaat het om tarieven met wettelijke beperkingen (bijvoorbeeld paspoorten), maar als rode draad loopt de voorwaarde van maximaal kostendekkende tarieven door de tarieventabel. In de begroting 2021 is rekening gehouden met een tariefsverhoging van 1,9%.

Leges (bedragen x € 1.000)	Lasten begroting 2021	Verhaalbare lasten	Baten begroting 2021
Titel 1 – Algemene dienstverlening			
Kosten basisregistratie personen	250	125	
Overhead	147	74	
Kosten externe dienstverlening	869	869	
Overhead	493	493	
Burgerlijke stand	30	30	68
Paspoorten	56	56	101
Identiteitskaarten	111	111	196
Rijbewijzen	76	76	311
Eigen verklaringen			40
Naturalisaties	60	60	92
Uittreksels persoonsregister			93
Overige leges burgerzaken	56	56	80
Leegstandswet			3
Overige			215
BTW	21	21	
Totaal		1.971	1.199
Kostendekkendheid			60,8%
Titel 2 – Dienstverlening fysieke leefomgeving			
Omgevingsvergunningen	870	870	1.475
BTW	22	22	
Overhead	483	483	
Totaal		1.375	1.199
Kostendekkendheid			60,8%
Titel 3 – Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn			
Horeca	143	143	42
Evenementen	197	197	0
Standplaatsen e.d.	33	33	13
Overige	18	18	11
BTW	2	2	
Overhead	228	228	
Totaal		621	66
Kostendekkendheid			10,7%
Totaal leges (titel 1 t/m 3)			
Kostendekkendheid leges totaal			69,1%

Overzicht geraamde opbrengsten in begroting 2021

Belastingsoort (bedragen x € 1.000)	Rekening 2019	Begroting 2020 (na wijziging)	Begroting 2021
Leges publiekszaken (incl. rijksleges)	1.050	1.053	983
Marktgeden	90	91	93
Rioolheffing	12.250	12.098	12.709
Parkeerbelasting	1.425	1.305	1.305
Parkeervergunningen burgers	173	140	140
Parkeervergunningen werkers	68	105	105
Naheffingsaanslagen parkeren	396	405	405
Afvalstoffenheffing	8.234	10.190	10.444
Leges omgevingsvergunningen	2.676	1.463	1.475
Leges openbare orde veiligheid	76	28	66
OZB woningen	7.930	8.027	8.179
OZB niet woningen eigendom	3.371	3.440	3.505
OZB niet woningen gebruik	1.985	1.990	2.028
Toeristenbelasting	247	181	185
Reclamebelasting - binnenstad	163	168	168
Reclamebelasting - bedrijventerreinen	456	450	450
Precariobelasting	125	110	112
Totaal belastingdomein	40.715	41.244	42.052

Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente Roosendaal heeft een kwijtscheldingsnorm vastgesteld van 100%. Kwijtschelding wordt verleend voor de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Kwijtscheldingsaanvragen worden door de Belastingssamenwerking West-Brabant in behandeling genomen en verder afgewerkt.

De kwijtscheldingslasten worden verantwoord onder het product minimeleid, waarvan zij onderdeel uitmaken (zie Programma 3 Werken & Ondernemen). In de berekening van de tarieven van de afvalstoffenheffing en rioolheffing is met de kwijtscheldingen rekening gehouden.

Belastingsoort	Kwijtscheldingslasten			
	Werkelijk 2018	Werkelijk 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Rioolheffing	978.700	925.796	800.000	800.000
Afvalstoffenheffing	686.724	661.878	850.000	921.000
Totale kwijtscheldingslasten	1.665.424	1.587.674	1.650.000	1.721.000

Toelichting:

In de werkelijke kwijtscheldingsbedragen (jaarrekeningen) zijn kwijtscheldingen over voorgaande jaren opgenomen. In 2019 is € 185.859 over eerdere jaren kwijtgescholden.

Ontwikkeling woonlasten

In het Bestuursakkoord 2018-2022 "Roosendaal Duurzaam, sterk en aantrekkelijk" is opgenomen dat de gemeentelijke belastingen niet worden verhoogd. Indien dit toch noodzakelijk is dan niet hoger dan het inflatiecijfer (exclusief rioolheffing en afvalstoffenheffing in verband met gesloten financiering).

In de begroting 2021 is een verhoging van de gemeentelijke belastingen opgenomen van 1,9%.

In onderstaande tabellen is de ontwikkeling van de woonlasten in de afgelopen jaren weergegeven. De woonlasten kunnen worden bekeken vanuit het perspectief van de gebruiker van een woning (meestal de huurder), maar ook vanuit het perspectief van de eigenaar van dat pand.

Tabel: Belastingen die tot woonlasten voor gebruikers leiden

Jaar	Rioolheffing*	Afvalstoffenheffing**	Totaal	Wijziging t.o.v. voorgaand jaar
2014	€ 283,20	€ 280,50	€ 563,70	-
2015	€ 295,10	€ 281,80	€ 576,90	+ 2,35%
2016	€ 304,55	€ 278,10	€ 582,65	+ 1,00%
2017	€ 308,80	€ 238,40	€ 547,20	- 6,10%
2018	€ 312,50	€ 238,70	€ 551,20	+ 0,73%
2019	€ 316,90	€ 262,00	€ 578,90	+ 5,02%
2020	€ 322,90	€ 315,80	€ 638,70	+ 10,15%
2021	€ 330,97	€ 330,80	€ 661,77	+ 3,61%

* *tarief t/m 500 m³ waterverbruik*

** *vastrecht + gemiddeld 13 ledigingen 240 l. container restafval*

Als er sprake is van een woning waarvan de eigenaar ook gebruik maakt, betaalt deze ook Onroerendezaakbelasting (OZB).

Tabel: Belastingen die tot woonlasten voor eigenaren/gebruikers leiden

Jaar	OZB*	Rioolheffing**	Afvalstoffenheffing***	Totaal	Wijziging t.o.v. voorgaand jaar
2014	€ 226	€ 283,20	€ 280,50	€ 789,70	-
2015	€ 228	€ 295,10	€ 281,80	€ 804,90	+ 1,93%
2016	€ 227	€ 304,55	€ 278,10	€ 809,65	+ 0,59%
2017	€ 228	€ 308,80	€ 238,40	€ 775,20	- 4,26%
2018	€ 229	€ 312,50	€ 238,70	€ 780,20	+ 0,65%
2019	€ 231	€ 316,90	€ 262,00	€ 809,90	+ 3,80%
2020	€ 234	€ 322,90	€ 315,80	€ 872,70	+ 7,75%
2021	€ 238	€ 330,97	€ 330,80	€ 899,77	+ 3,01%

* *op basis van de gemiddelde woningwaarde*

** *tarief t/m 500 m³ waterverbruik*

*** *vastrecht + gemiddeld 13 ledigingen 240 l. container restafval*

Vergelijking woonlasten ten opzichte van landelijk gemiddelde.

(bron: "Atlas van de lokale lasten 2020" van Coelo)

	Roosendaal	Noord-Brabant	Landelijk
Eigenaar/bewoner	€ 828	€ 751	€ 777
Huurder	€ 597	€ 392	€ 389

Het betreft hier de woonlasten van een meerpersoonshuishouden.

Overige ontwikkelingen

De Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ) regelt dat de uitvoering van deze wet door de gemeenten gecontroleerd wordt door de Waarderingskamer. De Waarderingskamer heeft besloten dat per 1 januari 2022 de gebruiksoppervlakte het enige juiste uitgangspunt is voor de taxaties van woningen in het kader van de Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ).

Vanaf 2022 moet iedere gemeente de woningen op dezelfde manier meten. Naast het voordeel van uniformiteit heeft het gebruik van de gebruiksoppervlakte voor het meten van woningen voor de WOZ meer inhoudelijke voordelen. De belanghebbenden zullen de gemeten gebruiksoppervlakte herkennen, wanneer ze deze bijvoorbeeld vergelijken met informatie in de markt. Het meetvoorschrift dat bij Funda gehanteerd moet worden, is immers exact hetzelfde meetvoorschrift dat voor de WOZ-taxaties gebruikt wordt. Verder biedt het hanteren van de gebruiksoppervlakte gemeenten ook meer mogelijkheden om de activiteiten gericht op actueel houden en kwaliteitsverbetering voor de WOZ-administratie en de Basisregistraties adressen en gebouwen (BAG) meer op elkaar af te stemmen, dan wel verder te integreren.

De uitvoering van de WOZ is uitbesteed aan de Belastingssamenwerking West-Brabant (BWB). De BWB heeft in 2020 voor de gemeente Roosendaal reeds de gebruiksoppervlakte gehanteerd als grondslag voor de WOZ-waarde.

Voorgestelde tarieven 2021

In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de belangrijkste en meest voorkomende tarieven:

Belastingsoort	2019	2020	2021	Verskil
Onroerende zaakbelastingen				
- tarief eigenaren woningen	0,10666%	0,1029%	n.n.b.*	
- tarief eigenaren niet-woningen	0,17481%	0,1771%	n.n.b.*	
- tarief gebruikers niet-woningen	0,12346%	0,1251%	n.n.b.*	
Afvalstoffenheffing				
Vast bedrag per perceel	€ 181	€ 205	€ 245	+ 19,5%
<i>Variabel tarief</i>				
Per lediging van				
- 240-liter restafvalcontainer	€ 6,14	€ 6,60	€ 6,60	-
- 140-liter restafvalcontainer	€ 3,51	€ 3,85	€ 3,85	-
- per inworp ondergrondse container van 60 l.	€ 1,02	€ 1,10	€ 1,10	-
- per inworp ondergrondse container van 30 l.	€ 0,51	€ 0,55	€ 0,55	-
Rioolheffing				
- basistarief per jaar	€ 316,90	€ 322,90	€ 330,97	+ 2,5%
Parkeerbelasting				
- parkeren in gebied A, per uur	€ 2,10	€ 2,10	€ 2,10	-
- parkeren in gebied B, per uur	€ 1,50	€ 1,50	€ 1,50	-

* *Tariefsverhoging is nog niet bekend, omdat de WOZ waarden per 1 januari 2020 nog niet bekend zijn.*

Paragraaf 3. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

In deze paragraaf worden de gemeentelijke risico's financieel vertaald en afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit om risico's af te kunnen dekken.

De weerstandscapaciteit wordt afgestemd op het risicoprofiel van de gemeente, waarbij de ratio voor het weerstandsvermogen minimaal 1,0 moet zijn.

Dit beleid is vastgelegd in de nota 'risicomanagement en weerstandsvermogen'.

Deze nota is in 2019 geactualiseerd.

Top 10 risico's

Elk jaar wordt een geactualiseerd risicoprofiel met de Top 10 van risico's opgenomen in deze paragraaf.

1. WMO (structureel risico)

Per 1 januari 2015 heeft het Kabinet de verantwoordelijkheid voor de taken op het gebied van AWBZ begeleiding en Hulp bij de Huishouding (HBH) bij de gemeente neergelegd. Dit ging gepaard met een strikte efficiencykorting voor de gemeente. De WMO is een open-einde-regeling waardoor overschrijding tot de risico's behoort.

Maatregelen/ontwikkelingen

- > Er ontstaat een toenemende druk op budgetten WMO als gevolg van de bezuinigingen op beschermd wonen. De verdergaande vergrijzing vergroot daarbij het aantal zelfstandig wonende inwoners met een ondersteuningsvraagstuk.
- > De volgende maatregelen zijn getroffen om HBH en begeleiding terug te dringen: 'betere scholing medewerkers WMO', 'project herindicaties dagbesteding/begeleiding', 'versterken poortwachtersfunctie' en 'terugdringen instroom pgb'.
- > Vanaf 2022 zal een nieuwe aanbesteding voor begeleiding en dagbesteding plaatsvinden, hierin zullen risicobeperkende maatregelen worden meegenomen.
- > De eigen bijdrage (max. € 19 per persoon per maand) is door landelijke wetgeving opnieuw ingevoerd. Dit heeft reeds geleid tot een toename aan WMO voorzieningen.
- > Een groei in de aantallen jeugdigen die ondersteuning krijgen vanuit de Jeugdwet leidt ook tot groei in de instroom in de Wmo bij 18 jarigen.

2. Jeugdzorg (structureel risico)

Sinds 1 januari 2015 zijn de taken op het gebied van jeugdzorg een gemeentelijke verantwoordelijkheid. Dit ging gepaard met een strikte efficiencykorting voor de gemeente. De kortingen leiden ertoe dat de gemeente in 2019 ongeveer € 6 miljoen minder beschikbaar had voor de uitvoering van de jeugdzorgtaken.

Maatregelen/ontwikkelingen

- > De Jeugdwet is een open-einde-regeling.

- > Er is een sterke afname van het gebruik van specialistische (dure) zorg door vroegtijdige signalering van problematiek. Daarnaast wordt er strak gestuurd op een effectievere inzet van het voorliggend veld en de jeugdprofessional, en het gebruik van hoogcomplexiteit zorg.
- > Pilots om dure zorg te voorkomen en de zelfredzaamheid te vergroten (huisartsenroute en de straathoekwerkers in het veiligheidsdomein) zijn succesvol. Voortzetting wordt onderzocht.
- > Er is gestart met het verbinden van de jeugdzorg met (passend) onderwijs om te komen tot een integrale benadering voor de jongeren.
- > Landelijk is er veel onrust en zorg om grote zorgaanbieders. Onduidelijk is nog wat dit voor gevolgen gaat hebben.
- > De coronacrisis heeft geleid tot het stilzetten of versnellen van sommige trajecten. De impact van corona op de toekomstige vraag naar jeugdzorg is nog onduidelijk.

3. Stijging aantal bijstandsklanten (structureel risico)

Als het aantal bijstandsklanten meer stijgt (of minder daalt) dan begroot, nemen zowel de uitkeringslasten als de uitvoeringskosten bij het Werkplein toe. Economisch gezien gaat het goed in Nederland (en Roosendaal), maar het aantal bijstandsklanten kan onverwachts snel toenemen als gevolg van bijvoorbeeld faillissementen en de instroom van statushouders.

Maatregelen/ontwikkelingen

- > De Werkpleinbegroting is opgesteld voor het uitbreken van de coronacrisis. Inmiddels is duidelijk dat de stijging van het klantenbestand veel groter zal zijn dan begroot. Het Werkplein heeft een analyse van de corona-effecten gemaakt. Hieruit blijkt dat het klantenbestand in 2020 en 2021 naar verwachting met respectievelijk 7,5 en 10% stijgt.
- > Tegenover de uitkeringslasten staan de BUIG-middelen. Naar verwachting zullen die ook stijgen, (hoewel niet precies recht evenredig) waardoor het financiële risico wordt gedempt.

4. Marktrisico's Ruimtelijke Ontwikkeling (met name Majoppeveld) (incidenteel risico)

Het marktrisico betreft het negatieve effect op het grondexploitatie resultaat als gevolg van de volatiliteit van de grondmarkt. Marktrisico's bij de projecten met betrekking tot ruimtelijke ontwikkeling zijn:

- > De concurrentie op de markt van bedrijventerreinen en woningen is groot en een vergelijking op prijs is snel gemaakt.
- > Hogere kostprijzen bij grond-, weg- en waterbouw kunnen leiden tot een oplopend kostenniveau.

Maatregelen/ontwikkelingen

- > De verwachting is dat in de regio West-Brabant de komende jaren nog voldoende vraag zal zijn naar bedrijventerreinen en woningen.
- > We zijn flexibel in grootte van kavels en in planvorming (omgevings- en bestemmingsplannen).
- > We hanteren een scherpe prijsstelling en zijn alert op mogelijkheden welke vanuit de markt worden aangeboden (timing). De verkoopprijs is neerwaarts bijgesteld.

5. Algemene Uitkering gemeentefonds valt lager uit dan begroot

(structureel risico)

De gemeentebegroting houdt gelijke tred met de gemeentefondsuitkering. De ontwikkeling van de omvang van de Algemene Uitkering is afhankelijk van de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Ontwikkelingen van de rijksuitgaven bevatten voor ons onzekere factoren. Denk hierbij aan veranderende economische omstandigheden, wijziging in herverdelingsmaatstaven en/of bezuinigingen van het Rijk (samen trap op, samen trap af) en onvoorziene aanpassing van de accresontwikkeling/uitkeringsfactor.

Maatregelen/ontwikkelingen

> De gemeente heeft nauwelijks invloed op de hoogte van de algemene uitkering. Circulaires worden op gevolgen bezien en we monitoren de ontwikkelingen om snel structureel bij te kunnen sturen. Bijsturing vindt met name plaats via onze P&C-cyclus. Landelijk wordt er nagedacht over een herverdeling van het gemeentefonds. Op het moment dat een nieuwe herverdeling doorgevoerd wordt, dan zal er sprake zijn van een ingroeipad, waardoor er tijd is om hier op in te spelen.

6. Onderwijshuisvesting (structureel risico)

Uit landelijke benchmarks blijkt dat de kosten voor de bouw van nieuwe scholen stijgen. Niet precies helder is hoe hoog die normkosten dan zouden moeten zijn. Het risico bestaat dat de huidige middelen voor onderwijshuisvesting niet voldoende zijn. Dit geldt met name voor het primair onderwijs (PO), ook omdat nog geen afspraken zijn gemaakt met betrekking tot de doordecentralisatie. Deze verwachte ophoging van het budget staat los van de keuze om wel of niet te doordecentraliseren.

Maatregelen/ontwikkelingen

> Landelijk worden de ontwikkelingen gevolgd. De ontwikkelingen zullen meegenomen worden in de discussie over doordecentralisatie. Mogelijk zal er ook op landelijk niveau worden nagedacht over de financiering van scholen, wat invloed kan hebben op het gemeentefonds. Gesprekken met schoolbesturen PO vinden plaats, de onderhandelingen zijn in 2020 nog niet afgerond.

7. Gemeente wordt aangesproken op lokale garantstellingen (incidenteel risico)

De gemeente staat garant voor lokale verenigingen, instellingen en onderwijsbesturen. Bij een eventueel faillissement van een van de partijen bestaat het risico dat de instelling de afgesloten geldleningen (hypotheek) niet kan terugbetalen en dat de gemeente als garantsteller het restantbedrag moet betalen.

Maatregelen/ontwikkelingen

> De doordecentralisatie onderwijshuisvesting Voortgezet Onderwijs (VO) is in 2018 geëffectueerd, één van de afspraken met de schoolbesturen is dat de gemeente garant staat voor de leningen die hiervoor zijn afgesloten. In 2020 zal mogelijk eenzelfde garantstelling gaan gelden bij het Primair Onderwijs (PO). Organisatorisch is het proces van garantstellingen, inclusief de inschatting van de risico's, centraal verankerd. De gebruikelijke risicobeperkende maatregelen, zoals: het eerste recht van hypotheek, borgstellingen ed. worden toegepast.

8. Overschrijding budget Beschermd Wonen (structureel risico)

Eén van de taken in de WMO is dat de gemeenten verantwoordelijk zijn voor het beschermd wonen van mensen met psychische of psychosociale problemen. We richten ons op het bevorderen van zelfredzaamheid en participatie. Er is een sterke stijging te zien van het aantal aanvragen. Het betreft een open-eind-regeling. Uitvoering van deze regeling gebeurt regionaal met Bergen op Zoom als centrumgemeente.

Maatregelen/ontwikkelingen

De volgende beheersmaatregelen zijn of worden ingevoerd:

- > Beperken instroom van buiten de regio (alleen met gegronde redenen verhuizen naar andere centrum-gemeente)
- > De indicatiestelling wordt verscherpt
- > Samen met de woningcorporaties wordt een businesscase uitgewerkt om uitstroom te faciliteren.
- > In de decembercirculaire 2020 wordt een nieuwe verdeling van het macrobudget bekend.

9. Latere verkoop Mariadal aan BVR (incidenteel risico)

Indien de renovatie van het nieuwe stadskantoor vertraging oploopt, zal Mariadal langer nodig zijn voor de tijdelijke huisvesting. In het contract met BVR staat een boeteclausule bij latere oplevering van Mariadal.

Maatregelen/ontwikkelingen

- > De datum van teruglevering van Mariadal eind 2021 zal mogelijk niet gehaald worden indien de aanbesteding vertraagt. Bij de aanbesteding zal hier rekening mee worden gehouden met de keuze van de aannemer.

10. Terugloop parkeeropbrengsten (structureel risico)

De afname van de parkeervraag de afgelopen jaren wordt versterkt door de coronacrisis. Onduidelijk is de termijn van deze lagere parkeervraag, het risico bestaat dat dit een structureel effect heeft.

Maatregelen/ontwikkelingen

- > Er wordt steeds meer online gewinkeld, de vraag naar fysieke winkels neemt af.
- > Corona zorgt ervoor dat mensen meer thuis blijven en minder naar de fysieke winkels komen.
- > Er is onzekerheid of het Rijk deze gederfde inkomsten compenseert.

Toelichting op het weerstandsvermogen

Risicoprofiel

Het risicoprofiel voor de begroting 2021 is tot stand gekomen door voor alle organisatieonderdelen de risico's in het desbetreffende werkveld te bepalen. Aan elke risicovolle gebeurtenis is een kans en een financiële waarde toegekend. Omdat niet alle risico's zich maximaal en/of gelijktijdig zullen voordoen, is een zogeheten statistische Monte Carlo risico-simulatie uitgevoerd. Daarmee is berekend hoe groot de weerstandscapaciteit is die minimaal benodigd is om met een waarschijnlijkheid van 90% de gevolgen van zich eventueel voordoende risico's af te kunnen dekken.

In totaal zijn er voor de organisatie 82 risico's in beeld gebracht, waarvan 71 met een geldgevolg. In onderstaande tabel is per vakje het aantal risico's geclassificeerd naar risicobedrag en de kans dat een risico zich zal voordoen. Het risicoprofiel is een momentopname.

Geld	Netto				
	10%	30%	50%	70%	90%
x > € 1.000.000	12	5			3
€ 500.000 < x < € 1.000.000	9				1
€ 200.000 < x < € 500.000	3	7	1	1	1
€ 50.000 < x < € 200.000	3	5			
x < € 50.000	12	4	1		3
Geen geldgevolgen	5	1	3	2	
Kans	10%	30%	50%	70%	90%

De benodigde weerstandscapaciteit

Indien alle geïdentificeerde gemeentelijke risico's zich gelijktijdig en in maximale omvang voor zouden doen is een bedrag van € 67,4 miljoen benodigd.

Dit zal in de praktijk echter niet het geval zijn, zodat het reserveren van dit maximale bedrag niet noodzakelijk is. De risicosimulatie toont aan dat met een waarschijnlijkheid van 90% een bedrag van € 13,8 miljoen voldoende is om de geïdentificeerde risico's in financiële zin te kunnen afdekken (= benodigde weerstandscapaciteit).

De beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit middelen waarover de gemeente beschikt om niet begrote kosten, die onverwacht en substantieel zijn, te dekken zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van bestaande taken. De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de volgende componenten:

A. De vrij aanwendbare algemene reserves (incidenteel karakter)

Deze bestaan uit:

	Stand	31-12-2021
Algemene reserve	€	12.156.794
Algemene saldireserve	€	117.246
Specifieke risico reserve sociaal domein	€	126.789
Totaal	€	12.400.829

B. De vrij aanwendbare bestemmingsreserves (incidenteel karakter)

Bestemmingsreserves zijn vrij aanwendbaar voor zover deze niet zijn belast met verplichtingen aan derden, respectievelijk wanneer zij niet de functie hebben van een egaliseringsreserve. Indien een risicogebeurtenis zich voordoet heeft de gemeenteraad de mogelijkheid om de bestemming van de reserve te wijzigen ter dekking van het risico. De volgende (delen van) bestemmingsreserves worden als vrij aanwendbaar aangeduid:

	Stand	31-12-2021
Bestemmingsreserve rijks- & gemeente monumenten	€	1.242.610
Bestemmingsreserve Roosendaal spreekt, Roosendaal Doet	€	640.971
Bestemmingsreserve courage	€	30.814
Bestemmingsreserve mobiliteit	€	373.310
Bestemmingsreserve vastgoed	€	3.755.189
Bestemmingsreserve grondexploitatie	€	1.693.028
Bestemmingsreserve investeringsimpuls economie, meer specifiek de binnenstad	€	699.064
Bestemmingsreserve Groenfonds	€	333.370
Bestemmingsreserve Investeren in voorliggend veld	€	115.681
Bestemmingsreserve duurzaamheidsfonds sportaccommodaties	€	72.677
Bestemmingsreserve ontsluiting Tolberg	€	868.860
Bestemmingsreserve risicopremies garantiestellingen	€	1.229.144
Duurzaamheid	€	703.894
Totaal	€	11.758.612

C. De onbenutte belastingcapaciteit (structureel karakter)

De onbenutte belastingcapaciteit is het verschil tussen de werkelijk opgelegde en de maximaal te heffen Onroerend Zaak Belasting (OZB). De raad heeft de mogelijkheid om in geval van een calamiteit de financiële gevolgen te dekken met een verhoging van de OZB. Conform de beleidsnota 'risicomanagement en weerstandsvermogen' is dit 2% van de in 2018 opgelegde aanslagen = 2% x € 13.712.000 = € 274.240.

D. De post onvoorzien in de programmabegroting (structureel karakter)

De post onvoorzien staat structureel in de begroting, is € 150.000 en wordt ook als weerstandscapaciteit aangemerkt. Het is een structureel opgenomen begrotingspost, waartegenover geen directe uitgaven geraamd staan en die ingezet wordt voor onvoorziene, incidentele tegenvallers.

Kapitalisatiefactor

Gezien de structurele beschikbaarheid en de mogelijkheid om de onbenutte belastingcapaciteit en de post onvoorzien structureel in te zetten ter dekking van risico's wordt conform de beleidsnota 'risicomanagement en weerstandvermogen' een kapitalisatiefactor toegepast van 2,5.

De beschikbare weerstandscapaciteit ziet er voor de gemeente Roosendaal per 31-12-2021 als volgt uit:

	Begroting 2020 (per 31-12-2020)	Begroting 2021 (per 31-12-2021)
Structureel karakter		
Onbenutte belastingcapaciteit (OZB)	264.500	274.240
Post Onvoorzien	150.000	150.000
	414.500	424.240
Kapitalisatiefactor structurele beschikbaarheid	2,5	2,5
Subtotaal weerstandscapaciteit exploitatie	1.036.250	1.060.600
Incidenteel karakter		
Vrij aanwendbare algemene reserves:	14.283.500	12.400.829
Vrij aanwendbare bestemmingsreserves:	11.575.500	11.758.612
Subtotaal weerstandscapaciteit vermogen	25.859.000	24.159.441
Totale weerstandscapaciteit	26.895.250	25.220.041

De beoordeling van het weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in de volgende ratio en bedraagt per 31 december 2020:

$$\text{Ratio weestandvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{\text{€ 25,2 mln}}{\text{€ 13,8 mln}} = 1,8$$

In de nota 'beleid risicomanagement en weerstandsvermogen' is het streefgetal voor het weerstandsvermogen vastgesteld op een minimale waarde van 1,0. De ratio van het weerstandsvermogen per 31 december 2021 voldoet met de waarde 1,8 ruimschoots aan deze norm. Ten opzichte van de begroting 2020 is de weerstandratio 0,4 lager. Dit wordt verklaard door het volgende:

- > De beschikbare weerstandscapaciteit is iets afgenomen door een afname van de Algemene Reserve.
- > Daarnaast is de benodigde weerstandscapaciteit iets gestegen, onder andere doordat vanwege de coronacrisis enkele risico's groter zijn geworden, waaronder bij jeugdzorg en parkeeropbrengsten.

De belangrijkste wijzigingen in de Top 10 risico's ten opzichte van de begroting 2020 zijn:

- > Het risico op de teruglevering van Mariadal aan BVR ná 2021 is groter geworden door de aanwezigheid van vlermuizen in het stadskantoor, hierdoor komt dit risico in de Top 10.
- > Ook is het risico op een terugloop parkeeropbrengsten groter geworden door de coronacrisis. Dit risico staat nieuw in de Top 10.
- > Door de 2 hierboven genoemde risico's vallen zowel het risico "inkomsten bouwleges blijven achter" als het risico op "aanpassing landelijk verdeelmodel BUIG-middelen" buiten de Top 10.

Let op: voorzichtigheid blijft geboden

Voor de duidelijkheid: de hoogte van de weerstandsratio zegt niets over eventuele vrije ruimte binnen de begroting. Onder elke bestemmingsreserve liggen immers plannen. Aanwending van deze reserves voor het afdekken van risico's die zich voordoen, heeft consequenties voor de huidige onderliggende plannen.

Kengetallen

Het besluit tot wijziging van het BBV is in mei 2015 aangepast vastgesteld.

Er dienen kengetallen opgenomen te worden in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing (Artikel 11 BBV). Het betreft:

- > netto schuldquote & netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
- > solvabiliteitsratio;
- > grondexploitatie;
- > structurele exploitatieruimte;
- > belastingcapaciteit.

Het Gemeenschappelijk financieel Toezichtkader (GTK) is een provinciaal toezichtskader waarin signaleringswaarden staan hoe de in deze paragraaf genoemde kengetallen te interpreteren. Het betreft geen normering, de invoering van de set van vijf kengetallen is voornamelijk bedoeld om de financiële positie voor raadsleden inzichtelijker te maken.

Signaleringswaarden financiële kengetallen (GTK 2020)

Waarderingscijfer	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
Netto schuldquote	<90 %	90-130 %	>130 %
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<90 %	90-130 %	>130 %
Solvabiliteitsratio	>50 %	20-50 %	<20 %
Grondexploitatie	<20 %	20-35 %	>35 %
Structurele exploitatieruimte (begroting)	>0 %	0 %	<0 %
Belastingcapaciteit	<95 %	95-105 %	>105 %

De kengetallen vormen een verbinding tussen de verschillende aspecten die de raad in de beoordeling van de financiële positie kan betrekken. De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden gezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven van de financiële positie van de gemeente. Hoe de kengetallen berekend moeten worden, is vastgelegd in een ministeriële regeling (9 juli 2015, nr. 2015-0000387198).

Begroting 2021	Verloop van de kengetallen					
Kengetallen:	Jaarverslag 219	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Netto schuldquote	51%	62%	74%	68%	65%	60%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	42%	57%	68%	63%	59%	54%
Solvabiliteitsratio	28%	25%	34%	38%	42%	47%
Structurele exploitatieruimte	0%	1%	2%	2%	2%	2%
Grondexploitatie	20%	10%	16%	12%	10%	9%
Belastingcapaciteit	107%	118%	114%	115%	117%	118%

Beoordeling kengetallen

Netto schuldquote: De netto schuldquote geeft de hoogte van de schulden aan in relatie tot de jaarlijkse inkomsten en geeft hierdoor een indicatie van de flexibiliteit van de begroting.

Signaal: Het provinciaal toezichtskader geeft aan dat indien dit kengetal lager is dan 90% dat het als 'minst risicovol' wordt gezien. Dit is in Roosendaal het geval.

Solvabiliteitsratio: De solvabiliteit geeft de verhouding tussen het eigen en vreemd vermogen aan. Het geeft daarmee een indicatie of een gemeente haar bezit zeer zwaar belast met schuld.

Signaal: Het provinciaal toezichtskader geeft aan dat een kengetal tussen de 20% en 50% als 'neutraal' kan worden gezien. Op dit moment geeft het kengetal geen directe aanleiding tot actie.

Structurele exploitatieruimte: Dit kengetal geeft aan in hoeverre structurele lasten ook gedekt worden met structurele baten.

Signaal: Het provinciaal toezichtskader geeft aan dat een kengetal boven de 0% als 'minst risicovol' kan worden gezien. In Roosendaal is dit het geval, er is sprake van een structureel sluitende begroting.

Grondexploitatie: dit kengetal geeft aan hoe groot de grondpositie (waarde van de grond) is ten opzichte van de totale geraamde baten. Het is lastig om een norm te bepalen voor dit kengetal. Wel geeft het aan of een gemeente veel geld heeft gestopt in haar grondexploitatie, dit geld dient namelijk nog wel terugverdiend te worden. De laatste jaren ligt met name de focus op het ontwikkelen van beschikbare gronden, daarnaast zijn de gronden afgewaardeerd naar actuele boekwaarden.

Signaal: het provinciaal toezichtskader geeft aan dat als dit kengetal onder de 20% zit, dat het dan kan worden gezien als 'minst risicovol'. In Roosendaal is dit het geval.

Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden

De woonlasten zijn voor de gemeente de belangrijkste eigen belastinginkomst. De hoogte van deze woonlasten geeft aan in hoeverre de gemeente relatief hoog zit met de woonlasten ten opzichte van de WOZ-waarden, in vergelijking met andere gemeenten.

Signaal: het provinciaal toezichtskader geeft aan dat een percentage boven de 105% als 'meest risicovol' kan worden gezien. Het klopt dat in Roosendaal het tarief voor de woonlasten hoger is dan landelijk. In paragraaf 2 Lokale heffingen wordt het tarief toegelicht.

Conclusie: De kengetallen tonen in totaliteit een goede financiële positie met weinig risico. Er is geen noodzaak om op basis van deze kengetallen beheersmaatregelen te treffen.

Paragraaf 4. Financiering

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de wijze waarop de gemeente Roosendaal haar activiteiten voor het komende jaar gaat financieren.

Wij staan voor een transparante en duurzame wijze van financiering van onze activiteiten.

Als doelen zijn geformuleerd:

- > Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities.
- > Het beschermen van het gemeentelijk vermogen en resultaat tegen financiële risico's, zoals rente-, koers-, krediet- en liquiditeitsrisico's.
- > Het minimaliseren van de interne en externe kosten bij het beheren van geldstromen en financiële posities.
- > Het optimaliseren van de banksaldi en renteresultaten.

Deze doelen worden binnen de kaders van de Wet Financiering Decentrale Overheden (Fido), Wet Houdbare Overheidsfinanciën (HOF) en verder Wet verplicht Schatkistbankieren (vSB) respectievelijk de limieten en richtlijnen van het Treasury statuut uitgevoerd.

Kasgeldlimiet

Renterisico vlottende schuld

Het financieren van de gemeentelijke activa en exploitatie door middel van kortlopende geldleningen heeft twee voordelen: er kan snel worden ingespeeld op mutaties in de financieringsbehoefte en bij een normale rentestructuur - waarin het aantrekken van lange geldleningen duurder is dan korte geldleningen - is het een relatief goedkope financieringsvorm. Tegenover deze voordelen staat echter het nadeel van de korte rentevastheid, waardoor de gemeentelijke huishouding gevoelig wordt voor schommelingen in de rentestand. Teneinde deze rentegevoeligheid te beperken heeft de wetgever de kasgeldlimiet ingesteld. Deze limiet stelt een maximum aan de omvang van de netto vlottende schuld die de gemeente mag hebben. Er is sprake van een overschrijding van de kasgeldlimiet wanneer het kwartaalgemiddelde van de netto vlottende schuld gedurende twee opeenvolgende kwartalen hoger is dan de berekende limiet. Het percentage voor de limiet is bepaald op 8,5% van de begrotingsomvang met een minimum van € 300.000.

In onderstaande tabel is de kasgeldlimiet berekend.

Kasgeldlimiet (Bedragen x € 1.000)	2020 Primair	2020 Primair	2020 Primair*
Omvang lasten programmabegroting*	247.822	250.412	250.710
Toegestane kasgeldlimiet (8,5%)	21.065	21.285	21.310

* Stand in de begroting voor het jaar 2021 op 7 september 2020

Rente ontwikkeling

De rente op de geldmarkt is op dit moment extreem laag. De Europese Centrale Bank (ECB) voert op dit moment een behoedzaam monetair beleid. Dit heeft tot gevolg dat de rente ontwikkeling op het huidige niveau wordt gehandhaafd en er op korte termijn geen omvangrijke rente stijgingen te verwachten zijn. Uitgaande van een gemiddeld bedrag aan vlottende schuld van circa € 28 miljoen (in 2019) betekent een stijging van de geldmarktrente met 1,00% een toename van de rentekosten met € 280.000. Deze mogelijke extra kosten geven een goede indruk van welk renterisico de gemeente Roosendaal komend jaar kan lopen. Ook nu geldt dat andere rentescenario's mogelijk zijn. Welk scenario het meest waarschijnlijke is, wordt situationeel bepaald.

Renteschema

Op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording is onderstaand renteschema opgenomen.

Renteschema 2021 (Bedragen x € 1.000)			
a.	De externe rentelasten over korte en lange financiering		1.828
	Rentelasten verwacht financieringstekort		634
b.	De externe rentebaten	-/-	183
	Saldo rentelasten en rentebaten		2.279
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/-	497
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend		7
		-/-	490
	Aan taakvelden toe te rekenen rente		1.789
d1.	Rente over eigen vermogen		-
d2.	Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)		-
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		0
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-/-	3.372
f.	Renteresultaat op het taakveld treasury (-/- = voordeel)	-/-	1.583

Financieringstekort

In de financiering van de gemeentelijke investeringen wordt deels door interne en deels door externe middelen voorzien.

Boekwaarde (Bedragen x € 1.000)	Rekening balansstand 31-12-2018	Rekening balansstand 31-12-2019	Begroting prognose balansstand 31-12-2020	Begroting prognose balansstand 31-12-2021
Investerings:				
Grondexploitatie	42.417	41.937	40.090	41.396
Overige investeringen	154.076	164.022	232.444	244.745
Totaal investeringen (A)	196.493	205.959	272.534	286.141
Financiering:				
Interne financieringsmiddelen (reserves en voorzieningen)	96.405	98.694	94.047	99.381
Externe financieringsmiddelen (langlopende geldleningen en waarborgsommen)	79.382	100.641	128.500	99.850
Totaal financieringsmiddelen (B)	175.787	199.335	222.547	199.231
Financieringssaldo (B-A)	-/- 20.706	-/- 6.624	-/- 49.987	-/- 86.910

De in de tabel opgenomen berekeningen zijn gemaakt vanuit de stand van de huidige informatie en vragen om nadere toelichting.

Per 31 december 2020 is er een begroot restant financieringstekort van € 50 miljoen.

Door het naar verwachting achterblijven van investeringen in 2020 t.o.v. van de begroting 2020 (staat van activa) is de verwachting dat het werkelijke financieringstekort over het jaar 2020 minder zal zijn dan begroot. Op basis hiervan is de verwachting dat we in de tweede helft van 2020 geen nieuwe langlopende geldleningen meer hoeven af te sluiten.

Per 31 december 2021 wordt een financieringstekort verwacht van € 87 miljoen.

De feitelijke omvang van het financieringstekort is onder andere afhankelijk van het daadwerkelijke verloop van de geplande investeringen en de dagelijkse ontvangsten en betalingen gedurende het jaar 2021.

In de loop van het begrotingsjaar zal blijken wat de werkelijke financieringsbehoefte is om eventueel tot het aantrekken van vaste geldleningen over te gaan. Vooralsnog is de verwachting dat we in de loop van het jaar 2021 voor circa € 40 miljoen aan langgeld gaan aantrekken. Dit als herfinanciering van aflopende geldleningen en voor de financiering van nieuwe investeringen. In deze ramingen is nog geen rekening gehouden met de geldstromen wegens de mogelijke door decentralisatie van de onderwijshuisvesting primair onderwijs.

Vaste schuld

Mutaties vaste schuld

Vaste schuld ontstaat wanneer geldleningen worden aangegaan met een rente typische looptijd van één jaar of langer. Daartoe wordt overgegaan wanneer de liquiditeitsplanning aangeeft dat er sprake is van een structurele financieringsbehoefte.

Renterisico vaste schuld

In de Wet Fido is onder andere de renterisico norm met betrekking tot de vaste

schuld opgenomen. Deze norm dient decentrale overheden aan te zetten tot het spreiden van hun lange termijn renterisico door bij het samenstellen van de leningenportefeuille door middel van de verschillende rente typische looptijden rekening te houden met deze normstelling. De renterisico norm is bij ministeriële regeling vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal van het betreffende jaar. Onderstaande tabel geeft de ontwikkeling van het renterisico voor de komende jaren aan. De gevolgen van toekomstige geldopnamen zijn daarin nog niet verwerkt. Uit deze tabel blijkt dat we de komende jaren ruimschoots onder de renterisico norm blijven.

(Bedragen x € 1.000)	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Berekening renterisiconorm				
Begrotingstotaal lasten*	250.710	251.922	247.645	250.880
Renterisiconorm (20%)	50.142	50.384	49.529	50.176
Berekening renterisico				
Renteherzieningen	0	0	0	0
Aflossingen	28.650	6.050	6.925	6.925
Renterisico	28.650	6.050	6.925	6.925
Ruimte onder de rente risiconorm	21.492	44.334	42.604	43.251

* Stand in de begroting voor het jaar 2021 op 7 september 2020.

Vaste uitzettingen

Mutaties vaste uitzettingen

Vaste uitzettingen zijn door de gemeente verstrekte geldleningen met een rente typische looptijd van één jaar of langer. Dergelijke leningen worden enerzijds verstrekt in het kader van de publieke taakuitoefening, anderzijds in perioden waarin er sprake is van een liquiditeitsoverschot. Dit laatste komt echter - zeker de laatste jaren - niet of nauwelijks voor. In onderstaand overzicht staan de partijen vermeld aan wie door de gemeente Roosendaal in het verleden geldleningen zijn verstrekt, alsmede de restantschuld en de ontstaansgrond van de leningen.

Geldnemer	Bedragen x € 1.000		Ontstaansgrond
	Rekening 31-12-2019	Begroting 01-01-2021	
Leningen Participatie Wet	246	246	Uitvoering Participatie Wet
Krediethypotheek Participatie Wet	90	90	Uitvoering Participatie Wet
Leningen BBZ	344	344	Uitvoering Participatie Wet
Starterleningen	11.642	11.599	Volkshuisvesting
Starterleningen Alwel	125	121	Volkshuisvesting
Duurzaamheidsleningen Roosendaal	1.037	946	Volkshuisvesting
Stimuleringsregelingen	992	992	Volkshuisvesting
Monumentenfonds NV	600	600	Deelneming in NV
Borchwerf II CV	5.471	0	Deelneming in BV / CV
Totaal	20.547	14.938	

Debiteurenrisico op verstrekte leningen

Aan het voor langere tijd verstrekken van middelen aan derden kleef het gevaar dat deze derden op een onvoorzien moment niet meer aan hun aflossingsverplichting kunnen voldoen.

Ten aanzien van geldleningen die verstrekt zijn in het kader van de publieke taak speelt het debiteurenrisico een ondergeschikte rol. Bij de besluitvorming is aan het maatschappelijk belang van het verstrekken van dergelijke leningen een hogere prioriteit toegekend dan aan het daarmee samenhangende financiële risico. Dit geldt overigens ook ten aanzien van gegarandeerde geldleningen.

Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Wet HOF)

De in de wet HOF vastgestelde macronorm wordt door vertaald naar individuele gemeenten in de vorm van een individuele referentiewaarde, die een indicatie geeft van het maximale aandeel in het EMU-saldo.

In onderstaande tabel is de berekening opgenomen voor de gemeente Roosendaal.

Berekening EMU-saldo* (Bedragen x € 1.000)	Begroting			
	2021	2022	2023	2024
Exploitatiesaldo vóór verrekening met reserves	1.948	2.886	4.977	3.349
Bij:				
afschrijvingen ten laste van de exploitatie	12.146	8.414	8.608	8.719
bruto dotaties aan voorzieningen t.l.v. exploitatie	5.452	5.988	6.112	6.443
Af:				
geactiveerde investeringen in (im)materiële activa	24.489	9.830	8.649	10.097
lasten voorzieningen (transacties met derden)	1.405	3.233	5.081	1.776
Berekend EMU-saldo	-/- 6.348	4.225	5.967	6.638

*Stand in de begroting voor het jaar 2021 op 7 september 2020

Wet verplicht Schatkistbankieren (Wet vSB)

De wet vSB (zonder leenfaciliteit) houdt in dat decentrale overheden en door hen opgerichte gemeenschappelijke regelingen, al hun overtollige liquide middelen en beleggingen moeten aanhouden bij het ministerie van Financiën. Er is een (kleine) vrijstellingsgrens voor het afstorten van overtollige liquide middelen (het bedrag dat buiten het schatkistbankieren mag worden gehouden). Als het gemiddelde kwartaal bedrag van de positieve tegoeden minder is dan 0,75% van het begrotingstotaal, mag dit op de eigen bankrekeningen blijven staan. De (voorlopige) vrijstellingsgrens voor 2021 is, afgerond, € 1,9 miljoen. (0,75% van € 251 miljoen).

Paragraaf 5. Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Een groot deel van het gemeentelijke vermogen is geïnvesteerd in kapitaalgoederen als riolering, wegen, openbare verlichting, water, civieltechnische kunstwerken, groen en gebouwen. Onderhoud en tijdige vervanging van deze kapitaalgoederen is een belangrijke taak van de gemeente. Zorgvuldig beheer is nodig om kapitaalvernietiging te voorkomen en om de veiligheid van onze infrastructuur te waarborgen.

Het totale bestand aan kapitaalgoederen waarvoor de gemeente verantwoordelijk is duiden we aan met de term "areaal". We beheren bijna 1.000 hectare openbaar gebied. Dit areaal is opgebouwd uit verhardingen, groen, riolering, speelplekken, verkeersvoorzieningen, straatmeubilair, waterpartijen, civieltechnische kunstwerken enzovoorts. Het beheer en onderhoud van deze kapitaalgoederen voeren we uit aan de hand van de door de raad gemaakte keuzes over de onderhouds- en kwaliteitsniveaus. De feitelijke planning ligt vast in de beheerkalender.

Deze paragraaf geeft een integraal inzicht in de kaders, kwaliteitsniveaus, ontwikkelingen, onderhoudstoestand en kosten van onze kapitaalgoederen. Voor de groepen "gebouwen" en "buitensportaccommodaties" verwijzen we naar paragraaf 1: Vastgoed.

Beleidskaders en kwaliteitsniveaus

Op 25 september 2013 is door de gemeenteraad de buitenruimtenota "**Verbindend Beheer**" vastgesteld. Daarin is voor verhardingen, verkeersvoorzieningen, straatverlichting, groen, straatreiniging, speelvoorzieningen, oppervlaktewater en civieltechnische kunstwerken een gestandaardiseerd onderhoudsniveau vastgesteld, volgens de zogenoemde CROW-systematiek. Dat is een landelijke standaard. De raad heeft destijds gekozen voor CROW kwaliteitsniveau C in het algemeen en voor binnenstad (binnen de cityring) en invalswegen van Roosendaal voor niveau B. "Verbindend beheer" gaat ook over een nieuwe manier van werken, waarbij vraaggericht werken en bewonersparticipatie een wezenlijk onderdeel vormen. De uitgangspunten van Verbindend Beheer zijn de basis voor het uitvoeren van het onderhoud aan de openbare ruimte. Bij motie van 20 april 2017 heeft de gemeenteraad CROW kwaliteitsniveau B vastgelegd voor onkruidbestrijding op verharding.

Het **Gemeentelijk Rioleringsplan** (GRP 2020-2023) dient als beleidskader voor de zorgplicht voor het afval-, hemel- en grondwater.

De nota "**Verbindend groen**" die is vastgesteld in de raad van 14 juli 2016, behelst onder andere het beter op orde brengen van het areaal. De wijk- en dorpsonderhoudsplannen krijgen inhoud en we creëren duidelijkheid over het onderhoud van bomen.

De nota "**Aanpak Verbindend blauw**" (raadsmededeling van 11 juli 2017) heeft als primaire doel om te werken aan het waterbewustzijn.

Bij het aanleggen van nieuwe infrastructuur zorgen wij voor een solide financiële dekking, waarbij de beheerskosten worden meegenomen. Jaarlijks wordt indien noodzakelijk bij de Kadernota de areaaluitbreiding meegenomen. De aanbevelingen van het rapport van de Rekenkamer West Brabant met betrekking tot het onderhoud en beheer van de openbare ruimte in Roosendaal uit november 2017 worden uitgevoerd.

Wegen

a. Verhardingen

Betreft het beheer en onderhoud van de verhardingen die bestaan uit elementen, asfalt, half-verhard en onverhard.

Actuele stand van onderhoud/ontwikkelingen

In de beheerkalender 2020-2025 zijn de noodzakelijke projecten opgenomen. De projecten, die in de jaren 2021 en 2022 zijn opgenomen staan vast. De projecten welke in 2023, 2024 en 2025 zijn opgenomen kunnen nog in het uitvoeringsjaar wijzigingen. Om de kwaliteit van de verhardingen te bepalen, wordt wederom een wegenspectie uitgevoerd. De inspectie vindt plaats in 2020 en in 2021.

b. Openbare verlichting

De openbare verlichting bestaat uit lichtmasten/armaturen en voorzieningen voor bijvoorbeeld het aanlichten van bijzondere gebouwen.

Actuele stand van onderhoud/ontwikkelingen

In de beheerkalender 2021-2025 zijn de voor 2021 noodzakelijk te vervangen lichtmasten en armaturen opgenomen.

c. Verkeersvoorzieningen

Verkeersvoorzieningen bestaan onder andere uit bebording, bewegwijzering, geleidesystemen en verkeersregelinstallaties (VRI's).

Actuele stand van onderhoud/ontwikkelingen

Bij vervanging van en bij plaatsen van nieuwe VRI's worden deze (waar dat nog niet het geval is) aangesloten op de beheercentrale. Hierdoor is het mogelijk storingen e.d. snel te registreren en op te (laten) lossen. Bij nieuwe VRI's worden LED-armaturen toegepast. De lampen hiervan gaan veel langer mee en hoeven dus niet elk jaar vervangen te worden. In het kader van deze duurzaamheid en kostenbesparing worden armaturen van de bestaande VRI's ook vervangen door LED-armaturen. Het betreft dan met name de armaturen boven de weg omdat vervanging van deze lampen juist meer kost dan de lampen van de armaturen naast de weg. Alle installaties voldoen aan de landelijke geldende technische eisen. De functionaliteit is op het niveau 'basis' volgens de landelijke richtlijnen. Het beheer en onderhoud is opnieuw aanbesteed ten behoeve van de periode 2020-2023.

d. Straatreiniging.

Straatreiniging omvat vegen van straten.

Actuele stand van onderhoud/ontwikkelingen.

Straatreiniging vindt plaats door middel van een dienstverleningsovereenkomst met Saver. Zij veegt voor de gemeente Roosendaal op basis van een frequentie; iedere weg in Roosendaal wordt circa 6 keer per jaar geveegd. Voor gedane meldingen rijdt iedere dag een zogenaamde "hotspotwagen". Deze wagen veegt eerst het centrum van Roosendaal en rijdt daarna meldingen af in wijken. Iedere wijk/kerkdorp komt om de week aan de beurt.

e. Onkruidbestrijding.

Onkruidbestrijding omvat bestrijding op verhardingen.

Actuele stand van onderhoud/ontwikkelingen.

Onkruidbestrijding op verhardingen wordt uitgevoerd conform beeldkwaliteitsniveau B. De aannemer bestrijdt onkruid door inzet van branders, borstels en bosmaaiers. Verder kan een oplossing voor onkruidbestrijding op verhardingen zijn om verhardingen waar weinig gebruik van gemaakt wordt te vervangen door groen of printbeton.

De gemeente Roosendaal test samen met een leverancier en de onkruidaanneemer een andere wijze van onkruidbestrijding. De verwachting is, dat onkruid gedurende een langere periode wegblijft, waardoor onkruid in de toekomst beter beheerst kan worden.

Riolering/drainage

Hieronder valt het beheer en onderhoud van de voorzieningen voor het afvalwater, hemelwater en de grondwaterstand. Kaderstellend is het Gemeentelijke RioleringsPlan (GRP) 2020-2023.

Actuele stand van zaken/ontwikkelingen

De focus van het rioleringsbeheer is in de planperiode vooral gericht op:

- > het in stand houden van het huidige areaal;
- > het voorkomen van wateroverlast en bevorderen van klimaatadaptatie;
- > het beperken van de stijging van de rioolheffing;
- > de samenwerking in de waterkring West.

Het rioleringsstelsel in Roosendaal is in redelijke tot goede staat. De geplande maatregelen worden genomen naar aanleiding van inspecties. Waar nodig wordt de riolering vervangen of gerepareerd. Gelet op de impact van deze werkzaamheden op de openbare ruimte is de discipline riolering leidend bij de afstemming met de overige beheerdisciplines (met name wegonderhoud/-reconstructies).

In de Beheerkalender zijn de noodzakelijke projecten opgenomen.

De kosten van het GRP worden iedere twee jaar geëvalueerd om de ontwikkeling van de rioolheffing te monitoren en waar nodig bij te stellen.

Oppervlaktewater/havens

Onder de gemeentelijke verantwoordelijkheid vallen:

- > de ontvangstplicht voor drijfvuil, baggerspecie en maaisel van de watergangen die in beheer en onderhoud zijn bij het Waterschap (categorie A watergangen);
- > het onderhoud van de overige watergangen (categorie B en C- watergangen);
- > het onderhoud van vijvers en andere waterpartijen (inclusief oeverzones en beschoeiingen en retentievoorzieningen);
- > vaarwegbeheerder voor de haven (vaardiepte op orde);
- > beheer van (berm-)sloten;

Actuele stand van zaken/ontwikkelingen

Het waterschap is verantwoordelijk voor het beheer van het oppervlaktewater, zowel de waterkwaliteit als de –kwantiteit. Voor het onderhoud is onderscheid gemaakt in afvoerende functie binnen het regionale watersysteem.

Groen

Hieronder valt het beheer en onderhoud van openbaar groen, bossen en natuurterreinen.

Actuele stand van zaken/ontwikkelingen

In 2019 heeft de gemeenteraad € 200.000,00 structureel toegevoegd aan het groenbudget. Voor dit budget zullen we in 2021 net als in 2020 voornamelijk bomen planten.

In 2020 zijn de onderhoudsbestekken voor het reguliere groenonderhoud aanbesteed; Onder de A-58 onderhoudt de WVS het groen en boven de A-58 onderhoudt de BTL het groen.

Het bestek van de WVS wordt per jaar verlengd. Het bestek van de BTL is voor 2 jaar gegund met een mogelijkheid om het bestek 2 keer een jaar te verlengen. Voor het reguliere jaarrond onderhoud zijn geen bijzonderheden te verwachten.

Civieltechnische kunstwerken

Hieronder valt het beheer van bruggen, tunnels, viaducten, keerwanden, damwanden, geluidschermen, steigers, vlonders, muurtjes enzovoorts.

Actuele stand van onderhoud/ontwikkelingen

In de afgelopen jaren is geïnvesteerd in het op orde brengen van bruggen en tunnels. Daarbij is door middel van de afgesloten contracten de onderhoudssituatie verzekerd; voor de houten bruggen tot 2022 en voor de overige bruggen en tunnels tot 2026 met een contractueel vastgelegde verplichting voor een totale periode van 20 jaar (tot 2036) waarbinnen de (te) vervangen onderdelen constructief minstens 10 jaar mee moeten kunnen gaan. Ook is en wordt geïnvesteerd in de vervanging van damwanden. Dit is ook in het investeringsplan 2018-2022 opgenomen.

Verder is op dit moment de aanneming dat binnen de beschikbaar gestelde kredieten voor civieltechnische kunstwerken de overige kunstwerken (viaducten, keerwanden, keermuren, geluidschermen, steigers) op het vastgestelde kwaliteitsniveau kunnen worden gehouden.

Voor alle genoemde onderdelen is wel sprake van een zekere mate van onzekerheid, veroorzaakt door de niet volledige voorspelbaarheid van resultaten van de inspecties én de onvoorspelbaarheid van aanbestedingsresultaten in de huidige, krappe markt.

Speelvoorzieningen

Betreft het beheer van uiteenlopende speelvoorzieningen. Dit varieert van afgebakende plekken met speeltoestellen tot trapvelden en jongerenontmoetingsplaatsen.

Actuele stand van onderhoud/ontwikkelingen

Doelstelling is om alle locaties veilig in stand te houden. De verplichte jaarlijkse veiligheidskeuringen worden door een gecontracteerde marktpartij uitgevoerd en de reparaties van de speeltoestellen en het onderhoud van de locaties worden door marktpartijen conform een vijfjarig contract uitgevoerd. Waar mogelijk worden in overleg en met inzet van bewoners nieuwe speellocaties aangelegd. Het beschikbare budget is toereikend om het hierboven geschrevene te realiseren.

Areaalgegevens (bron: GBI –per 31-12 2019)

WEGEN	eenheid	
Wegvakonderdeel	m ²	5.135.315
- waarvan: elementen	m ²	2.791.836
- waarvan: asfaltverharding	m ²	2.137.578
- waarvan: halfverhard/onverhard	m ²	205.901
Openbare verlichting		
- Mast/armaturen	stuks	16.736
Riolering		
- vrijervalleiding	m ¹	510.836
- drainage	m ¹	122.385
- goot	m ¹	3.230
- persleiding/drukriolering	m ¹	145.971
- rioolvoorziening	stuks	0
Water		
- waterloop	m ¹	863.139
- watervlakte	m ²	910.410
Gemalen		
- DWA gemalen	stuks	63
- tunnelgemalen	stuks	9
- randvoorziening	stuks	12
- RWA gemalen	stuks	8
- drainage gemalen	stuks	10
- drukriolering buitengebied	stuks	565
- schuiven met actuator	stuks	1
- vijvergemalen en kunstwerken	stuks	5
- neerslagmeter	stuks	14
Groen		
- boom	stuks	50.884
- plantenbak	stuks	49
- haag	m ²	33.778
- natuurlijke beplanting	m ²	1.588.473
- gras	m ²	3.768.323
- cultureel beplanting	m ²	579.396
Civiltechnische kunstwerken		
- Civiltechnische kunstwerken	stuks	245
Verkeersregelinstanties		
- VRI	stuks	38
Hekwerken en poorten		
- IJzeren sierhekwerk, natuursteen, metselwerk	m ¹	252
- Eenvoudig hekwerk, paal en gaas, hout, harmonicagaas en hekwerk draadstaalmat	m ¹	1572
- Hekwerk draadstaalmat	m ¹	90
- Poorten	stuks	23
Speelvoorzieningen		
- speeltoestellen	stuks	1.104
- speellocatie	stuks	234
- speelondergrond	m ²	30.013

**Financiële gegevens (volgens meerjarenbegroting 2021-2024
en Investeringsplan 2021-2024)**

KAPITAALGOED	P.	2021	2022	2023	2024
Exploitatie:					
Wegen	4	10.461.339	10.385.625	9.350.474	13.039.265
riolering/drainage	4	9.552.708	9.766.157	10.049.523	10.148.548
oppervlaktewater/ havens	4	860.011	863.410	850.461	851.608
groen	4	5.747.990	5.823.470	5.893.199	5.917.548
civieltechnische kunstwerken	4	1.304.231	1.293.975	1.283.750	1.273.557
speelvoorzieningen	4	400.379	403.315	406.302	409.339
Div. tractiemiddelen OW (IP 2018-2021)	IP	215.000	95.000	70.000	77.500
Storting in reserves (speelgelegenheden, Beheerkalender onderhoud en Beheerkalender kapitaallasten)	6	6.649.274	6.633.689	6.425.211	6.242.652
Totaal		35.190.932	35.264.641	34.328.920	37.960.017

Paragraaf 6. Verbonden partijen

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de bestuurlijke, beleidsmatige en financiële belangen en risico's van de gemeente als gevolg van banden met externe rechtspersonen, waarin de gemeente zowel financieel deelneemt als zeggenschap heeft. De gemeente Roosendaal neemt zowel deel in rechtspersonen, tot stand gekomen op grond van de publiekrechtelijke Wet Gemeenschappelijke Regelingen als in rechtspersonen, gestoeld op privaatrechtelijke samenwerkingsvormen.

Visie en doelstellingen

Onze ambitie is ervoor te zorgen dat verbonden partijen op effectieve en efficiënte wijze bijdragen aan het realiseren van onze gemeentelijke beleidsdoelstellingen. Uitgangspunten hierbij zijn een heldere verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden tussen de gemeente en de verbonden partij. Dit wordt onder andere bereikt door het opstellen van dienstverleningsovereenkomsten met prestatieafspraken.

Nota Verbonden Partijen

Op 3 december 2015 heeft de Roosendaalse gemeenteraad ingestemd met de nota "Verbonden Partijen; zes kaderstellende spelregels". Deze nota is in regionaal verband opgesteld en is aan de gemeenteraden van de 19 RWB (Regio West-Brabant)-gemeenten voorgelegd.

In deze nota worden zes spelregels benoemd voor verbonden partijen:

1. Bij het aangaan van een verbonden partij leggen de deelnemers nadrukkelijk vast hoe de informatievoorziening (frequentie, vorm en inhoud) dient te verlopen en welke evaluatiemomenten er zijn.
2. Er dient een tijdige, juiste en volledige (actieve) informatiestroom op gang te worden gebracht, die het mogelijk maakt verantwoording af te leggen en die de raad in positie brengt om (gevraagde) nieuwe kaders te stellen. Zowel het college, de verbonden partij als de gemeenteraad zelf dienen hierin hun verantwoordelijkheid te nemen.
3. Gemeenten bundelen de krachten en dragen samen zorg voor integrale aansturing. Zowel ambtelijke als bestuurlijke voorbereiding gebeurt (deels) gezamenlijk met ruimte voor lokale aanvullingen, waarbij één bepaalde gemeente per verbonden partij de leiding neemt.
4. Jaarlijks in november sturen deelnemers van de verbonden partij richtlijnen aan de verbonden partij waarop de beleidsmatige en financiële kaders gebaseerd dienen te worden. In de kaderbrief geeft de gemeenschappelijke regeling op hoofdlijnen de uitgangspunten voor de begroting aan. Voor NV's en BV's gelden uiteraard de bepalingen uit het Burgerlijk Wetboek (BW).
5. De ontwerpbegroting wordt uiterlijk 15 april door de gemeenschappelijke regeling naar de deelnemers gestuurd. De zienswijzen van de deelnemers dienen uiterlijk 1 juli door de gemeenschappelijke regeling te zijn ontvangen.
6. Vierjaarlijks is de gemeenschappelijke regeling verplicht om een meerjarenbeleidsplan op te stellen. Het meerjarenbeleidsplan, dat bij aanvang van een nieuwe raadsperiode wordt opgesteld, is samen met de jaarrekening de basis om de resultaten van de gemeenschappelijke regelingen over een periode van vier jaar te evalueren.

Richtlijnen begrotingen 2021 gemeenschappelijke regelingen

Volgens spelregel 4 uit de hierboven genoemde nota geven de deelnemers van een verbonden partij richtlijnen mee aan een verbonden partij. Hierdoor kunnen de deelnemers sturen op de beleidsmatige en financiële kaders van een verbonden partij. Het opstellen van de richtlijnen gebeurt in overleg met de andere deelnemers van een verbonden partij, zodat het draagvlak voor de richtlijnen groot is. Bij voldoende draagvlak moet een verbonden partij de richtlijnen verwerken in de Kaderbrief, die als opmaat dient voor de begroting. De richtlijnen die wij als gemeente meegeven aan onze verbonden partijen worden door de gemeenteraad vastgesteld. Separaat aan onze gemeentebegroting worden deze richtlijnen aan de raad aangeboden, zodat de raad deze in november kan behandelen.

Lijst verbonden partijen van de gemeente Roosendaal

De verbonden partijen van onze gemeente zijn, conform het nieuwe BBV, gesplitst in:

1. Gemeenschappelijke regelingen;
2. Vennootschappen en coöperaties;
3. Stichtingen en verenigingen;
4. Overige verbonden partijen.

Op de volgende pagina's is een uitgebreide lijst opgenomen van alle verbonden partijen die onze gemeente heeft. Hieronder zijn de verbonden partijen alvast gegroepeerd volgens bovenstaande indeling.

Gemeenschappelijke regelingen	Vennootschappen en coöperaties
1. Veiligheidsregio Midden en West-Brabant	1. NV Monumentenfonds Brabant
2. Regio West-Brabant	2. NV Rewin
3. ICT West-Brabant West	3. Roosendaal Borchwerf II BV
4. Regionaal Bureau Leerplicht	4. Borchwerf II BV
5. West-Brabants Archief	5. Borchwerf II CV
6. WVS-Groep	6. Duurzaam Energiebedrijf Roosendaal BV
7. Werkplein Hart van West-Brabant	7. Parkeer Beheer Roosendaal BV
8. Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant	8. NV Saver
9. Openbare Gezondheidszorg West-Brabant (GR OGD) / GGD West-Brabant	9. NV Brabant Water
10. Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord	10. NV Bank Nederlandse Gemeenten
11. Belastingenwerking West-Brabant	11. Verkoop Vennootschap BV
12. Veilig thuis	12. Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV
	13. CSV Amsterdam BV
	14. Vordering op Enexis BV
	15. CBL Vennootschap BV
	16. Enexis Holding NV
	17. Roosendaal Smart City BV

Stichtingen en verenigingen	Overige verbonden partijen
1. Stichting Beheer Borchwerf II	N.v.t.

Uitgebreide lijst van verbonden partijen van de gemeente Roosendaal

1. Gemeenschappelijke regelingen van de gemeente Roosendaal

1. Veiligheidsregio Midden en West-Brabant (Tilburg)					
Programma: 1. Besturen & Samenwerken		Portefeuillehouder: Burgemeester van Midden (AB-lid en 2e plv. voorzitter)	Doelstelling: Zorg voor veiligheid: crisisbeheersing, rampenbestrijding, brandweezorg, geneeskundige hulpverlening bij rampen en handhaving van openbare orde en veiligheid.	Deelnemers: 26 gemeenten	Aantal fte's: 569 Aantal vrijwilligers: 1.312
Opgericht per: 1 januari 2010					
Verwachte omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2021: € 16.732.000 > Per 31-12-2021: € 14.335.000		Verwachte omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2021: € 46.316.000 > Per 31-12-2021: € 50.688.000	Verwachte financieel resultaat 2021: € 0	Bijdrage gemeente Roosendaal 2021: € 4.603.059 € 741.205 (FLO)	
<p>Grootste risico's in 2021: Het belangrijkste risico betreft de mogelijke aansprakelijkheidsstelling door omliggende bedrijven van Chemie Pack in Moerdijk in verband met de schade als gevolg van de brand op 5 januari 2011. Door de advocaat is in een brief aan de Gemeente Moerdijk en de Veiligheidsregio een bedrag genoemd van € 27 miljoen (exclusief rente en kosten). De Veiligheidsregio heeft geen algemene reserve die kan dienen om de risico's op te vangen. Voor de overige benoemde risico's betreft de weerstandscapaciteit 0,56.</p>					

2. Regio West-Brabant (Etten-Leur)					
Programma: 1. Besturen & Samenwerken		Portefeuillehouder: Burgemeester van Midden (AB-lid)	Doelstelling: Versterking van de regio op de gebieden economie en arbeidsmarkt, mobiliteit, duurzaamheid, zorg, welzijn, onderwijs en ruimtelijke ontwikkeling en wonen. Daarnaast is de RWB een strategische gesprekspartner voor o.a. de provincie, de nationale overheid en Europa.	Deelnemers: 19 gemeenten	Aantal fte's: 26,26 (RWB) 10,0 (Mobiliteits-centrum) 6,67 (PUMA)
Opgericht per: 1 januari 2011					
Verwachte omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2021: € 432.000 > Per 31-12-2021: € 504.000		Verwachte omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2021: € 4.640.000 > Per 31-12-2021: € 4.136.000	Verwachte financieel resultaat 2021: € 0	Bijdrage gemeente Roosendaal 2021: Bijdrage in apparaatskosten: € 342.431 Bijdrage in programmakosten: € 1.739.337	
<p>Grootste risico's in 2021: In de begroting 2021 noemt de RWB een aantal risico's. Het grootste risico is het risico dat een subsidie wordt verstrekt op basis van cofinanciering, terwijl de cofinanciering niet goed geregeld is. De RWB heeft geen reserves opgebouwd die kunnen dienen voor het opvangen van risico's.</p>					

3. ICT West-Brabant West (Moerdijk)					
Programma: Besturen & Samenwerken		Portefeuillehouder: Wethouder Lok (Lid Bestuur)	Doelstelling: Het realiseren van een bedrijfszekere en veilige ICT-infrastructuur, zodat gemeenten zich kunnen blijven ontwikkelen richting een efficiëntere en digitale overheid.	Deelnemers: 4 gemeenten (Roosendaal, Bergen op Zoom, Etten-Leur, Moerdijk)	Aantal fte's: 39,39
Opgericht per: 1 augustus 2015					
Verwachte omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2021: € 0 > Per 31-12-2021: € 0		Verwachte omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2021: € 10.502.122 > Per 31-12-2021: € 9.064.861	Verwachte financieel resultaat 2021: € 0	Bijdrage gemeente Roosendaal 2021: € 1.936.750	
<p>Grootste risico's in 2021: ICT WBW beschikt niet over eigen vermogen en heeft daardoor geen mogelijkheden om zelf eventuele tegenvallers op te vangen. Dit betekent dat de deelnemende gemeenten volledig garant staan voor de kosten van (financiële) tegenvallers. Het is nog onduidelijk wat de financiële gevolgen van de uittreding van Bergen op Zoom zijn bij het schrijven van deze begroting.</p>					

4. Regionaal Bureau Leerplicht (Breda)					
Programma: 2. Leren & Ontwikkelen		Portefeuillehouder: Wethouder van Ginderen (lid bestuur)	Doelstelling: Een effectieve en efficiënte leerplichtadministratie waardoor schooluitval en verzuim worden voorkomen.	Deelnemers: 18 gemeenten	Aantal fte's: 18,72
Opgericht per: 1 augustus 2012					
Verwachte omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2021: € 0 > Per 31-12-2021: € 0		Verwachte omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2021: € 1.350.000 > Per 31-12-2021: € 1.350.000	Verwachte financieel resultaat 2021: € 0	Bijdrage gemeente Roosendaal 2021: € 43.545	

Grootste risico's in 2021: Er zijn momenteel geen specifieke risico's in beeld.

5. West-Brabants Archief (Bergen op Zoom)					
Programma: Leren & Ontwikkelen		Portefeuillehouder: Wethouder Lok	Doelstelling: Het WBA draagt bij aan een efficiënte en effectieve borging van digitale informatie voor de bedrijfsvoering, verantwoording en controleerbaarheid nu en voor erfgoed in de toekomst. Het WBA faciliteert de gemeenten in het maken van een omslag naar digitale archivering en informatievoorziening.	Deelnemers: 9 gemeenten	Aantal fte's: 19,54
Opgericht per: 1 juli 2016					
Verwachte omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2021: € 232.810 > Per 31-12-2021: € 232.810		Verwachte omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2021: € 1.310.598 > Per 31-12-2021: € 1.311.121	Verwachte financieel resultaat 2021: € 0	Bijdrage gemeente Roosendaal 2021: € 536.456	

Grootste risico's in 2021: geen.

6. WVS-Groep (Roosendaal)					
Programma: 3. Werken & Ondernemen		Portefeuillehouder: Wethouder van Ginderen	Doelstelling: Integrale uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW), alsmede activiteiten t.b.v. arbeidsintegratie en aangepaste arbeid aan personen uit de deelnemende gemeenten, die op afstand van de reguliere arbeidsmarkt staan.	Deelnemers: 9 gemeenten	Aantal fte's: 53,0
Opgericht per: 1974					
Verwachte omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2021: € 5.463.000 > Per 31-12-2021: € 5.413.000		Verwachte omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2021: € 20.791.000 > Per 31-12-2021: € 20.241.000	Verwachte financieel resultaat 2021: € 0	Bijdrage gemeente Roosendaal 2021: € 2.599.455	

Grootste risico's in 2021:

- > De rijksbijdrage voor de Wsw laat zich moeilijk voorspellen. Hierdoor kunnen grote fluctuaties ontstaan in het resultaat van de WVS.
- > De uitstroom van SW-ers wordt niet meer gecompenseerd door nieuwe instroom. Hierdoor komt de uitvoering van opdrachten en daarmee ook de toegevoegde waarde onder druk te staan.
- > Het achterblijven van het aantal afgenomen leerwerktrajecten door het Werkplein en de ISD Brabantse Wal, waardoor WVS een deel van de opbrengsten niet kan realiseren. In de keten is dit effect echter neutraal, omdat bij het Werkplein en de ISD dan ook geen kosten gemaakt worden.
- > Het is nog niet duidelijk hoe lang de effecten van Corona voelbaar zullen zijn. WVS heeft te maken met een kwetsbare doelgroep, waardoor uitvoering van opdrachten niet altijd door kan gaan.

7. Werkplein Hart van West-Brabant (Etten-Leur)					
Programma: 3. Werken & Ondernemen		Portefeuillehouder: Wethouder van Ginderen	Doelstelling: Zoveel mogelijk inwoners van de deelnemende gemeenten naar vermogen te laten participeren op de reguliere arbeidsmarkt, of - indien dit niet haalbaar is - in de maatschappij.	Deelnemers: 6 gemeenten	Aantal fte's: 129,56
Opgericht per: 1 januari 2015					
Verwachte omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2021: € 0 > Per 31-12-2021: € 0		Verwachte omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2021: € 7.449.070 > Per 31-12-2021: € 9.521.530	Verwachte financieel resultaat 2021: € 0	Bijdrage gemeente Roosendaal 2021: Bijdrage in de uitvoeringskosten: € 6.266.254	

Grootste risico's in 2021: De ontwikkeling van het klantenbestand van het Werkplein wordt als grootste risico beschouwd. Indien het klantenbestand toeneemt, neemt ook de bijdrage aan het Werkplein toe. Vanwege de coronacrisis wordt een forse stijging van de werkloosheid verwacht. Hierdoor zal het klantenbestand van het Werkplein fors stijgen, waardoor de kosten voor de gemeente ook fors oplopen. Het is nog onzeker in hoeverre het BUIG-budget voldoende zal zijn om deze hogere kosten op te vangen.

8. Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (Tilburg)					
Programma: 4. Wonen & Ruimte		Portefeuillehouder: Wethouder Raaijmakers	Doelstelling: De OMWB werkt aan een leefbare en duurzame regio en maakt omgevingsvergunningen voor de deelactiviteit milieu. Bovendien controleert de OMWB of bedrijven zich aan de regels houden.	Deelnemers: 27 gemeenten + provincie Noord-Brabant	Aantal fte's: 289
Opgericht per: 1 januari 2013					
Verwachte omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2021: € 1.815.000 > Per 31-12-2021: € 1.843.000		Verwachte omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2021: € 4.057.000 > Per 31-12-2021: € 3.955.000	Verwachte financieel resultaat 2021: € 0	Bijdrage gemeente Roosendaal 2021: € 1.206.837	

Grootste risico's in 2021: De begroting is opgesteld op basis van de MWB-norm. Enerzijds betekent dit dat een aantal gemeenten dient toe te groeien naar een aanvaardbaar minimum niveau voor de inrichting gebonden taken op basis van het gevalideerde IB-bestand 2.0, anderzijds is er een aantal gemeenten dat op dit moment een hogere ambitie heeft dan het aanvaardbaar minimumniveau. Deze gemeenten hebben het recht om de deze ambitie met jaarlijks maximaal 25% af te schalen. De OMWB loopt hier een risico. De kans wordt ingeschat op maximaal 50%.

9. Openbare Gezondheidszorg West-Brabant (GR OGZ) / GGD West-Brabant (Breda)					
Programma: 5. Zorgen & Stimuleren		Portefeuillehouder: Wethouder Koenraad (AB-lid) (Wethouder Theunis: DB-lid)	Doelstelling: De GGD verzorgt de openbare gezondheidszorg en heeft als doel het bewaken, beschermen en bevorderen van de gezondheid en veiligheid van alle inwoners van West-Brabant. Daarbij heeft de GGD extra aandacht voor kwetsbare mensen in onze samenleving.	Deelnemers: 18 gemeenten	Aantal fte's: (per 31-12-2019) 239,8
Opgericht per: 1 januari 2000					
Verwachte omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2021: € 4.469.000 > Per 31-12-2021: € 4.550.000		Verwachte omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2021: € 10.500.000 > Per 31-12-2021: € 10.500.000	Verwachte financieel resultaat 2021: € 0	Bijdrage gemeente Roosendaal 2021: € 1.669.747	

Risico's in 2021:
Het grootste risico in 2021 betreft de gevolgen van de Corona crisis. Indien bijvoorbeeld een grootschalige vaccinatie campagne opgezet wordt in 2021, zullen hier extra kosten aan verbonden zijn. Dekking vanuit het Rijk zal volgen, maar vormt wel een risico.

10. Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord					
Programma: 5. Zorgen & Stimuleren		Portefeuillehouder: Wethouder Koenraad (AB-lid)	Doelstelling: De RAV verzorgt zowel acute zorgverlening als besteld ambulancevervoer.	Deelnemers: 46 gemeenten	Aantal fte's: 567,3
Opgericht per: 1 januari 2005					
Verwachte omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2021: € 13.749.000 > Per 31-12-2021: € 13.708.000		Verwachte omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2021: € 23.696.000 > Per 31-12-2021: € 27.096.000	Verwachte financieel resultaat 2021: € 0	Bijdrage gemeente Roosendaal 2021: Van de deelnemers wordt geen bijdrage gevraagd.	

Grootste risico's in 2021: Het weerstandsvermogen is voldoende om de in de beleidsbegroting genoemde risico's op te vangen.

11. Belasting Samenwerking West-Brabant					
Programma: 5. Zorgen & Stimuleren		Portefeuillehouder: Wethouder Theunis (AB-lid)	Doelstelling: De BWB is verantwoordelijk voor de heffing en invordering van waterschapsbelastingen en verschillende gemeentelijke belastingen. Daarnaast geeft de BWB uitvoering aan de wet WOZ.	Deelnemers: 11 gemeenten + waterschap Brabantse Delta	Aantal fte's: 128
Opgericht per: 1 januari 2012					
Verwachte omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2021: € 0 > Per 31-12-2021: € 0		Verwachte omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2021: € 2.909.600 > Per 31-12-2021: € 2.704.600	Verwachte financieel resultaat 2021: € 0	Bijdrage gemeente Roosendaal 2021: € 1.301.300 (incl. BTW).	

Grootste risico's in 2021: Vanwege de coronacrisis is het onzeker of de geraamde belastinginkomsten ook daadwerkelijk gerealiseerd zullen worden. Het is niet ondenkbaar dat bedrijven failliet zullen gaan en / of niet meer aan hun betalingsverplichtingen kunnen voldoen. Ook voor particulieren kan dit gelden; het geraamde bedrag aan kwijtscheldingen kan te laag zijn ingeschat.

2. Vennootschappen en coöperaties

1. NV Monumentenbeheer Brabant				
Programma: 2. Leren & Ontwikkelen		Portefeuillehouder: Wethouder Theunis (Aandeelhouder)	Doelstelling: NV Monumenten Beheers Brabant houdt zich bezig met het verwerven, restaureren, herbestemmen en beheren van monumenten zodat het cultureel erfgoed in Brabant niet verloren gaat. Voor alle aangekochte monumenten wordt een rendabele herbestemming gezocht die past bij het monument en de omgeving en die bijdraagt aan het behoud en versterking van de kwaliteit en belevingswaarde van het historische stads- of dorpsbeeld. De gemeente Roosendaal heeft de voormalige kerk St. Jan op de Markt ingebracht bij Monumentenbeheer.	Aandeelhouders: > CZ Verzekeringen te Tilburg > Gemeente Roosendaal > Gemeente Meierijstad > Gemeente Tilburg > Stichting Monumenten Fonds Brabant
Verwachte omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2019: € 177.994 > Per 31-12-2019: € 724.111		Verwachte omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2019: € 9.273.843 > Per 31-12-2019: € 8.731.549	Verwachte financieel resultaat 2021: nihil	Bijdrage gemeente Roosendaal 2021: N.v.t.
Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2019; dit is de meest actuele beschikbare informatie.		Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2019; dit is de meest actuele beschikbare informatie.		
Grootste risico's in 2021: Exploitatie is afhankelijk van grote huurders.				
2. NV REWIN				
Programma: Werken & Ondernemen		Portefeuillehouder: Wethouder Lok	Doelstelling: Het versterken van de regionale economie door bedrijven te stimuleren in West-Brabant te investeren.	Aandeelhouders: De 19 deelnemende gemeenten aan de GR RWB vormen de aandeelhouders van NV Rewin. De gemeente Roosendaal heeft een belang van 9% in NV Rewin.
Verwachte omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2019: € 1.139.588 > Per 31-12-2019: € 901.749		Verwachte omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2019: € 1.071.185 > Per 31-12-2019: € 1.125.334	Verwachte financieel resultaat 2020: € 0	Bijdrage gemeente Roosendaal 2021: € 228.766
Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2019; dit is de meest actuele beschikbare informatie.		Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2019; dit is de meest actuele beschikbare informatie.		
Grootste risico's in 2021: Voor de grootste projectrisico's heeft NV Rewin een voorziening opgebouwd. De stand van deze voorziening bedraagt per ultimo 2018 € 24.585.				
3. Roosendaal Borchwerf II BV				
Programma: 3. Werken & Ondernemen		Portefeuillehouder: Wethouder Theunis	Doelstelling: Financiering van Borchwerf II. Deze BV is een stille vennoot in Borchwerf II CV.	Aandeelhouder: Gemeente Roosendaal (100% van de aandelen)
Verwachte omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2019: € 2.200.702 > Per 31-12-2019: € 2.237.139		Verwachte omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2019: € 0 > Per 31-12-2019: € 30 Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2019.	Verwachte financieel resultaat 2021: Niet bekend.	Bijdrage gemeente Roosendaal 2020: N.v.t.
Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2019.				
Grootste risico's in 2021: Zie Borchwerf II CV.				

4. Borchwerf II BV				
Programma: 3. Werken & Ondernemen		Portefeuillehouder: Wethouder Lok	Doelstelling: De exploitatie van Borchwerf II: in deze BV vindt de daadwerkelijke realisatie van het bedrijventerrein plaats. Beherend venoot van Borchwerf II CV.	Aandeelhouders: > Gemeente Roosendaal (25%) > Gemeente Halderberge (25%) > Heijmans Infrastructuur Ontwikkeling BV (50%)
Verwachte omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2019: € 793.524 > Per 31-12-2019: € 828.872		Omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2019: € 215.554 > Per 31-12-2019: € 217.136 Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de concept-jaarrekening 2019.	Verwacht resultaat 2021: Niet bekend.	Bijdrage gemeente Roosendaal 2021: N.v.t.
Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de concept-jaarrekening 2019.				
<u>Grootste risico's in 2021:</u> Zie Borchwerf II CV.				

5. Borchwerf II CV				
Programma: 3. Werken & Ondernemen		Portefeuillehouder: Wethouder Theunis	Doelstelling: Sturend en controlerend orgaan op de exploitatiemaatschappij (zijnde Borchwerf II BV). Financier van Borchwerf II BV.	Aandeelhouders: > Roosendaal Borchwerf II BV (24%) > Halderberge Borchwerf II BV (24%) > Heijmans Infrastructuur BV (48%) > Borchwerf II BV (4%)
Omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2019: € 6.534.000 > Per 31-12-2019: € 6.925.000		Omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2018: € 17.748.571 > Per 31-12-2018: € 9.119.033 Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de concept-jaarrekening 2019.	Verwachte financieel resultaat 2021: Niet bekend.	Bijdrage gemeente Roosendaal 2021: N.v.t.
Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de concept-jaarrekening 2019.				
<u>Grootste risico's in 2021:</u> Lagere grondopbrengsten en latere verkoop van kavels dan opgenomen in de grondexploitatie. Dit kan de liquiditeit van Borchwerf II CV sterk onder druk zetten.				

6. Duurzaam Energiebedrijf Roosendaal BV				
Programma: 4. Wonen & Verblijven		Portefeuillehouder: Wethouder Theunis	Doelstelling: De aanleg en exploitatie van het warmtenet in Stadssoevers.	Aandeelhouders: Gemeente Roosendaal (100%)
Omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2019: € 1.670.381 > Per 31-12-2019: € 1.887.970		Omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2019: € 1.373.121 > Per 31-12-2019: € 1.263.845	Verwachte financieel resultaat 2021: 0	Bijdrage gemeente Roosendaal 2021: N.v.t.
Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de voorlopige jaarrekening 2019				
<u>Grootste risico's in 2021:</u> De gemeente Roosendaal heeft een gemeentegarantie verstrekt van € 750.000 ten behoeve van een lening van DER BV bij de BNG. Om het risico voor de gemeente te beperken moet DER BV jaarlijks een risicopremie betalen voor de garantstelling van 2% van de uitstaande lening. Daarnaast is de exploitatie in de toekomst sterk afhankelijk van het bouwtempo in Stadssoevers.				

7. Parkeer Beheer Roosendaal BV				
Programma: 4. Wonen & Verblijven		Portefeuillehouder: Wethouder Lok	Doelstelling: De uitvoering van het parkeerbeleid en de exploitatie van parkeergarages en vrachtwagenparking.	Aandeelhouder: > Gemeente Roosendaal (100%)
Omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2019: € 685.491 > Per 31-12-2019: € 841.898		Omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2019: € 16,6 miljoen > Per 31-12-2019: € 16,1 miljoen	Verwachte financieel resultaat 2021: Nihil	Bijdrage gemeente Roosendaal 2021: € 1.710.000
Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2019.				
<u>Grootste risico's in 2021:</u> Het belangrijkste financiële risico bestaat uit de doorwerking van de inflatie op de kosten als deze niet kan worden gecompenseerd door een tariefsverhoging.				

8. NV SAVER				
Programma: 4. Wonen & Verblijven		Portefeuillehouder: Wethouder Theunis	Doelstelling: Het inzamelen, bewerken en verwerken van afval en het reinigen van de openbare ruimte.	Aandeelhouders: > Gemeente Roosendaal (40%) > Gemeente Bergen op Zoom (34%) > Gemeente Halderberge (15%) > Gemeente Woensdrecht (11%)
Omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2019: € 27,6 miljoen > Per 31-12-2019: € 27,5 miljoen		Omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2019: € 11,1 miljoen > Per 31-12-2019: € 11,4 miljoen	Verwachte financieel resultaat 2021: Niet bekend.	Bijdrage gemeente Roosendaal 2021: € 7,4 miljoen
Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2019.		Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2019.		
Grootste risico's in 2021: De belangrijkste risico's voor Saver hebben betrekking op technologische ontwikkelingen – in het bijzonder de automatisering van de bedrijfsprocessen – en de mate waarin de onderneming in staat is om hier tijdig op in te spelen.				

9. NV Brabant Water				
Programma: 6. Betalen & Financieringen		Portefeuillehouder: Wethouder Raaijmakers	Doelstelling: Drinkwatervoorziening in Noord-Brabant.	Aandeelhouders: > Provincie Noord-Brabant (31,6%) > 60 gemeenten (68,4%), waaronder Roosendaal (4,06%)
Omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2019: € 636 miljoen > Per 31-12-2019: € 665 miljoen		Omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2019: € 457 miljoen > Per 31-12-2019: € 480 miljoen	Verwachte financieel resultaat 2021: Niet bekend.	Bijdrage gemeente Roosendaal 2021: n.v.t.
Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2019.		Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2019.		
Grootste risico's in 2021: Brabant Water heeft een aantal strategische risico's (bijv. verontreiniging van de drinkwaterbron), operationele risico's (bijv. betrouwbaarheid van de waterleidingen), financiële verslaggevingsrisico's en compliance risico's benoemd. Voor alle risico's zijn beheersmaatregelen getroffen. Het weerstandsvermogen van Brabant NV is ruim voldoende.				

10. NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)				
Programma: 6. Betalen & Financieringen		Portefeuillehouder: Wethouder Theunis	Doelstelling: BNG Bank is de bank van en voor overheden en voor instellingen met een maatschappelijk belang. Het doel daarbij is om duurzaam bij te dragen aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.	Aandeelhouders: > Staat der Nederlanden (50%) > Provincies, gemeenten en een hoogheemraadschap (50%), waaronder de gemeente Roosendaal (1%)
Omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2019: € 4.991 miljoen > Per 31-12-2019: € 4.887 miljoen		Omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2019: € 133.519 miljoen > Per 31-12-2019: € 144.802 miljoen	Verwachte financieel resultaat 2021: Niet bekend.	Bijdrage gemeente Roosendaal 2021: n.v.t.
Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2019.		Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2019.		
Grootste risico's in 2021: De bank beschikt over een uitgebreid risicomodel, waarmee alle risico's goed in beeld zijn en binnen de (wettelijke) normen blijven. Ook de beheersmaatregelen zijn op orde.				

11. Verkoop Vennootschap BV				
Programma: 6. Betalen & Financiering		Portefeuillehouder: Wethouder Theunis	Doelstelling: - Het uitoefenen van alle rechten en verplichtingen van haar aandeelhouders t.o.v. Essent NV en RWE AG of hun rechtsopvolgers onder algemene of bijzondere titel voortvloeiende uit de verkoopovereenkomst voor de verkoop van Essent NV welke rechten en verplichtingen de vennootschap via contractoverneming heeft verkregen van de aandeelhouders. - Het beheren of doen beheren van fondsen ter dekking van eventuele aansprakelijkheid van de aandeelhouders n.a.v. de verkoopovereenkomst voor de verkoop van Essent NV.	Aandeelhouders: Alle gemeenten en provincies die hun aandelen in het productie- en leveringsbedrijf van Essent hebben verkocht aan energiebedrijf RWE. De gemeente Roosendaal heeft een belang van 0,0157% in Verkoop Vennootschap BV.
Omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2019: € 112.116 > Per 31-12-2019: € 71.192		Omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2019: € 30.170 > Per 31-12-2019: € 16.256	Verwachte financieel resultaat 2021: nihil	Bijdrage gemeente Roosendaal 2021: N.v.t.
Grootste risico's in 2021: Het risico en daarmee de aansprakelijkheid van de aandeelhouders is beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaal € 20.000).				

12. Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV				
Programma: 6. Betalen & Financiering		Portefeuillehouder: Wethouder Theunis	Doelstelling: Onderdeel van Essent in 2009 bij de verkoop aan RWE, was het 50% aandeel in NV Elektriciteits Productiemaatschappij Zuid-Nederland (EPZ), o.a. eigenaar van de kerncentrale in Borssele. Het bedrijf Delta N.V., tevens voor 50% eigenaar van EPZ, heeft de verkoop van dit bedrijfs onderdeel van Essent aan RWE in 2009 bij de rechter aangevochten. Als consequentie op deze gerechtelijke procedure is in 2009 het 50%-belang van Essent in EPZ tijdelijk ondergebracht bij Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV. In 2011 is, na een bemiddelingstraject, het 50% belang in EPZ alsnog geleverd aan RWE. Deze vennootschap zal daarom in 2019 geliquideerd kunnen worden.	Aandeelhouders: Alle gemeenten en provincies die hun aandelen in het productie- en leveringsbedrijf van Essent hebben verkocht aan energiebedrijf RWE. De gemeente Roosendaal heeft een belang van 0,0157% in Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV.
Omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2019: € 1.604.945 > Per 31-12-2019: € 1.589.543		Omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2019: € 23.506 > Per 31-12-2019: € 455.015	Verwachte financieel resultaat 2021: nihil	Bijdrage gemeente Roosendaal 2021: N.v.t.
Grootste risico's in 2021: Het risico en daarmee de aansprakelijkheid van de aandeelhouders is beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaal € 1.496.822).				

13. CSV Amsterdam BV				
Programma: 6. Betalen & Financiering		Portefeuillehouder: Wethouder Theunis	Doelstelling: Namens de verkopende aandeelhouders van Essent een eventuele schadeclaimprocedure voeren tegen de Staat als gevolg van de Wet Onafhankelijk Netbeheer.	Aandeelhouders: Alle gemeenten en provincies die hun aandelen in het productie- en leveringsbedrijf van Essent hebben verkocht aan energiebedrijf RWE. De gemeente Roosendaal heeft een belang van 0,0157% in CSV Amsterdam BV.
Omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2019: € 745.990 > Per 31-12-2019: € 451.905		Omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2019: € 44.765 > Per 31-12-2019: € 83.583	Verwachte financieel resultaat 2021: nihil	Bijdrage gemeente Roosendaal 2021: N.v.t.
Grootste risico's in 2021: Het risico en daarmee de aansprakelijkheid van de aandeelhouders is beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaal € 20.000).				

14. Vordering op Enexis BV				
Programma: 6. Betalen & Financiering		Portefeuillehouder: Wethouder Theunis	Doelstelling: In deze BV zit een lening van de verkopende aandeelhouders van Essent aan Enexis Holding NV. De lening bestond uit vier tranches. Op dit moment resteert alleen nog de lening van de vierde tranche. Deze lening loopt nog tot 30 september 2019.	Aandeelhouders: Alle gemeenten en provincies die hun aandelen in het productie- en leveringsbedrijf van Essent hebben verkocht aan energiebedrijf RWE. De gemeente Roosendaal heeft een belang van 0,0157% in Vordering op Enexis BV.
Omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2019: € - 2.290 > Per 31-12-2019: € - 8.819		Omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2019: € 356.324.436 > Per 31-12-2019: € 9.083	Verwachte financieel resultaat 2021: nihil	Bijdrage gemeente Roosendaal 2021: N.v.t.
<u>Grootste risico's in 2021:</u> Het risico en daarmee de aansprakelijkheid van de aandeelhouders is beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaal € 20.000).				
15. CBL Vennootschap BV				
Programma: 6. Betalen & Financiering		Portefeuillehouder: Wethouder Theunis	Doelstelling: Deze vennootschap vertegenwoordigt de verkopende aandeelhouders van Essent als medebeheerder (naast RWE, Essent en Enexis) van het CBL Escrow Fonds en fungeert als 'doorgeefluik' voor betalingen in en uit het CBL Escrow Fonds.	Aandeelhouders: Alle gemeenten en provincies die hun aandelen in het productie- en leveringsbedrijf van Essent hebben verkocht aan energiebedrijf RWE. De gemeente Roosendaal heeft een belang van 0,0157% in CBL Vennootschap BV.
Omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2019: € 136.957 > Per 31-12-2019: € 125.355		Omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2019: € 22.040 > Per 31-12-2019: € 5.006	Verwachte financieel resultaat 2021: nihil	Bijdrage gemeente Roosendaal 2021: N.v.t.
<u>Grootste risico's in 2021:</u> Het risico en daarmee de aansprakelijkheid van de aandeelhouders is beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaal € 20.000).				
16. Enexis Holding NV (vh Essent NV)				
Programma: 6. Betalen & Financiering		Portefeuillehouder: Wethouder Theunis	Doelstelling: Enexis is verantwoordelijk voor het transport en de distributie van energie en het in stand houden van de netwerken daarvoor.	Aandeelhouders: De gemeente Roosendaal heeft een belang van 0,0157% in Enexis Holding NV.
Omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2019: € 4.024 miljoen > Per 31-12-2019: € 4.112 miljoen		Omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2019: € 3.691 miljoen > Per 31-12-2019: € 4.146 miljoen	Verwachte financieel resultaat 2021: Niet bekend	Bijdrage gemeente Roosendaal 2021: N.v.t.
Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2019.		Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2019.		
<u>Grootste risico's in 2021:</u> Omdat de gemeente Roosendaal maar een klein belang heeft in Enexis, zijn de financiële risico's zeer gering.				
17. Smart City BV, Roosendaal				
Programma: 3. Werk & Ondernemen		Portefeuillehouder: Wethouder Lok (commissaris) Wethouder Theunis (aandeelhouder)	Doelstelling:	Aandeelhouders: Gemeente Roosendaal
Omvang Eigen Vermogen: > Per 18-05-2019: € 597.042 > Per 31-12-2019: € 313.563		Omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2019: € 119.125 > Per 31-12-2019: € 281.714	Verwachte financieel resultaat 2021: Niet bekend	Bijdrage gemeente Roosendaal 2021: N.v.t.
Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2019.		Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2019.		
<u>Grootste risico's in 2021:</u> N.v.t.				

3. Stichtingen en verenigingen

1. Stichting Beheer Borchwerf II				
Programma: 3. Werken & Ondernemen		Portefeuillehouder: Wethouder Raaijmakers	Doelstelling: Beheer Borchwerf II.	Deelnemers: > Gemeente Roosendaal (25%) > Gemeente Halderberge (25%) > Ondernemers Borchwerf II (50%)
Omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2019: € 584.135 > Per 31-12-2019: € 680.329		Omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2019: € 354.978 > Per 31-12-2019: € 316.831	Verwachte financieel resultaat 2021: Niet bekend	Bijdrage gemeente Roosendaal 2021: € 100.000
Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de concept-jaarrekening 2019.		Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de concept-jaarrekening 2019.		
<u>Grootste risico's in 2021:</u> N.v.t.				

Paragraaf 7. Grondbeleid

Visie en beleid

Grondbeleid is gericht op het reguleren van de grondmarkt, op de handel, exploitatie en ontwikkeling van percelen of kavels grond, door gemeenten, projectontwikkelaars, en andere instellingen, bedrijven en particulieren. De vorm van grondbeleid is in de tijd aan verandering onderhevig. De nota grondbeleid 'investeren in ruimte' van de gemeente Roosendaal dateert uit 2012. In 2020 volgt een nieuwe nota grondbeleid. De relatie met de vertraagde inwerkingtreding van de nieuwe Omgevingswet wordt hierin betrokken.

Actief grondbeleid

De grootste ontwikkellocatie in de gemeente Roosendaal is het bedrijventerrein Majoppeveld. De gemeente heeft ongeveer 26.5 hectare verworven die nog moet worden afgezet. Hier is ingezet op een actieve aanpak; de grondportefeuille van de gemeente Roosendaal is daardoor groot en maakt met een omvang van circa € 18.5 miljoen een substantieel deel uit van het vermogen van de gemeente Roosendaal. Logistieke functies zijn nog steeds erg in trek. In 2020 is 3,5 ha verkocht en lopen er nog diverse opties.

Een ander voorbeeld van een actieve aanpak is de uitbreidingslocatie 't Zand. Er zijn totaal 46 kavels uitgegeven en het gebied wordt in 2021 opgeleverd. Het bestemmingsplan Bulkstraat Wouw is nagenoeg ongewijzigd definitief geworden. In Wouw worden momenteel 21 woningen gebouwd, van de maximaal aantal 40 stuks die gebouwd mogen worden volgens het geldende plan. Er zijn uitsluitend nog woon werk kavels beschikbaar. Het voormalige perceel van Verbiest is bouwrijp gemaakt en hiervan zijn inmiddels ook alle 26 kavels en /of woningen via de ontwikkelaar verkocht. Het uit te werken gebied zal in relatie met de woonagenda in 2021 beschikbaar komen voor woningbouw. De locaties Gebrande Hoef in Moerstraten en De Bamere in Heerle zijn nagenoeg afgerond. In Heerle zijn nog 2 kavels beschikbaar en een plaatselijk ontwikkelaar gaat in het centrumgebied van de Gebrande Hoef nog woningen bouwen en verkopen. De bouw hiervan zal in het tweede halfjaar 2020 starten. De overeenkomst hiervoor is inmiddels een feit en de grond zal worden geleverd. In 2010 is besloten om Gebrande Hoef III gelet op de woningbouwverwachting niet in ontwikkeling te nemen. Dit deel maakte oorspronkelijk wel deel uit van het beeldkwaliteitsplan en de eerste contouren van het bestemmingsplan. Omdat alle kavels nu zijn verkocht is er ruimte om de komende 10 jaar nog grond uit te geven. De mogelijkheden hiertoe in dit gebied zullen in de woonagenda een plaats krijgen. Dit is al vertaald in de nu voorliggende grondexploitatie.

In de gemeentelijke woningbouwprogrammering hanteert de gemeente een vijftal principes die in regionaal verband zijn afgesproken.

- > Denken en handelen als belegger
- > Marktspanning is nodig
- > Maak kwalitatief goede plannen
- > Koppel woonbeleid aan programmering en geld
- > Denk groot, doe klein

De gedachte achter deze principes is dat de gemeente het aanbod van woningen binnen onze woningmarkt-regio goed afstemt en dat over programmering wordt voorkomen. Roosendaal houdt voldoende rekening met restcapaciteit in de bestaande bestemmingsplannen en reserveert veel woningen voor transformatie van ander vastgoed. Er is meer dan voldoende flexibiliteit om nieuwe ontwikkelingen in de woningmarkt op te vangen.

Faciliterend grondbeleid

Een voorbeeld van "faciliterend grondbeleid, tenzij publieke doelen een actieve rol rechtvaardigen" is de herontwikkelingslocatie Stadsoevers. Ook hier heeft de gemeente de ontwikkeling overgenomen van project-ontwikkelaars. De locatie kent nog wel verschillende eigenaren. De ontwikkeling van Stadsoevers kwam in 2017 op gang met de ontwikkeling van de Wipwei. Met name de kredietvoting van de investering in de fysieke omgeving van circa € 10 miljoen, waarbij de kwaliteit van de fysieke leefomgeving wordt verbeterd, draagt hiertoe bij. In 2020 is de tender voor de Beekblokken ingevuld met tussen de 125 en 135 woningen. Ook zal het pand Kadeplein 4 nu bekend als Kademeester worden herontwikkeld tot woningbouw. De planning tussen infrastructurele werkzaamheden en uitgifte van de volgende blokken zal in 2021 verder gestalte krijgen. De sanering van de gronden heeft voor het grootste deel inmiddels plaatsgevonden. De reconstructie van de kademuren en die van de Oostelijke en Westelijke Havendijk is in 2020 gerealiseerd, waardoor het gebied in 2021 ook een stuk aantrekkelijker is voor de inwoners. In 2020 zal het bestemmingsplan Vlietpark worden vastgesteld. In 2021 zal in dit gebied de Urban Sportsground worden opgeleverd en zullen de Tiny Houses in gebruik worden genomen.

De voorbeelden illustreren dat in de keuze voor een strategie in grondbeleid de vorm niet bepalend is, maar het maatschappelijk doel voorop staat.

Begroting 2021

De cijfers voor deze begroting zijn gebaseerd op de herijking van de grondexploitaties ten behoeve van de jaarstukken van 2019. De herzieningen en de nieuwe grondexploitatie ten opzichte van de vorige begroting zijn doorgevoerd in die van het Vlietpark en de aanpassingen van Gebrande Hoef en de Bamere. In 2020 is ook de eerste grondexploitatie van Groot Mariadal vastgesteld en niet gewijzigd voor 2021.

Actuele prognose van de verwachte resultaten en winstneming

Op basis van jaarlijks geactualiseerde begrotingscijfers wordt berekend welk toekomstig resultaat nog gerealiseerd zal worden. Voor de actualisatie wordt gebruik gemaakt van het meest realistische scenario. In de begroting 2021 en verder zijn de cijfers en resultaten verwerkt van de grondexploitaties die voor de jaarrekening 2019 zijn geactualiseerd. Het financiële plaatje van de Meerjaren Prognose Grondexploitaties ziet er nu als volgt uit:

Project	Netto contante waarde	Eind-waarde	Netto contante waarde	Eind-waarde	Netto contante waarde	Eind-waarde	Verlies voor-ziening	prognose verlies-voor-ziening	stand be-stemming reserve	prognose winst-neming
	Begroting 2021	Begroting 2021	Begroting 2020	Begroting 2020	Jaar-rekening 2019	Jaar-rekening 2019	Jaar-rekening 2019	Eind 2020	Grondex-plootatie	2020 t.m. 2024
Majoppeveld	808	985	770	938	808	985	0	0	461	0
Bedrijven-terreinen	808	985	770	938	808	985	0	0	461	0
Van Dregtplein	-399	-407	-337	-351	-399	-407	-399	-399	0	0
Groot Mariadal	650	555	0	0	0	0	0	0	0	0
Stadssoevers	-2.653	-2.988	-2.557	-2.880	-2.653	-2.988	-2.653	-2.653	228	0
't Zand	608	633	582	606	608	633	0	0	497	0
Gebrande Hoef	-95	-116	-375	-390	-390	-406	-375	-95	0	0
De Bamere, Heerle	-115	-120	3	3	-192	-199	-192	-115	0	0
Wonen	-2.004	-2.443	-2.684	-3.012	-3.026	-3.367	-3.619	-3.262	725	0
De Hoogt, Wouw	5	6	-329	-342	-329	-342	-329	0	0	0
Vlietpark	-1.011	-1.232	0	0	0	0	-1.011	-1.011	-53	0
Diverse	-1.006	-1.226	-329	-342	-329	-342	-1.340	-1.011	-53	0
Totaal	-2.202	-2.684	-2.243	-2.416	-2.547	-2.724	-4.959	-4.273	1.133	0

De belangrijkste wijzigingen zijn ontstaan door:

- > Vertraging bij de afsluiting van de grondexploitaties van Van Dregtplein, 't Zand, De Bamere en de voorgenomen uitbreiding en verlenging van de Gebrande Hoef. Verder zijn 2 nieuwe exploitaties in 2020 gestart, namelijk het Vlietpark en Groot Mariadal.
- > Het verschil in netto contante waarde tussen begroting 2020 en 2021 is het gevolg van
 - Toevoeging Vlietpark – met verliesvoorziening en Groot Mariadal;
 - Daling resultaat de Bamere door hogere kosten woonrijp maken (verliesvoorziening gevormd) en Van Dregtplein;
 - Verbeterde resultaten Gebrande Hoef, De Hoogt en bedrijventerreinen. Gebrande Hoef en de Hoogt verbeteren doordat de gebieden zijn uitgebreid met uit te geven woon locaties.

Met ingang van 1 januari 2016 zijn gemeenten VPB-plichtig voor ondernemersactiviteiten. Daarvoor is de "Wet modernisering vennootschapsbelastingplicht voor overheidsondernemingen" in werking getreden. De focus ligt op de grondexploitaties. Rekening houdende met de grote investeringen ter verwezenlijking van het plan Stadssoevers en het Vlietpark is er voor het geheel geen sprake van een onderneming voor de vennootschapsbelasting. Er is dan ook geen rekening gehouden met vennootschapsbelasting in de grondexploitaties. Dit is ook herbevestigd door nader onderzoek voor het jaarverslag 2019. Ieder jaar zal worden getoetst of er wel of geen vennootschapsbelasting verschuldigd is.

Paragraaf 8. Bedrijfsvoering

Kernwaarden

Onze kernwaarden resultaatgericht, samen en de ander centraal blijven in 2021 ongewijzigd. We houden blijvend aandacht voor deze kernwaarden door vooral te investeren in leren en ontwikkelen (diverse trainingen en HR gesprekken). Door onze manier van werken te toetsen aan deze kernwaarden sluiten we optimaal aan bij de behoefte van het bestuur en onze inwoners.

Huis van Roosendaal

We zijn gestart met de transformatie van het stadskantoor naar het Huis van Roosendaal. Tijdens de renovatie van het gebouw zijn onze medewerkers gevestigd in Mariadal en aan de Kloosterstraat. Vooruitlopend hierop heeft iedere medewerker de middelen gekregen die nodig zijn om flexibel en digitaal te kunnen werken. Met het Huis van Roosendaal beschikken we straks niet alleen over de middelen, maar ook over een gebouw waarmee we onze kernwaarden maximaal kunnen uitdragen.

Cao Gemeente/ Duurzame inzetbaarheid

Cao-partijen hebben procesafspraken gemaakt over verlof en vitaliteit in de Cao 2019-2021. In de volgende Cao willen zij bindende afspraken maken over verlof en vitaliteit. Hier zullen we op in spelen via ons project duurzame inzetbaarheid, dat deels intern en deels regionaal wordt opgepakt.

Paragraaf 9. Subsidieverstrekingen

In 2021 subsidiëren we activiteiten die een aantoonbare bijdrage leveren aan het realiseren van gewenste gemeentelijke beleidsdoelen en maatschappelijke effecten. We verstrekken subsidies op basis van de Algemene subsidieverordening Roosendaal.

De gemeente kan ervoor kiezen het beleid zelf uit te voeren, samen te werken in de regio, activiteiten te subsidiëren of de uitvoering in te kopen. Het is belangrijk een bewuste afweging te maken tussen de verschillende mogelijkheden.

Subsidiebeleid en subsidieregelingen 2021

In 2019 is het nieuwe subsidiebeleid open en transparant subsidiëren vastgesteld. In 2020 zijn een groot deel van de subsidieregelingen voor meerjaren via een open tenderregeling weggezet. Ook in 2021 geven we uitvoering aan de algemene subsidieverordening en aan het nieuwe subsidiebeleid open en transparant subsidiëren met vernieuwde subsidieregels.

Er is rekening gehouden met de ontwikkelingen op het gebied van wet- en regelgeving en jurisprudentie.

Waar voorheen de subsidie was weggezet voor 1 organisatie, is nu de weg vrij gemaakt voor andere organisaties. Deze hebben nu de mogelijkheid om voor een bepaalde activiteit subsidie aan te vragen. Het beoordelen van de aanvragen op basis van de tenderprocedure is een onderdeel van de nieuwe systematiek. Deze subsidies worden beoordeeld door een vooraf ingestelde onafhankelijke adviescommissie.

In het nieuwe subsidiebeleid zijn enkele uitzonderingen, waar de subsidie is weggezet voor 1 bepaalde organisatie. Deze zijn ongewijzigd t.o.v. 2020. Het zijn:

Activiteit	Organisatie	Subsidieplafond
Bibliotheekwerk	St. Bibliotheek VanNu	€ 1.403.674,-
Erfgoedcentrum	St. Erfgoedcentrum Tongerlohuys	€284.824 (excl. €100.000 huisvestingslasten)
Podiumkunsten	St. Schouwburg De Kring	€ 998.382,- (excl. € 515.000 kapitaallasten)
Cultuurfonds en Cultuuractiviteiten	St. Cultuur Verbindt Roosendaal	€ 445.000,-
Methodisch groepswerk jongeren	Connaction	€ 300.000,-
VVV-werk	St. VVV Roosendaal	€ 82.590,-
Openluchttheater	Openluchttheater Vrouwenhof en openluchttheater Nispen	€ 30.500,-

Subsidieaanvragen 2021

Het aanvragen van subsidies verloopt digitaal. Zo kan de gemeente makkelijker en sneller met organisaties communiceren. Om rechtmatig te handelen wordt het subsidieproces 2021 en de daarbij behorende termijnen gevolgd. Dat betekent dat uiterlijk 31 december 2020 voor alle vastgestelde subsidieregelingen 2021 bekend moet zijn wie subsidie krijgt.

In 2021 wordt de voortgang van de uitvoering van de gesubsidieerde activiteiten gemonitord.

Vorbereidingen subsidieregelingen 2021

In 2021 worden er opnieuw regels opgesteld voor het verstrekken van subsidies voor 2022. Het is niet noodzakelijk om voor alle lopende subsidieregelingen een nieuwe regeling op te stellen. Een groot aantal subsidieregelingen loopt van 2020 tot en met 2023. Hiervoor worden pas nieuwe subsidieregelingen opgesteld als de oude regeling verlopen is.

Voor de subsidieregelingen die voor 2018 tot en met 2021 zijn weggezet en de subsidieregelingen die voor 1 of 2 jaar zijn uitgezet en die aflopen in 2021, zal opnieuw worden bekeken of deze nog aansluiten bij de gemeentelijke beleidsdoelen en maatschappelijke effecten.

Foto: Gemeente Roosendaal, Tirjo Reijger

Afkortingenlijst

AB	Algemeen Bestuur
APV	Algemeen Plaatselijke Verordening
AU	Algemene Uitkering
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
BBZ	Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BR	Bestemmingsreserve
BRP	Basisregistratie Personen
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten
BWB	Belastingsamenwerking West-Brabant
CIC	Care Innovation Center
COA	Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
CPO	Collectief Particulier Ondernemerschap
CRK	Commissie Ruimtelijke Kwaliteit
CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de grond-, Water- en wegenbouw
DER	Duurzaam Energiebedrijf Roosendaal
EVZ	Ecologische Verbindingszone
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
GVVP	Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan
HbH	Hulp bij Huishouden (onderdeel Wmo)
HPO	Huisvestingsplan Onderwijs
IOAW	Inkomensvoorziening voor Oudere en (gedeeltelijk) Arbeidsongeschikte Werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening voor Oudere en (gedeeltelijk) Arbeidsongeschikte Zelfstandigen
ISD	Intergemeentelijke Sociale Dienst
MVO	Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen
NIEGG	Niet In Exploitatie Genomen Gronden
OM	Openbaar Ministerie
OOR	Onderhoudsplan Openbare Ruimte
PGB	Persoonsgebonden Budget
PW	Participatiewet
RIO	Roosendaal in Ontwikkeling
ROC	Regionaal Opleidingscentrum
RWB	Regio West-Brabant
SVB	Sociale Verzekeringsbank
SW	Sociale Werkvoorziening
TTWW	Transitie Team West-Brabant West
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
vGRP	Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VROM	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
VTH	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
VE	Voor- en Vroegschoolse Educatie
WABO	Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht
WBA	West Brabants Archief
Wmo	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WVS	Werkvoorzieningschap
WWB	Wet Werk en Bijstand
ZIN	Zorg In Natura

Bezoekadres

Stadserv 1

T 14 0165

info@roosendaal.nl

Postadres

Postbus 5000

4700 KA Roosendaal

roosendaal.nl